გაზეთი გამოდის 1999 წლიდან

ქართველების გადასარჩენად

ილორი

E-mail: roland.jalagania@mail.ru

E-mail: r.jalagania@mail.ru

№406 (465) 23 მაისი-6 ივნისი 2017 წ. სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ორგანო ფასი 50 თეთრი

სირცხვილი ის კი არ არის, რომ მეგრულად ლაპარაკობენ, არამედ ისაა, რომ დანარჩენმა ქართველებმა არ ვიცით მეგრული ენა — აკაკი შანიძე

გელა ჯიღაური: ღია წერილი საქართველოს პრემიერ-მინისტრს ბატონ გიორგი კვირიკაშვილს

გვ.2

ჰამლეტ ჭიპაშვილი: არის თუ არა საქართველოს სუვერენიტეტი სრულყოფილი?

გვ.3

ომარ გოცაძე: ქართული განძი და, მისი დაბრუნების ახლად აღმოჩენილი აქამდე უცნობი ზოგიერთი დეტალები

გვ.5

ბენია თხილავა: განვიხილავთ კონსტიტუციის პროექტს, დრო კი არ ითმენს!

გვ.7

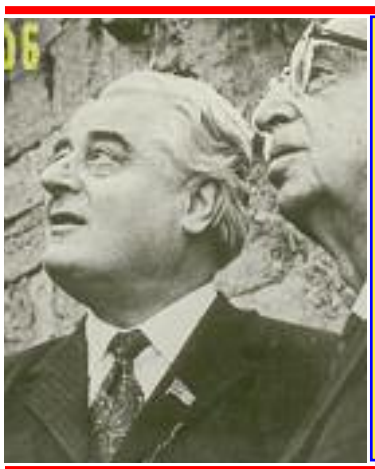

ილია ვეკუას მიმართვა ახალგაზრდებს...

გვ.8

ომარ გოცაძე: ქალაქის გამწვანების ვაიდამცველები და მერის წინააღმდეგ აგორებული შავი პიარი

გვ.6

ჭ. ჰამლეტიძე: ახალი ქალაქი თბილისის ზღვაზე?

გვ.9

გვ.8

გიორგი სიჭინავა — 75

ჩვენი მეგობარი, მწერალი და საზოგადო მოღვაწე, სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ სამეცნიერო-პოპულარული და ლიტერატურული ჟურნალ „აიას“ უცვლელი რედაქტორი გიორგი სიჭინავა 75 წლის გახდა!

ვულოცავთ!

გვ.4

ლავრენტი ბერია — საბჭოთა კავშირის ცილდაწამებული გმირი

როცა საქართველოში ჩავედი, ხალხმა იცოდა ცეკვა-სიმღერა და სადღეგრძელოების თქმა, მეტი არაფერი — მიხეილ სააკაშვილი ქართველებზე

გვ.10

ღია წერილი საქართველოს პრემიერ-მინისტრს ბატონ გიორგი კვირიკაშვილს

(გაგრძელება წინა ნომრიდან)

ვიტყვით, რომ ხელისუფალნი და მათი თავკაცი, ყველანაირად გაუმართლებლად ხართ გაჩუმებულები და პირში წყალჩაგუბებულები, მთელს საქართველოში, გამორჩეულად კი აჭარაში, მეჩეთების გამალებული მშენებლობის ფონზე; როგორც ამბობენ, ვინმე ფეთჰულა გიულენისაგან დაფინანსებული და შემაშფოთებლად მომრავლებული თურქულენოვანი ბაგა-ბაღების, სკოლებისა და უნივერსიტეტის შემხედვარენი. ამბობენ, რუსეთში, აზერბაიჯანში, ცენტრალური აზიისა და სხვა ქვეყნებში, ისინი ყველგან დაუხურიათ, საქართველოს გარდა.

რატომ?..

სხვა რამეებზე ამჯერად არაფერს ვიტყვით, ისედაც ყველაფერი, ალბათ, კარგად იცით. და მაინც დუმხართ. ნამდვილად ვერ გაგამართლებთ – დუმილი, ყოველთვის ოქრო სრულიადაც არ არის. მითუმეტეს, ამგვარ უმნიშვნელოვანეს საერთო-სახელმწიფოებრივ, უკიდურესად გამწვავებულ ვითარებასთან და პრობლემა-საკითხებთან მიმართებაში.

...იყო დრო, საქართველოს მოწინავე ინდუსტრიალურ ქვეყნად მოიხსენიებდნენ. მაშინდელებს კარგად ეხსომებათ რადიოთი მოსმენილი სიმღერის ტექსტი: **“ქუთაისი ქალაქია, ინდუსტრიის მშენებელი...”**. არ შეუდგებით იმ დროს ჩვენს ქარხნებში, ფაბრიკებსა და საწარმოებში დამზადებულ ნაწარმ-ნაკეთობის ჩამოთვლას. ადამიანები მუშაობდნენ; შრომას თავარიდებულებსა და ზარმაც-უსაქმურებს იძულებით ასაქმებდნენ...

დღეს საქართველოში უმუშევრობა მძვინვარებს. შევარდნაძისა და სააკაშვილის მოძალადე-უკანონო მთავრობებმა, კაპიტალიზმზე და საბაზრო ეკონომიკაზე **“გადასვლა”**, ქალაქებში და სოფლებში არსებული საწარმოებისა და მეურნეობების დახურვად, დანგრევა-დაქცევად და მათი მოწყობილობა-დაზგა-დანადგარების, სოფლის მეურნეობის ტექნიკა-მოწყობილობების გაყიდვა-განიავებად, იმ ფულის მიტაცებად და ჩაჯიბვად გაიგეს. ამას კი, იმავ წუთს მოჰყვა იქ მომუშავეთა დათხოვნა და უმუშევრობის შეუჩერებლად ზრდა. სოფლებში მოსახლეთა უმრავლესობა დედაქალაქსა და სხვა ქალაქებს მიაწყდა; უფრო რისკიანებმა და ფხიანებმა კი უცხოეთს მიაშურეს თავის გადასარჩენის მოსაპოვებლად. ასე გულისშემძვრელად დაცარიელდნენ გამოღამებული საცხოვრებლებით გავსებული სოფლები. მომეტებულად, ქვეყნის საზღვრისპირა მთის სოფლები გაუკაცრიელდნენ და იქაურობას პატრონ-დამცველი თითქმის აღარავინ დარჩა – საზღვრების უმტკივნეულოდ დარღვევა-გადმოწევის უდიდესი საფრთხე-საშიშროება შეიქნა.

თუმცა, მარტო მთაზე იმდენი რა ვთქვათ, რაც რომ უარესი ბარში ხდება. საბჭოეთის დროიდან, თურქეთთან დადგენილი საზღვრის გარდა, სხვა ყველა მხრიდან საზღვრებშემოღიავებულ-დაუდგენელი ქვეყანა გვაქვს. ჰოდა, ამიტომაც არის, **“მეზობლებიდან”** ვისაც როდის მოუნდება და გაახსენდება, იმ დროს გადმოალაჯებს და ჩვენი წინაპრების სისხლით გაჯერებულ იმდენ მიწას მიიზომ-მიიტაცებს, რამდენიც მოეპრიანება!

“მეზობლებისა თუ ძმების” თავგასულობას, თარეშ-მიტაცებასა და მადას, ზღვარი არ უძევს. შორს აღარ არის და მთლიანად გადაგვქელავენ, ღონივრად გადაგვივლიან და ხელიდან გაგვაცლიან სამოთხისდარ სამშობლოს!

ბატონო პრემიერო!

სინანულ-უიმედობამორეულები ვხედავთ, რომ ამ უდიდეს საწუხარ-სატკივარის მოსაგვარებლად და საშველად, დღემდე სასიკეთო ნაბიჯი არ გადადგით თქვენ და თქვენმა მთავრობამ, დიდად გასაკვირია და დაუჯერებელი, რომ ასეთი უმწვავესი და ძნელად თავდასადგმელ-გადასაწყვეტი საქმის მოუგვარებლობა რატომ და როგორ არ გირღვევთ სიმშვიდეს და მოსვენებას? რატომ დიდ საფიქრალსა და საწუხარს არ გიჩენთ ის, რომ ღვთისმშობლის წილხვედრ ჩვენს მოღიავებულ-შემოუსაზღვრელ ხელისგულისოდენა ტერიტორიას. პირობითად რომ ჰქვია ქვეყანა და სახელმწიფო. არა გვგონია, ასეთ კატასტროფულ მდგომარეობაში, კიდევ სხვა რომელიმე ქვეყანა იყოს.

გვეგონა, ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში მაინც გვეშველებოდა და საბოლოოდ მოვიგვარებდით საქმეს საშურსა და აუცილებელს. თუმცა, ნატოს თავკაცების მრავალგზისი მტკიცებით, კარი დიდი ხანია **“ღია ყოფილა”** და თუ ასეა, მაშინ რა ჯადო გვაბრკოლებს და ვერა და ვერ გადავაბიჯეთ სანატრელ-საოცნებო ზღურბლს?..

სინამდვილეში კი პირიქით ხდება – სწორედ ის თავკაცები და ნატოს წევრი რამდენიმე ქვეყანა უარს ამბობენ საქართველოს იქ შესვლაზე. სამაგიეროდ, მხურვალე ტაშს გვიკრავენ ჩვენი ჯარისკაცების სულ უფრო მზარდი რაოდენობით ავღანეთში უპირობოდ გასაგზავნად. და, ჩვენი მთავრობაც, დიდსულოვნად ასრულებთ მეტად საშიშ დავალებას – ქართველ ბიჭებს დაუნანებლად აგზავნით ავღანეთის სასაკლაოზე...

ბედის ირონიაა, აბა მაშ რა არის, რომ ჩვენი ხელისგულისოდენა სამშობლოს ავღანური კონტიგენტის რაოდენობა, თურმე, მხოლოდ უზარმაზარი ზესახელმწიფოს, ამერიკის სამხედრო კონტიგენტს ჩამორჩებოდა?!

აღმოჩნდა, რომ ავღანეთში, “საერთაშორისო კოალიციას”, ერთი ამერიკელი ჯარისკაცის სიცოცხლე ერთ მილიონ დოლარად შეუფასებია, ერთი ქართველი ჯარისკაცის სიცოცხლე კი სულ რაღაც ცხრა ათასი დოლარი ღირებულა?!.

აი, თურმე რატომ გვიკრავენ ტაშს ნატოელები და რატომ აქებენ ქართველი ჯარისკაცების ვაჟკაცობასა და გმირობას.

სამაგიეროდ, ალიანსის კარს ცხვირწინ გვიჯახუნებენ და გულდაგულ გვირაზავენ. ამიტომაც, ყველა გულანთებულ მამულიშვილთან ერთად მინდა შეგეკითხოთ: თქვენი პრემიერობის ვადით ყოფნის დროს, საერთოდ თუ გაქვთ განზრახული გაღიავებული სულ უფრო ტერიტორიანაკლები საქართველოს სასაზღვრო-სადემარკაციო ხაზების დადგენა და მათი მიხედვით, ქვეყნის ხელუხლებელ საზღვრებში მოქცევა?

ჰოდა, რაკი საზღვრები არ გაგვაჩნია და უმუშევრად დარჩენილებს თავის სარჩენი თითქმის აღარაფერი დაგვრჩა, ადამიანებმა გამოსავალი უცხოეთში გადახვეწაზე ნახეს. ჩვენდა სავალალოდ, ბევრი იქ დაოჯახდა, სხვებს, მძიმედ დასნეულებულთ, დაბრუნების ძალა-უნარი წაერთვათ და თავისდაუნებურად გაუნელდათ და გაუძნელდათ სამშობლოში დაბრუნების აუცილებლობის მოვალეობა. ამიტომაც იძალა ქართველების კლება-შემცირების თავზარდამცემმა საშიშროებამ.

ბატონო პრემიერო!

კატასტროფული უმუშევრობის შველა-მოგვარებაზე რომ გკითხოთ, ვიცი, მრავალგზის მოსმენილს მომაგებთ პასუხად, რომ ხალხის დასაქმება კერძო სექტორისა და ინვესტორების უშუალო საქმე-მოვალეობაა. ინვესტორები კი არ ჩანან. ეტყობა, თავს იკავებენ საქმის წამოწყებისაგან, ჩვენთან შექმნილი არასტაბილური ვითარების გამო – მარტო ბანკებმა განა რამდენი ადამიანი უნდა დაასაქმონ?

გამახსენდა! მადლობა უფალს, მშენებლებმა მაინც რომ იყოჩაღეს და დღეს, მთელ საქართველოში მშენებლობის ბუმია, ადამიანების გარკვეული ნაწილი დასაქმებულია და ოჯახების რაღაცნაირად გადარჩენა-არსებობას ახერხებენ. თუმცა, ღმერთის წყალობას ბევრი წუნი ახლავს და, რაც მთავარია, იქ დასაქმებულებს, ყოველწუთიერი მარცხი და საფრთხე ემუქრებათ, უსაფრთხოების არანაირი ზომა-წესების არარსებობის გამო. ამას კი, ჩვენდა სამწუხაროდ, სამუშაონაშოვნი ადამიანები ეწირებიან.

აღარაფერს ვამბობ შენობა-ნაგებობების ერთმანეთზე მიჯრითა და გადაბმულად შენებაზე, დაბალ ხარისხზე, სეისმომედეგობის წესების დაუცველობაზე.

დასანანია და საგანგაშო, რომ ყველაფერ ამაზე არავინ, უპირველესად კი მთავრობა არაფერს ფიქრობს და თითსაც არ ანძრევს გაუმართლებელი გულგრილობით მიგდებული უმნიშვნელოვანესი საქმის სასწრაფოდ გამოსასწორებლად, თანამედროვე მოთხოვნა-სტანდარტების დასამკვიდრებლად. და, საერთოდ, მთავრობა, საიმედოს არაფერს გვთავაზობთ. ჯერ კიდევ როდის შეპირებული ასი საწარმოს ამოქმედება ზღაპარი გამოდგა. იქნებ, ათიოდე მაინც დაგვისახელოთ, მათში “დასაქმებულის” რაოდენობასთან ერთად?..

მართლაც უმწვავეს მდგომარეობაში ვართ ჩაცვენილები. ბევრი ადამიანი შიმშილობს და სნეულდება... და, ამას თან სდევს უსწრაფესი ჯაჭვური რეაქცია – შემაძრწუნებელი დემოგრაფიული ვითარება. ქართველები სულ სამმილიონნახევარიღა დავრჩით! სულ მალე, ჩვენს სამშობლოში, უმცირესობაში აღმოვჩნდებით და მივიღებთ დემოგრაფიულ კოლაფსს, უცხოტომელებისგან უსწრაფესი შემოთესლებისა და გამაოგნებლად გამრავლების გამო!!!

აკი, გაერომაც, საქართველო, ათ-ხუთ ათწლეულში გასაქრობად განწირული ქვეყნების ჩამონათვალში ჩაგვწერა!

რა ვქნა და ისევ თქვენ უნდა შეგეკითხოთ შეშფოთებულმა: ქვეყნის მთავრობა რა გაქვთ განზრახული, ამ უდიდესი საწუხარიდან თავის დასაღწევად და რამენაირად ფონს გასასვლელად?

და კიდევ, გაგვახსენდა! კვლავ მადლობა უფალს, რომ სამოთხის დარი ქვეყანა და წალკოტი ჰავა-ბუნება რომ გვიბოძა. ამას ჩვენი კაცთმოყვარეობა და სტუმარ-მასპინძლობის სასწაული ადათ-წესებიც ზედ დაერთო და ამის აღსაქმელად ჩამოსული უცხოელები, გაოგნებულ-აღფრთოვანებულები, კვლავ დაბრუნების სურვილით მიემგზავრებიან.

დიდად მოსაწონია და მისასალმებელი ტურიზმის ასეთნაირად ზრდა და წინსვლა-განვითარება, შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობა; მომსახურების დახვეწა, სასტუმროების აშენება-მომრავლება; მეტი სტუმრის ჩამოსვლა, ჩვენი ქვეყნისა და ხალხის გაცნობა; მათგან დატოვებული ფულის ბიუჯეტს მიმატება... მაგრამ, მხოლოდ ტურიზმის წინსვლის იმედად ყოფნა გაუმართლებელია; ქართველები მთლად მათს მომსახურე პერსონალად ხომ არ უნდა გადავიქცეთ? ანდა, რითი უნდა დავაპუროთ და დავაკმაყოფილოთ, სულ უფრო მზარდი ოდენობის სტუმრები?

ჩვენს მცირემიწიან სამშობლოში მოწეული ჭირნახული ძალზედ მცირეა და მათს დასაკმაყოფილებლად, ვერანაირად სამყოფი. ამიტომაც, იძულებული ვხდებით, თურქეთში ცეცხლის ფასად შეძენილი უხარისხო ხილ-ბოსტნეულით და ხორცით მომზადებული კერძებით გავუმასპინძლდეთ სტუმრებს და თავი არ შევირცხვინოთ. რაც მთავარია, ჩამოსულებისგან დატოვებული ფულის გარკვეული ნაწილი ხომ თურქებს უნდა გადავუხადოთ “ხელის გამართვისათვის”?

ჰოდა, ცნობილ კინოფილმში დარდიმანდულად ნათქვამისა არ იყოს, მაშინ ჩვენ რაღა უნდა დაგვრჩეს? – ვირის თავფეხი?

ეგრე გამოდის. ჩვენდა დასაღონებლად, ქართველებს ნამდვილად არ გაგვაჩნია იმდენი მიწის სავარგულები, რომ მათზე მოწეული ჩვენც ვიმყოფინოთ და უჩვეულოდ მომრავლებულ სტუმარ-ჩამომსვლელებმაც მივართვათ. და, რაც გვაქვს, ჩვენი დაუდევრობითა და გულარხეინობით, ჩვენს უბეში გამოზრდილ-ჩაბუდებული უცხოტომელების მტრული განზრახვითა და ქმედებით, ჩალის ფასად არის გაყიდული და გაფეშქაშებულ-გაჩუქებული!..

ისტორიულად, ნაყოფიერ მიწებს დანატრებულ თუშებს, ხევსურებს, სვანებს, მოხევეებს, მთიულებს, სამეგრელოს, იმერეთის, რაჭის, სამხრეთ საქართველოს, გურიისა და აჭარის მაღალმთიანეთის მოსახლეობას მტრულად ზურგშექცეულმა ნაციონალების გადამთიელმა ბელადმა, ზღვარდაუდებელი ხელგაშლილობით გაყიდა და გაანიავა ქართული ნაყოფიერი მიწები!!!

“ქართულმა ოცნებამ” სასოფლო-სამეურნეო მიწის უცხოელებისათვის მიყიდვაზე გამოაცხადა მორატორიუმი. ეს აკრძალვა კი საკონსტიტუციო სასამართლოს ყოფილმა თავმჯდომარემ გააყალბა და მიიღო განსაზღვრება, რომ ყოველგვარი შეზღუდვა უცხოელების საკუთრებაზე საქართველოს მიწის მიმართ არის უკანონო.

საკონსტიტუციო სასამართლოს ეს მოქმედება არის შეგნებული დანაშაული ქვეყნისა და ერის წინაშე!

მნიშვნელოვანია ის, რომ თურმე, თქვენთან შეთანხმებით, წინა მოწვევის პარლამენტში იუსტიციის სამინისტროსაგან გაგზავნილი ყოფილა შესაბამისი კანონ-პროექტი.

მჯერა, თვალს მიადევნებთ, რომ ახალი მოწვევის პარლამენტმა დროულად დაიწყოს დღის წესრიგში ჩასმული ამ კანონ-პროექტის განხილვა.

ბატონო პრემიერო!

საქართველოდან გაპარვამდე, თურქეთში ჩასულმა სააკაშვილმა ექვს ათას თურქს საქართველოს მოქალაქეობა ჩამოურიგა და აჩუქა?!

არ არის გამორიცხული, ხვალ-ზეგ კარზე მოგვადგნენ “ჩვენებურები” და სამოსახლოდ საჭირო მიწების დარიგება მოითხოვონ... რას უპასუხებთ, საქართველოს კანონიერსა და სრულფასოვან მოქალაქეებს?

ნუ იფიქრებთ, რომ უარპასუხმიღებულები გაჩუმდნენ და უკან დაიხიონ. კანონმომარჯვებულები მთელი ხმით აყვირდებიან და სამყაროს შეძრავენ “დაჩაგრულ-დასჯილები”. და ფულზე სულგაყიდული ევრო-ამერიკელი “სამართლადამცველებიც” უმალ მხარს დაუჭერენ “უფლებაშელახულებს”, მათთვის კანონით რგებული მიწების ჩამორიგებას მოითხოვენ და კარგა გვარიანი ჯარიმა-კომპენსაციების გადახდასაც აგვკიდებენ.

აი, როგორი ყოველწუთს ასაფეთქებელი ნაღმი ჩაგვიდო და მეტად სავალალო, თავის ძნელად დასაღწევ მდგომარეობაში ჩაგვაყენა ქართველებისგან წაგლეჯილი ფულების გემოგაგებული ამერიკელი და ევროპელი მფარველების ჯილა სააკაშვილმა.

ბატონო პრემიერო!

ნუ დაელოდებით ამ უკიდურესად უსიამოვნო დღისა თუ საათის დადგომას. რაც შეიძლება მალე აამოქმედეთ ესოდენ უმწვავეს საკითხში ჩახედულ-გარკვეული სპეციალისტები. საჭირო გამოსავლის მოძებნა ალბათ ძნელი იქნება. მაგრამ, ვითარების ერთობლივი, სწორი, უშეცდომოდ გათვლით და მოქმედებით, ურთულეს პრობლემას უსათუოდ ეშველება და გადაიჭრება. არადა, სულ მცირედი შეყოვნებითა და მოდუნებით, ვედარანაირად გამოსასწორებელ შედეგს მოიმკით.

ჩვენ კი, ასეთი მდგომარეობის შემყურენი, “სულწასულები” ველით ევროკავშირში შესვლას. პირდაპირ ბეტყვით, რომ ხელმოკლე ქართველებს, საამისოდ არაფერი გვაბადია და ე.წ. “ვიზალიბერალიზაციის” სიკეთით კარგახანს ვერ ვისარგებლებთ. ფულიანები კი, მშვენივრად ვიცი, რომ იქ ხშირ-ხშირად დასეირნობენ როცა გაუხარდებათ, საითაც გული გაუწევთ, რომელ კონტინენტზეც და რომელ ქვეყანაშიც.

არადა, მართლაც კარგია თვალისათვის წყლის დალევინება და იქაურობის მოხილვით გულის გახარება, თუმცადა ძალზედ ნაადრევი, უსაფუძვლო, გაუთავებელი ჟივილ-ხივილისა და ხმაურის ატეხის გარეშე.

დიახ, რიგითს გადატაკებულ ქართველებს, უმუშევრებსა და პენსიონერებს სხვა ბევრი რამისთვის არა აქვთ ფული, ბევრ ელემენტარულ რამეზე ამბობენ უარს. და რაც ყველაზე საწუხარია, შერყეული ჯანმრთელობის გაუმჯობესებაზეც კი უწევთ თავის შეკავება; ოპერაციის გაკეთებაზე რომ არაფერი ვთქვათ, წამლებს ვერ ყიდულობენ. ტკივილდაჯაბნილი და სნეული კაცი კი, ღირებულ-ხარისხიანსა და სრულყოფილ-მოსაწონს ვერაფერს შექმნის!

გელა ჯიღაური,
(გაგრძელება იქნება)

ᲐᲠᲘᲡ ᲗᲣ ᲐᲠᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲣᲕᲔᲠᲔᲜᲘᲢᲔᲢᲘ ᲡᲠᲣᲚᲧᲝᲤᲘᲚᲘ?

მექსიკის დედაქალაქ მეხიკოში გრანდიოზული დღესასწაული გაიმართ – 155 წლის წინათ, მექსიკელი ხალხის, საფრანგეთის ჯარზე გამარჯვების აღსანიშნავად. საბოლოო ჯამში საფრანგეთის არმიამ მოახერხა დედაქალაქი მეხიკოს აღება – გარკვეული პაუზის შემდეგ, მაგრამ მექსიკელები იმ პირველ ბრძოლაში გამარჯვებას ზეიმობენ – იმჟამინდელი მსოფლიოს უძლიერესი სახელმწიფოს არმიაზე.

ზეიმის ამსახველი ვიდეო-კადრები „ევრონიუსმა“, სხვა ცნობილმა ტელეკომპანიებმა გადასცეს. არც ერთ მათგანს არაფერი უთქვამს მექსიკაში, საფრანგეთის ელჩის, მექსიკის ხელისუფლებისადმი მოთხოვნაზე – „ნუ იზეიმებთ, ვინაიდან გამარჯვებული მაინც საფრანგეთი იყო“. გარდა ამისა – ჩვენზე ნეგატიურად მოქმედებს ომში დამარცხებაო.

საფრანგეთ-მექსიკის ისტორია უმალ გვახსენებს თურქეთ-საქართველოს ძველ და ახალ ისტორიას, განსაკუთრებით ახალს, საქართველოში თურქეთის ელჩის აშკარა არადიპლომატიური განცხადებით, დიდგორის ზეიმთან დაკავშირებით. ელჩს არ მოეწონა ქართველთა „თავხედობა“ – რას მიქვია, თურქეთის დამარცხების საზეიმო აღნიშვნაო!

„ჩვენმა ხელისუფლებამაც“, მორჩილ მონასავით, თავიც დახარა და ხმაც ჩაიკმინდა, რაც უდავოდ მიგვანიშნებს საქართველოს სუვერენიტეტისა და დამოუკიდებლობის დაბალ ხარისხზე. როდესაც მეზობელი ქვეყნის დიპლომატიური წარმომადგენელი, ყოველგვარი დიპლომატიური ეთიკის გარეშე, ჯიქურ მოგაწვება და ხელს აგაღებინებს მართლაცდა დიდი ზეიმის აღნიშვნისგან, ეჭვქვეშ აყენებს არა მარტო ქვეყნის სუვერენიტეტს, ხელისუფლების ლეგიტიმურობას, არამედ ხალხის შემართებას, მის დამოკიდებულებას უმნიშვნელოვანესი საკითხისადმი.

25-წლიანმა გაჭირვებამ, უმუშევრობამ, დაუსაქმებლობამ, სტრესულმა მდგომარეობამ, ხელისუფალთა აღვირახსნილობამ დააჩაჩანაკა ხალხი. ისეთი შთაბეჭდილება იქმნება, თითქოს რაღაც უხილავმა ძალამ დიდი ნემსით ტვინი გამოგვიღო და დავდივართ ასე ტვინგამოცლილი, ორი ინსტიქტური მოთხოვნილების – ჭამისა და მოსაქმების დასაკმაყოფილებლად.

ზემოთ – „ჩვენი ხელისუფლება“ კითხვის ნიშნის ქვეშ მოვაქციე, სრულიად შეგნებულად, ვინაიდან ის სინამდვილეში არც „ჩვენია“ და მითუმეტეს არც „ხელისუფლებაა“, უფრო სწორად სახელმწიფო სალაფავს მისული მტაცებელი გადამთიელები არიან – საკუთარ კუჭსა და ბედნიერებაზე მომართულნი.

სხვას ვერაფერს იტყვი, როდესაც გაიგებ, რომ საქართველოს პარლამენტმა 2017 წლის პირველი იანვრიდან, 30 აპრილის ჩათვლით, პრემია-დანამატის სახით 4 852 698 ლარი მიიღო. და ეს მაშინ, როდესაც უკვე რახანია მედიით განუწყვეტლივ ისმის საძრახისი სიტყვები ხელისუფალთა პრემია-დანამატებთან დაკავშირებით. უკვე რახანია, ხელისუფლება გვიმტკიცებს, რომ ეს მავნე ტრადიცია ისტორიას ჩაბარდაო. რა გამოდის – გვატყუებს?!

სწორედაც რომ ასეა საქმე. ხელისუფლება გვატყუებს – თავხედურად, როგორც მას სჩვევია. ხალხიც თავს იტყუებს, უფრო სწორად, იძულებულია მოიტყუოს, ვინაიდან თუ არ მოიტყუებს – სხვა ნაბიჯი უნდა გადადგას – დემონსტრაციის, ქუჩის აქციის სახით, თუნდაც ისეთი იქ, იმ ევროპაში რომ იმართება.

ხელისუფლება ხვდება, რომ ხალხი დაჩმორებულია, სიტყვის ამოღების თავი არ აქვს. ვინც ხმა უნდა ამოიღოს – ინტელიგენციამ, პირში წყალი აქვს ჩაგუბებული, მისივე კერპის ივანიშვილის წყალობით. ინტელიგენციისთვის დანიშნულმა „სტიპენდიებმა“ იცის სამარადისო ხმის ჩაგდება და სასაფლაოს მსგავსი სიჩუმე. თითქოს ის, რაც აქ ხდება მას, „ინტელიგენციას“ არ ეხება.

პოსტსაბჭოთა სივრცეში, სადაც ჯერაც ძველი მენტალიტეტი არსებობს, ინტელიგენციის როლი ხალხის გამოღვიძება-დარაზმვაში უმნიშვნელოვანესია, თორემ იქ, სადაც საზოგადოებრივი აზრი და პასუხისმგებლობა არსებობს, ინტელიგენციის შეძახილი არვის სჭირდება. იმ უამრავ დემონსტრაციებში, რომლებიც სისტემატურად იმართება ევროპის ქვეყნებში, სხვაგან, წინამძღოლად, დამრაზმველად ვერც მწერალს, მხატვარს, მსახიობს და ა.შ. ვერ იხილავთ. იქ ხალხია შემოქმედი, მობილური ტელეფონები, ინტერნეტი.

ერთი წუთით წარმოვიდგინოთ საქართველოს ხელისუფალთა გაფრთხილების მსგავსი რამ რომ თურქეთის ელჩს რომელიმე ევროპული სახელმწიფოს ხელისუფლების მიმართ გაეკეთებინა, რა მოჰყვებოდა ამას იმ ხელისუფლების ან ხალხის მხრიდან?! – სახელმწიფოს პროტესტი, ხალხის მიერ საპროტესტო მიტინგი საელჩოსთან, ელჩის გაწვევა.

გავიხსენოთ აზერბაიჯანში აშშ-ს ელჩის, ბრაიზას ისტორია. როდესაც მან ყოველგვარ დიპლომატიურ ნორმებს გადააბიჯა, აზერბაიჯანის პრეზიდენტმა კატეგორიულად მოსთხოვა აშშ-ს ადმინისტრაციას გაეწვიათ ბრაიზა. ეს, ის ბრაიზაა, რომელმაც „ნაცთა“ პარპაშის დროს ბევრი რამ ავნო საქართველოს.

არ არის საქართველოს ხელისუფლება ამის გამკეთებელი! არც თურქეთის ელჩის გაწვევას მოითხოვს და არც იმ აღვირახსნილობის აღკვეთისკენ მოუწოდებს საქართველოში აკრედიტებულ აშშ-ს, სხვა ქვეყნების ელჩებს, რასაც ისინი სჩადიან საქართველოს მიმართ.

ხალხი? – ხალხი ყველაფერს ყლაპავს – იმასაც, რასაც ხელისუფალთა ხელფასები, ხელფასებზე დანამატები, პრემიები, პერსონალური ავტომანქანების მუდმივი განახლება, უზომო რაოდენობის ბენზინის ხარჯვა და სხვა საძაგლობები ჰქვია.

ხალხი არაფერს ამბობს პარლამენტის სპიკერის განცხადებაზე: „ქუთაისი საპარლამენტო ქალაქად რჩება. ქუთაისში საგანმანათლებლო ცენტრის შექმნა იგეგმება და ქუთაისი ბევრად მეტი იქნება, ვიდრე საპარლამენტო ქალაქი“.

რა გამოდის – პარლამენტი თბილისში არ დაბრუნდება? როგორც ჩანს, არა! უკეთეს შემთხვევაში იქაც და აქაც გაგრძელდება „მუშაობა“ – ისეთი, როგორიც დღესაა. გაგრძელდება აქეთ-იქით ხეტიალი და ამ საქმეში სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯვა. რა ენაღვლებათ, ხელისუფლების ფული ხომ არ იხარჯება?

იხარჯება ხალხის ფული, ხალხისგან ამოღებული. იმ უამრავი საწვავის ხარჯებს ხომ ნებისმიერი ჩვენგანის ჯიბე ეწირება – ჩვენთვის ბენზინის ფასების მატებით და აქედან გამომდინარე კვების პროდუქტების, მედიკამენტების, პირველადი მოხმარების საგნების, მომსახურების ხარჯების გაზრდით.

სამწუხაროდ, საქართველოს არ ჰყოლია და ჰყავს „ჩვენი ხელისუფლება“. ის, სხვისი ხელისუფლებაა – მეზობელი თურქეთის, აზერბაიჯანის, ევროკავშირის წევრი ქვეყნების, აშშ-ს, ყველას და არა საქართველოს. საქართველო მისთვის ის მეწველი ძროხაა, რომელმაც უნდა მოიწველოს, თანაც თივის დაყრის გარეშე.

უკუღმართი ცხოვრებით გონდაცლილი ხალხი იმასაც ვერ გრძნობს, რომ მისი მოთხოვნა, თანაც ისეთი, ქუთაისელები რომ აყენებენ, თავის დროებითი მოტყუებაა და არა ამ ქალაქის პრობლემების კარდინალური განხილვა-გადაწყვეტა. მათ, ვინც პარლამენტის ქუთაისში დატოვებას ითხოვს, არაფერი აქვთ საერთო სახელმწიფოებრივ აზროვნებასთან, თუნდაც იმასთან – საბიუჯეტო თანხების უაზრო განიავება რომ ჰქვია. ნუთუ მათთვის უცნობია თემა, რომელსაც საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლების ერთმანეთისგან ხელოვნური დაშორება ჰქვია?

ნუთუ უცნობია ყველასთვის ცნობილი სინამდვილე, რომ აღმასრულებელ-საკანონმდებლო ხელისუფლებათა დაშორებით, ინგრევა ქვეყნის სტაბილურობა?! იქნებ აღმასრულებელი ხელისუფლებაც ქუთაისში გადაგვეტანა?!

ერთხელ უკვე დავწერე და გავიმეორებ – ივანიშვილის იდეა ქუთაისის სტუდენტურ ქალაქად გარდაქმნის თაობაზე, არის ყოველგვარ საღ აზრს მოკლებული. 60 000 სტუდენტზე უნდა იყოსო გათვლილი სტუდენტური ქალაქი.

დღევანდელ საქართველოში, საერთო ჯამში, 40 000 სტუდენტია, რომელთა თითქმის 100%, უმაღლესი სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ სამუშაო ადგილს ვერ პოულობს და უცხოეთში გარბის. ქუთაისის სტუდენტთა ქალაქად გადაქცევის შემდეგ რა უნდა ქნას თბილისის უმაღლესმა სასწავლებლებმა ან სად უნდა დასაქმდეს ყოველწლიურად 100 000 უმაღლესდამთავრებული?

ვინ უნდა ასწავლოს ქუთაისის „სტუდქალაქში“, როდესაც თბილისის უმაღლესი სასწავლებლებიც განიცდიან პროფესორ-მასწავლებლების დეფიციტს? უცხოელი სტუდენტები და ლექტორები შეავსებენ ქუთაისის „სტუდქალაქსო“ – ასე „გვაბოლებენ“ და ჩვენც ვართ დაბოლებულ-დარეტიანებულები იმიტომ, რომ იდეა ივანიშვილისაა, ივანიშვილი კი ლამის ხალხმა, განსაკუთრებით „ინტელიგენციამ“, წმინდანად შერაცხა – სააკაშვილის განდევნისთვის.

სააკაშვილი განდევნა, მაგრამ სააკაშვილები ააყვავა ე.წ. ოპოზიციად აქცია. სააკაშვილის იდეები და განხორციელებული ავადმყოფური საქმეები – ხელუხლებლად დატოვა. მათ შორის პარლამენტის ქუთაისში გადატანა და სხვა მრავალი მანკიერება.

ივანიშვილის მიერ ხელისუფლებაში აღზევებული „ოცნება“, ზომა-წონის გაუთვალისწინებლად, სხვათა იმედით, რქებით აწვება ყოველივე იმას, რასაც ქართულ-რუსული ურთიერთობა ჰქვია; მჭიდრო კავშირებს ამყარებს რუსეთის მტერ უკრაინის ხელისუფლებასთან, რითაც უდავოდ ანტისახელმწიფოებრივ თამაშს თამაშობს, ისეთს, რომელსაც მომავალი არ აქვს.

ხელისუფლებას ვერ გაუგია, რომ უკრაინის „ყავისფერი“, ბანდერული ხელისუფლება, სხვაა და ხალხი სხვა. ის, ვინც უკრაინის ბანდერულ ხელისუფლებას, ხელისუფლებად მიიჩნევს, ვერასდროს მოიგებს რიგითი უკრაინელის გულს.

საქართველოს ხელისუფალთ ჰგონიათ, რომ პოროშენკოს და მემარჯვენე სექტორის აღვირახსნილობა სამარადისოდ გაგრძელდება. სცდებიან. ქვეყანა, რომელიც სააკაშვილის ხათრით, მუდამ ამცირებდა „საოცნებო“ ხელისუფლებას, მეგობრად არ უნდა გაიხადო. ამ მარტივ ჭეშმარიტებას დიდი ახსნა-განმარტება არ სჭირდება. პოროშენკოს ხელისუფლებამ არაერთხელ ჩააგდო საქართველო „უხერხულ“ მდგომარეობაში.

თურქეთის ელჩმა კი პირდაპირ მიგვითითა – რისი გაკეთების უფლება გვაქვს და რისი არა. აზერბაიჯანმა მტკიცე პოზიცია დააფიქსირა დავით გარეჯთან მიმართებაში, რითაც საკამათოდ ქცეული თემა ლამის დაპირისპირების საკითხად აქცია, მაგრამ საქართველოს „საოცნებო“ ხელისუფლება ხომ დოყლაპია არ არის, რომ საკითხი სხვაგვარად არ მოაგვაროს, მაგალითად ისე, როგორც ამასწინათ თურქეთთან სასაზღვრო ზოლში, მდინარის მიერ კალაპოტის შეცვლის შედეგად 6 ჰექტარი მიწა რომ დაუთმო თურქეთს?!

ქვეყანა ყოველდღიურად, ე.წ. მცოცავი ანექსიის გზით, მტკაველ-მტკაველ მიწას კარგავს უკვე მეზობლად ქცეულ „ქვეყანასთან“, ალანია რომ ჰქვია, ხოლო ძმად შერაცხულ მეზობელ თურქეთს ფიანდაზად ეგება ბათუმისა და აჭარის გასათურქებლად, თბილისზე და სხვა ქალაქებზე გავლენის გასაფართოებლად.

ხელისუფლების ყმაწვილებს დიდ წარმატებად მიაჩნიათ ამერიკელ კონგრესმენთა გადაწყვეტილება საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებთან დაკავშირებით, მაგრამ როდესაც სხვას ვერ ახერხებ – ქადალდითაც შეიძლება თავის დამშვიდება.

ვერც აშშ-ი, ვერც ევროკავშირი და ვერც სხვა რომელიმე კავშირი, რუსეთს ფეხს ვერ მოაცვლევინებს აფხაზეთიდან და სამხრეთ ოსეთიდან. ვერც ანტირუსული ეკონომიკური სანქციების დაწესება უშველის ამ საქმეს. მას სხვა გზის გამოძებნა სჭირდება – ეს დიალოგია რუსეთთან, აფხაზეთთან, სამხრეთ ოსეთთან, რომელსაც საქართველოს ხელისუფლება თავს არიდებს, ქვეყნისთვის უდავოდ არასახარბიელო მოტივით, ოკეანისგადაღმელთა რჩევის შედეგად.

ამერიკა-რუსეთის პაექრობა კავკასიაში და რეგიონში – ახლო აღმოსავლეთი რომ ჰქვია, ახალ ფაზაში შედის და არვინ იცის, როდის და რით დამთავრდება. ორივეს, რეგიონის ქვეყნებიდან მხარდამჭერებიც ჰყავს და მოწინააღმდეგეებიც, რომლებიც თავის მხრივ მზად არიან ყველაფერი იღონონ კავკასიასა და ახლო აღმოსავლეთში საკუთარი პოზიციის განსამტკიცებლად. საქართველო მათთვის არც ისეთი ბუმბერაზი და უძლეველი ქვეყანაა, როგორც ჩვენ გვგონია. 2008 წლის მარცხს თვალი უნდა აეხილა ჩვენთვის, თუმცა მსგავსს ადგილი არ ჰქონია. ჩვენ ისევ დასავლეთის მოიმედეებად დავრჩით და თავს ვირწმუნებთ, რომ რაღაც დოკუმენტებით, ვიღაცის, სადღაც, რომელიღაც ფორუმზე ნათქვამი სიტყვებით ქვა გასკდება და საქართველოს ხელისუფლების გასაკეთებელი საქმე გაკეთდება.

სრული პოლიტიკური სიბეცეა. ქართული პოლიტიკა უნდა მიხვდეს, რომ დაპირისპირებით, კინკლავით, ავანტიურისტული გამოხდომებით, საერთაშორისო არენაზე რუსეთის ლანძღვით საქმეს არ ეშველება. პირიქით, გართულება მოჰყვება. ვერც ამერიკელი, ვერც ევროკავშირელი ვერ ჩაუღრმავდება იმ რელიგიურ, ეთნიკურ, ეროვნულ, ენობრივ პრობლემებს, რომლებიც კავკასიაშია.

ამერიკას, ისე, როგორც ეს შეეფერება დიდ სახელმწიფოს, პატარა ქვეყნებისთვის, ერთი პროგრამა აქვს შემუშავებული, რომელიც აფრიკელებზეც ვრცელდება და კავკასიელებზეც.

რუსეთმა, საუკუნეები მოანდომა ამ პრობლემების შესწავლას, რამაც მას დიდი უპირატესობა მიანიჭა, რეგიონიდან ათეულ-ათასობით კილომეტრზე დაშორებულ ამერიკაზე. ვინ იცის, თუ არა რუსეთმა, საქართველოში თითქმის მიძინებული, მაგრამ მაინც თავსატეხი თემა, აზერბაიჯან-სომხეთის მოსახლეობიდან გამომდინარე? ან თუნდაც თურქულ-ქართულ ურთიერთობების თაობაზე – აჭარის საკითხს რომ ეხება? აღარაფერს ვამბობ ქართულ-ოსურ და ქართულ-აფხაზურ პრობლემებზე.

რუსეთი ის ძალაა, რომელსაც შუამავლობაც შეუძლია, დაყვავებაც და კბილების გამოჩენაც, გააჩნია ჩვენ როგორ მოვექცევით მას.

სხვისი რა მოგახსენოთ, მაგრამ ჩემის აზრით, ეს ის ქვეყანაა, რომელსაც შეუძლია „რბილი ძალით“, წინ აღუდგეს თურქეთის გავლენის ყოველდღიურ გაფართოებას აჭარასა და სხვა რეგიონებში, ვინაიდან თურქმა იცის, რომ „რბილი ძალის“ უკან, „მაგარი ძალა“ დგას. გარდა ამისა, მიუხედავად 25-წლიანი არასახარბიელო პაუზისა ქართულ-რუსულ ურთიერთობებში, რუსეთი მაინც პოზიტიურად არის განწყობილი საქართველოს მიმართ, რაც უდავოდ საყურადღებო რამ უნდა იყოს ქართული პოლიტიკისთვის.

ᲰᲐᲛᲚᲔᲢ ᲯᲘᲞᲐᲨᲕᲘᲚᲘ,
�პᲝᲚᲘᲢᲝᲚᲝ�გᲘ

ლავრენტი ბერია – საბჭოთა კავშირის ცილდაწამებული გმირი

(გაგრძელება წინა ნომრიდან)

1938 წლის ივლის'ში ორლოვმა მიიღო ანტვერპენში გამგზავრების ბრძანება, რათა შეხვედროდა წარმომადგენლებს.

მაგრამ გაიტაცა რა 60.000 დოლარი (იმდროინდელი კურსით დაახლოებით ერთი მილიონი დოლარი – რ.ჯ.) შინსახკომის ოპერატიული სახსრებიდან, ორლოვი ცოლთან და ქალიშვილთან ერთად გაიქცა კანადაში, იქიდან კი – ამერიკის შეერთებულ შტატებში, სადაც მასთან თანამშრომლობდა დაზვერვის ფედერალური ბიურო. რაც მართალია, მართალია – ორლოვს "კემბრიჯის ხუთეული" არ გაუცია.

სტალინის სიკვდილამდე არც თუ დიდი ხნით ადრე ჟურნალმა "ლაიფმა" გამოაქვეყნა სტატიების სერია, რომელიც შემდეგ იქცა საფუძვლად წიგნისა "სტალინური დანაშაულის საიდუმლო ისტორია". თითქოს, კომენტარი ზედმეტია, მაგრამ არსებობს ერთი წვრილმანი.

დიდი ხნის გასვლის შემდეგ, სამსახურეობრივი გარდაუვალობის გამო სსრკ უშიშროების კომიტეტის თანამშრომელთან შეხვედრისას ორლოვმა განაცხადა, რომ საბჭოთა პრესით გაეცნო სიტუაციას, კერძოდ იმას, რომ სტალინის სიკვდილის შემდეგ სახელმწიფო მართვის სადავეები გადავიდა მის თანამებრძოლებთან, არც თუ სუფთა სინდისის მქონე ადამიანებთან. მათ მხარს უჭერდნენ პარტაპარატელთა ის თაობა, რომლებიც მეორეხარისხოვან როლს თამაშობდნენ იმ ხალხის მიერ ადრე ჩადენილ დანაშაულებში, რომელთაც უღალატეს რევოლუციას.

როგორც იტყვიან, პირდაპირ ცენტრში მოარტყა!

აი, მხოლოდ ისაა საკითხავი, თუ სად დაინახა მზვერავმა "სტალინის თანამებრძოლები", რომლებიც ქვეყანას მართავდნენ ბელადის გარდაცვალების შემდეგ? თუ "ერთგულ ლენინელთა" მსოფლმხედველობა არ შეცვლილა ათეული წლების შემდეგაც? (ორლოვი აშშ-ში გარდაიცვალა 1973 წელს).

ვალტერ გერმანეს ძე კრივიცკი (ნამდვილი სახელი – შამუელ ჰერშის ძე გინზბურგი). პოლიგლოტი, ფლობდა პოლონურ, რუსულ, გერმანულ, ფრანგულ, იტალიურ და ჰოლანდიურ ენებს. სსრკ წითელი არმიის სადაზვერვო სამმართველოს ერთ-ერთი მსხვილი სპეციალისტი დასავლეთევროპული ქვეყნების განხრით. ასწავლიდა მზვერავთა მომზადების უმაღლეს სკოლაში, ეკავა თანამდებობა, რომელიც უტოლდებოდა წითელი არმიის ბრიგადის მეთაურის რანგს. 1933 წლიდან 1934 წლამდე იყო სამხედრო მრეწველობის ინსტიტუტის დირექტორი.

1937 წლის 22 მაისს კრივიცკი სასწრაფო მივლინებით გააგზავნეს ჰააგაში.

1937 წლის 17 ივლისს ეგნატე რეისი (იგივე – ნათან პორეცკი), თანამშრომელი, რომელმაც შეცვალა კრივიცკი მოსკოვიდან წასვლის დროს, დარწმუნებული იყო რა, რომ სტალინს ქვეყანა დაღუპვისაკენ მიჰყავდა, შეხვდა პარიზში საბჭოთა სავაჭრო წარმომადგენლობის თანამშრომელს ლ. გროზოვსკოის და მისი მეშვეობით გადასცა პაკეტი მოსკოვის ხელმძღვანელობას. მასში იმ პერიოდისათვია აუცილებელი ვერსიები ტუხაჩევსკის შეთქმულების ლიკვიდაციის შესახებ. მიზანი: სტალინი მიზანმიმართულად ანადგურებდა ტუხაჩევსკის და მის "თანამებრძოლებს", იმიტომ, რომ ისინი ხელს უშლიდნენ ჰიტლერთან კავშირების დამყარებას. და "მსოფლიო საზოგადოებრიობამ" ირწმუნა ეს სისულელე.

ჰენრიხ სამუელის ძე ლიუშკოვი – სახელმწიფო უშიშროების მესამე რანგის კომისარი (ტოლფარდია გენერალ-ლეიტენანტის წოდებისა).

1937-1938 წლებში იგი იყო შინსახკომის სრულუფლებიანი წარმომადგენელი შორეულ აღმოსავლეთში. მისი ხელმძღვანელობით დაპატიმრებული იქნა ადგილობრივი შინსახკომის 40-მდე თანამშრომელი, მათ შორის ადგილობრივი შინსახკომის ყოფილი უფროსი ტ.დ. დერიბასა, "დალსტროის" საპატიმრო ადგილების მთავარი სამმართველოს თავკაცი ე.პ. ბერზინი. მთ ბრალად ედებოდათ მემარჯვენე ტროცკისტული ორგანიზაციის შექმნა შინსახკომის ორგანოებში. ლიუშკოვი გახლდათ შორეული აღმოსავლეთიდან კორეელების დეპორტაციის მთავარი ინიციატორი, ასევე, სხვა ერების წინააღმდეგ მოწყობილ რეპრესიებში.

ლიუშკოვი გახლდათ იაგოდას მიერ წამოწეული ყველაზე დიდი მაღალჩინოსანი, რომელიც კიდევ დიდი ხანი ინარჩუნებდა პოზიციებს იაგოდას განადგურების შემდეგ. აღმოჩნდა წერილი სკკპ (ბ) ცეკასადმი და წითელი დროშის ორდენი, რითაც რეისი დაჯილდოვდა 1928 წელს, მნიშვნელოვანი სახელმწიფო დავალების შესრულებისათვის. მალე კრივიცკიმ შეიტყო, რომ რეისმა კავშირი გაწყვიტა საბჭოთა სამსახურთან და გაეცნო მის წერილს, რომლის ადრესატიც გახლდათ სკკპ (ბ) ცენტრალური კომიტეტი. წერილში რეისი ამტკიცებდა:

"ის, ვინც ახლა ჩუმადაა, უნებლიედ ხდება სტალინის ხელშემწყობი და მუშათა კლასისა და სოციალიზმის მოღალატე... მე საკმაო ძალა გამაჩნია საიმისოდ, რომ ყველაფერი თავიდან დავიწყო. არადა, ყველაფერი მართლაც თავიდან დასაწყებია, რათა სოციალიზმი გადავარჩინოთ... მე ვიბრუნებ თავისუფლებას. ვუბრუნდები ლენინს და მის სწავლებას. მთელი ჩემი ძალები მინდა შევწირო ლენინს, მე მსურს ბრძოლა და ჩვენი გამარჯვება – ეს იქნება კაცობრიობის კაპიტალიზმისაგან განთავისუფლება და საბჭოთა კავშირის დახსნა სტალინისაგან".

ტროცკის "მსოფლიო რევოლუციის" იდეა ჯერ კიდევ სუნთქავდა! მაგრამ მაღალფარდოვანი სიტყვების მიღმა იმალებოდა მთავარი უკმაყოფილების მიზეზი – სტალინური კონსტიტუცია!

1937 წლის შემოდგომაზე კრივიცკიმ მიიღო გადაწყვეტილება მიემართა საფრანგეთის მთავრობისათვის პოლიტიკური თავშესაფრის მიღების თხოვნით. 1937-1938 წლებში იგი საფრანგეთში ცხოვრობდა, 1938 წელს კი გადავიდა ამერიკის შეერთებულ შტატებში. ექსპერტები ვარაუდობენ, რომ სწორედ მან "ჩაუშვა" 1934 წელს გადმობირებული ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ღრმა დაშიფვრის ოფიცერი, რომელსაც სასამართლომ 10-წლიანი პატიმრობა მიუსაჯა. მოგვიანებით, ბრიტანეთის სადაზვერვო სამსახურის საქმეების გამომზიურების შემდეგ გაირკვა, რომ კრივიცკიმ გამოავლინა 100-ზე მეტი საბჭოთა აგენტი ევროპასა და ამერიკაში, დამშიფრავ კინგთან ერთად გამოვლენილი იქნა ცნობილი "კემბრიჯის ჯგუფის" ხელმძღვანელი კიმ ფილდი.

1939 წელს გამოიცა მისი წიგნი "როგორ ვიყავი სტალინის აგენტი". მაგრამ ა. მარტიროსიანი ამტკიცებდა, რომ წიგნი დაწერა არა კრივიცკიმ (რომელმაც არ იცოდა ინგლისური ენა) არამედ ბრიტანეთის აგენტმა, რუსული ემიგრაციის წარმომადგენელმა ისააკ დონ ევინმა. ამ "მემუარებში" ბრიტანულმა დაზვერვამ გააჟღერა მისთვის უფრო მეტიც – სსრკ შინსახკომის ახალი ხელმძღვანელი ყოველნაირად იცავდა მის სახელს კომპრომენტირებისაგან. იაგოდას მიესაჯა დახვრეტა მოსკოვის მესამე პროცესზე და 1937-1938 წლებში ჩეკისტები მის სახელთან ერთად ხშირად ახსენებდნენ ლიუშკოვსაც. მის აქტიურ მონაწილეობაზე კონტრრევოლუციურ ორგანიზაციაში დიად მიანიშნებდა ამიერკავკასიის სამხარეო შინსახკომის უფროსი დ.ი. ლორთქიფანიძე. მაგრამ, ეჟოვმა ეს ყველაფერი არ მიიტანა სტალინის ყურამდე და მოითხოვა ფრინოვსკისაგან, რომ დაეკითხა იაგოდა და დაემტკიცებინა ლიუშკოვის სრული უდანაშაულობა. იაგოდას მოადგილის გ.ე. პროკოფიევის ჩვენებიდან ამოშალეს ლიუშკოვის მაკომპრომენტირებელი სიტყვები. ფრინოვსკიმ ეჭვი გამოთქვა ლიუშკოვის უდანაშაულობის დამტკიცების თაობაზე, მაგრამ ეჟოვმა გადაარწმუნა თავისი მოადგილე.

ლიუშკოვის შორეულ აღმოსავლეთში გაგზავნის შემდეგ მოვიდა მასზე მაკომპრომენტირებელი მასალები ლ.გ. მირონოვისაგან (სსრკ შინსახკომის უშიშროების სამსახურის კონტრდაზვერვის ყოფილი უფროსი) და ნ.მ. ბისტრიხისაგან (მუშურ-გლეხური მილიციის ყოფილი უფროსის მოადგილის ძმა). პირველი მათგანი ეჟოვმა თავიდან დააკითხინა და აიძულა, რომ უარი განეცხადებინა პირველ ჩვენებაზე, მეორე მათგანი, უბრალოდ, კრიმინალად გამოაცხადეს და მისი საქმე მილიციის სამეულს გადაეცა, რაც თავისთავად გამორიცხავდა საქმის პოლიტიკურ შემადგენელს.

გაიგო რა ლიუშკოვის გაქცევის თაობაზე, ეჟოვი ხმამაღლა მოთქვამდა: "ახლა მე ნამდვილად დავიღუპე". ეჟოვის მიერ სტალინისადმი მიწერილი ბარათიდან:

"შეიძლება ითქვას, რომ მე ჭკუიდან გადავდექი. გამოვიძახე ფრინოვსკი და ვუთხარი, რომ ერთად მოვსულიყავით თქვენთვის ამ ამბის მოსახსენებლად. მაშინ ფრინოვსკიმ თქვა: "ახლა ჩვენ მკაცრად დაგვსჯიან". იმდენად თვალნათელი იყო ჩვენი დაზვერვის სამარცხვინო ჩავარდნა, რომ ამგვარი შეცდომისათვის თავზე ხელს არავინ გადაგვისვამს".

ლიუშკოვი სსრკ შინსახკომის სისტემის ყველაზე მაღალჩინოსანი იყო დასავლეთში გაქცეულთა შორის. იგი მუშაობდა ტოკიოსა და დაირენში (დალიანი) იაპონიის გენშტაბის სადაზვერვო ორგანოებში (აღმოსავლეთ აზიის შემსწავლელ ბიუროში, კვანტუნის არმიის შტაბის მეორე განყოფილების მრჩევლად). ლიუშკოვმა იაპონელებს გადასცა მეტად მნიშვნელოვანი მონაცემები საბჭოთა შეიარაღებულ ძალებზე, კერძოდ, მათთვის უაღრესად საინტერესო რეგიონზე – შორეულ აღმოსავლეთზე. იაპონელებმა მიიღეს დაწვრილებითი ინფორმაცია ჯარების დისლოკაციის თაობაზე, დაცვითი ნაგებობების, სიმაგრეების და დოტების მშენებლობაზე და ა.შ. მათთვის მოულოდნელი იყო, რომ საბჭოთა კავშირი შორეულ აღმოსავლეთში იაპონიაზე ბევრად უკეთესადაა აღჭურვილი სამხედრო თვალსაზრისით. გარდა ამისა, ლიუშკოვმა იაპონელებს გადასცა საბჭოთა ჯარების დისლოკაციის სქემები არა მხოლოდ შორეულ აღმოსავლეთში, არამედ ციმბირში და უკრაინაში, გადასცა მათ რადიოკოდები. ამავე დროს, გაუმხილა იაპონელებს შორეულ აღმოსავლეთში მომუშავე საბჭოთა მზვერავთა მონაცემები (კერძოდ, ყოფილ გენერალ ვ. სემიონოვზე).

მაგრამ, მხოლოდ ეს სამი რომ გაქცეულიყო, კიდევ არა უშავდა! ადრე გაქცეულები სტალინს საშინელი სიტყვებით ლანძღავდნენ. ასე რომ, ლავრენტი ბერიას ჩასაფიქრებლად ნამდვილად ჰქონდა საქმე.

1939 წლის 6 თებერვალს (სსრკ შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრად დანიშვნის შემდეგ) ბერიამ თავის დღიურში შემდეგი ჩანაწერი გააკეთა:

"დაზვერვა განსაკუთრებული სფეროა. აქ ყველაფერი პირადად მე უნდა შევამოწმო. ძალიან ფაქიზი საქმეა და საშინლად აურ-დაურიეს ყველაფერი".

ისიც სახეზე იყო, ვინც აურ-დაურია ყველაფერი... ძნელია თავი შეიკავო და არ დაიმოწმო იმდროინდელ მატიანეზე მომუშავე მწერალ იური მუხინის ციტატა.

"არ არსებობს ოდნავი მინიშნებაც კი იმაზე, რომ სტალინმა, მოლოტოვმა ან კაგანოვიჩმა ცხოვრებაში თუნდაც ერთხელ გაატარეს დრო რესტორანში. მაგალითად, ტროცკის მომხრე ჰენრიხ იაგოდამ, რომელიც ფაქტიურად თავკაცობდა ქვეყნის უშიშროების ორგანოებს (მთავარ პოლიტსამართველოს), თავისი ორგანიზაციის ათი წლის იუბილესთან დაკავშირებით, დაბევა მოსკოვის თითქმის ყველა ძვირიანი რესტორანი. ამ გამოკვეთილ პავიანს, დაპატიმრებისას, სხვა უამრავ ხარა-ხურასთან ერთად, ჯიბეში აღმოაჩნდა იმ დროისათვის ყველაზე ძვირად ღირებული პორნოგრაფიული ფოტოების კრებული. ეს გახლავთ პასუხი შეკითხვაზე – თუ რაში იხარჯებოდა დაზვერვისათვის გამოყოფილი ფული".

მაგრამ, უნდა ვაღიაროთ, რომ საზღვარგარეთის რეზიდენტურა მხოლოდ ორლოვ-კრივიცკებისაგან (ფელბინგ-გინზბურგებისაგან) არ შედგებოდა. მაგალითად, აგვისტოდან 1939 წლის ბოლომდე (მიუნჰენის ხელშეკრულების ხელმოწერისთანავე) სტალინს მაგიდაზე ედო 700-ზე მეტი აგენტურული მოხსენება. დაზვერვა მუშაობდა! მაგრამ...

"დაზვერვა შეიძლება ჩავარდეს, ან არ ჩავარდეს, – წერდა ბერია თავის დღიურში ჯერ კიდევ 1938 წლის ივლისში, – *არავინ იცის, ვისი ვინაობა გაუმჟღავნეს მტერს ამ არაკაცებმა. უნდა გავერკვეთ... ესე იგი, ყველანი უნდა შემოწმდნენ. უნდობლობა საშინელებაა, რადგან თუ შენ ერთგული ხარ, გეწყინება, მაგრამ შენიანებს არასოდეს გასცემ..."*

ერთი საქმეა ტოტალური შემოწმება, რომელსაც შეიძლება წლებიც არ ეყოს. შეიძლება დაჩქარდეს პროცესი, თუ შემოწმებელი პროფესიონალია! მაგრამ, სად იშოვნი ამდენ პროფესიონალს, რომელთაც განუსაზღვრელი ნდობა ექნებათ?! *"შინსახკომი და სამხედრო დაზვერვა იაგოდას და ტროცკის კადრებითაა დაბინძურებული",* – აღნიშნავდა ბერია ჯერ კიდევ 1938 წლის ივლისში.

"დაზვერვის მთავარი ბერკეტია აგენტურული საქმიანობა, რომელიც უკიდურესად დაბალ დონეზეა დაყენებული და ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს. უცხოური დაზვერვა, პრაქტიკულად, თავიდანაა შესაქმნელი, რადგან საზღვარგარეთის განყოფილება ჯაშუშებით არის გადაჭედილი", – აღიარებდა თავის მოხსენებით ბარათში ნიკოლოზ ეჟოვი, რომელიც სამსახურიდან განთავისუფლების თხოვნასთან ერთად გაუგზავნა პოლიტბიუროს. ეს იყო ნოემბერში, ჯერ კიდევ მის დაპატიმრებამდე და ბერიას დანიშვნამდე სახალხო კომისრის თანამდებობაზე.

მაგრამ "იაგოდა-ტროცკის" კადრებმა და "მათ მიტმასნილმა" ეჟოვმა ერთობლივად დატოვეს კვალი მთავარ მოვლენებში – 1936-1938 წლების რეპრესიებში.

თარგმანი როლანდ ჯალაღანიასი,
(გაგრძელება იქნება)

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲒᲐᲜᲫᲘ ᲓᲐ, ᲛᲘᲡᲘ ᲓᲐᲑᲠᲣᲜᲔᲑᲘᲡ ᲐᲮᲚᲐᲓ ᲐᲦᲛᲝᲩᲔᲜᲘᲚᲘ ᲐᲥᲐᲛᲓᲔ ᲣᲪᲜᲝᲑᲘ ᲖᲝᲒᲘᲔᲠᲗᲘ ᲓᲔᲢᲐᲚᲔᲑᲘ

(გაგრძელება წინა ნომრიდან)

აქვე მინდა მთელი ფრანგი ხალხის შეხედულება სტალინზე ბ-ნი ექვთიმე თაყაიშვილის სიტყვებით გადმოგცეთ: "მთელი საფრანგეთი მასზე ლოცულობს, ჩვენ ფრანგები, მას ოქროს ძეგლს დავუდგამთო". როცა მე მათ ვუხსნიდი, რომ ის ჩემი თანამემამულე ქართველია, არ ჯეროდათ და გაკვირვებული მეკითხებოდნენ: "წარმოუდგენელია, როგორ შეიძლება ასეთმა მცირე ერმა, ასეთი გენიოსი და ბუმბერაზი პიროვნება შვასო".

ძვირფასო მკითხველო! კარგად დააკვირდით, ამას ამბობს ქვეყნიდან გაქცეული მთავრობის თავმჯდომარე და მისი ყველაზე გავლენიანი მინისტრი. ხალხი, რომლებიც უკვე 24 წელია ემიგრაციაში ცხოვრობენ ევროპის შუაგულში. რომლებმაც ამ 24წ. მანძილზე ყველაფერი ევროპული "სიამე" იგემეს და, ბოლოს იმ დასკვნამდე მივიდნენ, რომ საქართველოს უსაფრთხოებისა და შემდგომი კეთილდღეობისათვის, რუსეთთან ყოფნა ჯობს ვიდრე ევროპასთანო. ასეა დღესაც. ბ-ნი ჟორდანიასა და გეგეჭკორის გამონათქვამებთან დაკავშირებით, საოცარი პარალელის გავლება შეიძლება დღევანდელ საქართველოსთან მიმართებაში. საქართველოში უკვე ძალიან ბევრი, მათ შორის სსრკ-საგან საქართველოს გამოყოფისათვის უკომპრომისო მებრძოლი რადიკალებიც კი, დღეს დაუფარავად ლაპარაკობენ, რომ ისევ რუსეთთან ყოფნა ჯობდა, უსაფრთხოებაც გარანტირებული გვქონდა და ბევრად უფრო კარგად ვცხოვრობდოთო. მოკლედ, ეს ქართველები რა ერი ვართ ასეთი, მაინცდამაინც 25 წელი უნდა გაატარო წვალება-გაჭირვებასა და უბედურებაში ჭეშმარიტებამდე რომ მიხვიდე? ვაი ჩვენს პატრონს უბედურს.

ღმერთო შენ უშველე ჩვენს გაჭირვებულ ქვეყანასა და ხალხს.

ეს ყველაფერი პირადად მაქვს მოსმენილი ბიძაჩემისაგან, რომელსაც 1969წ იანვარში ინსულტი მოუვიდა და მთელი შვიდი წლის მანძილზე ლოგინად იყო ჩავარდნილი. როცა სახლში მარტო რჩებოდა, ვეხმარებოდი და მთელ თავისუფალ დროს მასთან ვატარებდი. ბ-ნი გივი ჟორდანია თავისი შესანიშნავი წიგნის, "დაბრუნებული საუნჯე"-ზე მუშაობისას, ბიძაჩემის ხშირი სტუმარი იყო და, თითქმის მთელი წიგნი ბიძაჩემის ნაამბობზე აქვს შექმნილი. მქონდა ბედნიერება მათი საუბრების უმეტესობას დავსწრებოდი, და კიდევ ერთხელ მომესმინა ის, რაც ბიძაჩემისაგან ადრეც ბევრჯერ მქონდა მოსმენილი.

აქვე მინდა ხაზგასმით აღვნიშნო, ბ-ნი ექვთიმე თაყაიშვილის პირადი აზრი და დამოკიდებულება სტალინის მიმართ. განძის საბოლოოდ აღწერისა და საქართველოში დასაბრუნებლად ჩაბარების შემდეგ, სავარაუდოდ 1945წ. თებერვალში, ბიძაჩემს აკაკი ნიჟარაძეს, პარიზში, ელენე ფერაძის რესტორანში ქართველ პარტიზანების სახსრებით გაუმართავს ბანკეტი, რომელსაც ესწრებოდნენ: ე. თაყაიშვილი, გ. გეგელია, ა.ბოგომოლოვი, ა. გუზოვსკი, ქართველი პარტიზანები, აგრეთვე საბჭოთა სამხედრო მისიის ოფიცრები. ბანკეტს ექვთიმე თაყაიშვილი თამადობდა. ექვთიმემ წარმოთქვა სიტყვა, რომლის თემად აირჩია: "სტალინი, როგორც საერთაშორისო დემოკრატიის ბელადი". ამ თემაზე, მას თითქმის მთელი ნახევარი საათი ულაპარაკნია, რომელსაც დამსწრეებზე წარუშლელი შთაბეჭდილება მოუხდენია და დიდი ოვაციით შეხვედრიან.

აკაკი ნიკოლოზის-ძე ნიჟარაძე, შინაურებში კაკოდ წოდებული ბიძად მეკუთვნოდა, იგი დაიბადა 1909წ ფოთში. წარმოშობით წყალტუბოს რაიონის სოფ. მაღლაკიდან იყო, მაგრამ იმ პერიოდისათვის ოჯახი ფოთში ცხოვრობდა. ბ-ნ გიორგი ძოწენიძესთან, დავით გამრეკელსა და რაფიელ ელიგულაშვილთან ერთად 1927წ. დაამთავრა ქუთაისის პირველი საშუალო სკოლა და სწავლა გააგრძელა საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში. ეს უაღრესად განათლებული და თავისი ქვეყნის დიდი პატრიოტი კაცი, ტრაგიკული პიროვნებაც გახლდათ. კაცი, რომელმაც ყველა ჯოჯოხეთი გამოიარა, ჯერ იყო და 12 წლიდან უმამოდ იზრდებოდა, რადგან მამამისი ბ-ნი ნიკოლოზ ნიჟარაძე, როგორც ჟორდანიას უახლოესი მეგობარი და თანამზრახველი 1921წ. მას თან გაჰყვა ემიგრაციაში და პარიზში ცხოვრობდა. ომის დაწყებიდან 15 წლის მანძილზე ოჯახს მოწყვეტა, ამ ხნის განმავლობაში ფრონტი, ტყვეთა ბანაკი, საფრანგეთის ემიგრაცია, და ბოლოს საბჭოთა ბანაკში 6 წლის გატარება. მოკლედ, მის თავზე წისქვილის ქვა არ დატრიალებულა თუ არა, დანარჩენი ცხოვრების ყველა სიმწარე უხვად ერგო და თავის თავზე გამოსცადა. მიუხედავად ამისა, იგი თავისი ქვეყნის გულმხურვალე პატრიოტი, და მასზე უზომოდ შეყვარებული ქართველი იყო. ყველა ფრონტზე სადაც კი მას უმოღვაწია, ეს ომიანობის პერიოდი იყო, მშვიდობიანობის თუ ემიგრაციაში ყოფნა, ყოველთვის ქართულ საქმეს აკეთებდა და უანგაროდ ემსახურებოდა თავის სამშობლოს. 1942წ. ქერჩის ბრძოლებისას, ტყვედ ჩავარდა და რუმინეთის ტყვეთა ბანაკში იხდიდა სასჯელს. 1944წ. მიხეილ კედიას უშუალო ჩარევითა და შუამდგომლობით, იგი ჯერ ბერლინში, ხოლო შემდეგ პარიზში მამამისთან იქნა გადაყვანილი. მამამისმა, ბ-ნმა ნიკოლოზმა იგი ექვთიმესთან მიიყვანა, რომელიც, იმ დღიდან, მასთან ერთად ჩაერთო და საკმაოდ დიდი წვლილი მიუძღვის ქართული განძის დაცვაში, შენახვასა და ფაშისტებისაგან მის გადამალვის საქმეში. იყო განძის დამბრუნებელი კომისიის წევრი. უფრო მეტიც, ისეთი ავტორიტეტით სარგებლობდა, რომ გუზოვსკიმ მისი უშუალო რეკომენდაციით, კომისიის წევრად შეიყვანა კოლია მელაძე. საქვეყნოდ ცნობილია, რომ სამშობლოში დაბრუნების წინ ბ-ნმა ექვთიმემ, საქართველოში დასაბრუნებლად გამზადებული განძის ხელახლი აღწერა დაიწყო. 39 ყუთში მოთავსებული განძიდან მხოლოდ 25-ის აღწერა მოასწრო, რადგან ავად გახდა და მუშაობის გაგრძელება ვეღარ შეძლო. დარჩენილი 14 ყუთი, განსაცვიფრებლად მცირე დროში, 3 დღეში აღწერა ბიძაჩემმა, მაშინ როცა ბ-ნმა ექვთიმემ იმ 25 ყუთის აღწერას თითქმის ერთი თვე მოანდომა. ამ ფაქტს, ბ-ნი ექვთიმე ხშირად იხსენებდა და ბიძაჩემს სიყოჩაღეს უწონებდა.

ბ-ნი პეტრე შარია, განძის წამოღებისას თითქმის მთელი სამი თვის მანძილზე იმყოფებოდა პარიზში. ამ ხნის განმავლობაში იგი ძალიან დაუახლოვდა ბიძაჩემს. როგორც ჩანს, განძის დაბრუნების გარდა, მას ემიგრირებულ მენშევიკურ მთავრობასთან პოლიტიკური საკითხების მოგვარებაც ჰქონდა დავალებული. ამიტომ, ბ-ნ პეტრეს ძალიან უნდოდა ჟორდანიასთან შეხვედრა, მაგრამ ის თავს იკავებდა და არ ხვდებოდა. რამდენიმე მცდელობის მიუხედავად, ეს შეხვედრა მაინც არ შედგა. საქვეყნოდ ცნობილი იყო, რომ ბიძაჩემის მამა, ნიკოლოზ ნიჟარაძე ჟორდანიას უახლოესი დასაყრდენი, ერთგული მეგობარი და ბოლომდე მისი შეხედულებების გამზიარებელი ჭირისუფალი იყო. იგი 1921წ. თან გაჰყვა ჟორდანიას ემიგრაციაში და ბოლომდე ერთგულად ემსახურებოდა მას. ეს, შარიამაც კარგად იცოდა და ბოლოს, უკვე ბიძაჩემს სთხოვა, იქნებ დაიყოლიო მამაშენი და ჟორდანიასთან შეხვედრა მომიწყოსო. მართლაც, ბიძაჩემის მონდომებამ ნაყოფი გამოიღო და რამდენიმე თხოვნის შემდეგ, ბ-ნმა ნიკოლოზმა ჟორდანია დაითანხმა პეტრესთან შეხვედრაზე, და ეს შეხვედრაც შედგა ლევილში, მისივე ბინაში.

ასე რომ, "ძვირფასო ნაციონალო ურწმუნო თომებო", ახლა მაინც გამოიფხიკეთ ყურები და მოიფშვნიტეთ თვალები. დამოუკიდებელი საქართველოს თავკაცი, რომელიც თქვენი აზრით "ოკუპირებული" იყო სტალინისა და ორჯონიკიძის მიერ, თვითონ არაფერს ამბობს ოკუპაციაზე და, სტალინს ოკუპანტად კი არა, ზეკაცად მიიჩნევს, ხოლო საქართველოს რუსეთისაკენ ორიენტაციას ურჩევს. თქვენ კიდევ, ოკეანეს გაღმიდან მიღებული დავალების თანახმად, ასეთი კაცის ძეგლს ანგრევთ და, მის სახელს ლაფში სვრით. ისე, ბევრად ჯობია, მათი დავალებების უსიტყვოდ შესრულებას თავი დაანებოთ და წიგნის კითხვას მოუმატოთ, იქნებ ამით მაინც ცოდნა ოდნავ გაიღრმავოთ, ვირტუალური მდგომარეობიდან გამოხვიდეთ და რეალურს დაუბრუნდეთ.

ვაი თქვენს პატრონს უბედურს.

P.S. წერილი დამთავრებული მქონდა, როცა მ.წ. 17 იანვარს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიაში, აკადემიის ვიცეპრეზიდენტ ბ-ნ როინ მეტრეველის უშუალო ხელმძღვანელობით, შედგა ბ-ნი ექვთიმე თაყაიშვილის თორმეტტომეულის პირველი ტომის პრეზენტაცია, რომელსაც მეც ვესწრებოდი. სამწუხაროდ, თითქმის ყველა გამომსვლელის ტექსტს ლეიტმოტივად თან სდევდა აზრი, რომ განძი საქართველოში ბ-ნმა ექვთიმემ დააბრუნა. ამასაც არ დასჯერდა და პროფესორმა, ქ-ბ-ნმა ნათელა ვაჩნაძემ, ისევ მის შინაპატიმრობაზე, უნივერსიტეტიდან გაშვებასა და ხელისუფლების მიერ მის მიმართ სხვადასხვა სახის დისკრიმინაციაზე ილაპარაკა. ყველაფერ ამის დასადასტურებლად კი ქ-ბნ მარიამ ლორთქიფანიძის ნაამბობი მოიშველია. თურმე, გარდაცვალების წინადღეს, იგი კგბ-ში გამოუძახნიათ და მასზე ისეთი ზეწოლა მოუხდენიათ, რომ მეორე დღეს გარდაიცვალაო. (ამ დროს, როგორც მას ბ-ნი ექვთიმე უწოდებს, მისი პირადი მტერი რუხაძე უკვე კაი ხნის დაპატიმრებულია) თითქოს საჭმელიც არ ჰქონდა და, რომ არა ნათესავები შიმშილით მოკვდებოდაო, რაც სწორი არ არის და სიმართლესთან საერთო არაფერი აქვს. ეს ყველაფერი ქ-ნ მარიამის მიერ შეთხზული და მის მიერვე გავრცელებული ჭორია. საქვეყნოდ ცნობილია, და მრავალგზისაა გამოქვეყნებული ბ-ნი ექვთიმეს დაკითხვის ოქმი, რომელიც მის გარდაცვალებამდე ერთი წლით ადრე, 1952წ 24 თებერვალს შედგა საქართველოს უშიშროების კომიტეტში. დაკითხვას თვითონ მინისტრი რუხაძე აწარმოებდა. ოქმიდან ნათლად ჩანს, რომ დაკითხვა სრული კორექტულობის დაცვისა და ურთიერთპატივისცემის ნიშნით მიმდინარეობდა. ამასთან, მას არა როგორც ეჭვმიტანილსა და დამნაშავეს, არამედ როგორც მოწმეს ისე ჰკითხავდნენ. როგორც ჩანს მისი დაკითხვის ძირითადი მიზანი ე.წ. "მეგრელთა საქმის", ერთ ერთი მთავარი მოქმედი პირის, ბ-ნ პეტრე შარიას მიმართ, ინფორმაციის შეგროვებას ეხებოდა. რაც შეეხება შიმშილს, კაცი ხელფასის სახით ხუთი ათას ხუთას მანეთს იღებდა თვეში, მაშინ როცა ავტომობილი "პობედა" 16000 მანეთი ღირდა. ასეთი შემოსავლის მქონე კაცს, რაში ჭირდებოდა ნათესავების მიერ მიტანილი სამათხოვრო საჭმელი. როგორც მარტოხელა, ეტყობა თავის მთელ ხელფასს ნათესავებს აძლევდა, ისინი კიდევ ამ ხელფასის ძირითად ნაწილს თვითონ ითვისებდნენ, მცირე ნაწილს კი მის საჭმელში ხარჯავდნენ და მერე იძახოდენ, ბ-ნ ექვთიმეს ჩვენ ვარჩენთო. საყოველთაოდ ცნობილია, ბ-ნი პეტრეს საფრანგეთში ყოფნის დროს მისი დამოკიდებულება ქართველი ემიგრანტების მიმართ. როგორ ქედმაღლურად ექცეოდა მათ, სუფრაზე, როცა კარგად შეზარხოშდებოდა, მათ ქვეყნის გამყიდველებსა და მოღალატეებს ეძახდა. (თუმცა ბევრი მათგანი ამ ტიტულს ნამდვილად იმსახურებდა) რის შესახებ თვითონ ბ-ნი ექვთიმე ამბობს: "შარია თვლიდა, რომ მისთვის დამამცირებლი იყო ჩემისთანა უბრალო ადამიანებთან შეხვედრა". ასევე საქვეყნოდაა ცნობილი მაშინდელი საქართველოს ცკ-ის პირველი მდივნის, აკაკი მგელაძის სახელზე, ბ-ნი ექვთიმეს მიერ დაწერილი განცხადების შინაარსი, სადაც იგი დამაჯერებლად ხსნის მისი უნივერსიტეტიდან წამოსვლის მიზეზს. ყველაფერ სხვას კი არაკეთილმოსურნეთა მიერ გავრცელებულ ჭორს უწოდებს და, ამაში პირადად რუხაძეს ადანაშაულებს. ამასთან, ხაზგასმით აღნიშნავს პენსიის საკითხთან დაკავშირებით გაუგებრობას და ამ საქმის მოგვარებაში დახმარებას სთხოვს. ეს მასალები უკვე კარგა ხანია ცნობილია, მაგრამ დამატებით კიდევ ერთხელაა დოკუმენტალურად გაანალიზებული და ფაქტებზე დაყრდნობით ახსნილია, ახლახან გამოცემულ ბ-ნ გრიშა ონიანის წიგნში "სტალინი".

ქ-ნო ნათელა, მიუხედავად თქვენი და თქვენი სახელოვანი ოჯახის დიდი პატივისცემისა, გავკადნიერდები და ამ საქციელს ვერაფრით მოგიწონებთ. უფრო მეტიც, გთხოვთ ყველაფერი ეს კარგად წაიკითხოთ და შემდგომში ასეთი მაღალი დონის მსმენელებით გავსებულ აუდიტორიას, ობიექტურად სიმართლე ელაპარაკოთ. არ არის ლამაზი, როცა გამოდიხართ და მეცნიერებათა აკადემიის კედლებში, ასეთი დონის აუდიტორიას, ქ-ნ მარიამის მიერ ჭორის დონეზე გავრცელებული ინფორმაციით ესაუბრებით. ასეთი საუბარი, ისიც პროფესორს, არა თუ მეცნიერებათა აკადემიის კედლებში, არამედ რომელიღაც სოფლის კლუბში შეკრებილ მეჩაიე-მესიმინდეებით გავსებულ აუდიტორიასთანაც არ ეკადრება. ქ-ნო ნათელა, შეიძლება ტაქტი და ეთიკის ნორმა ცოტა დავარღვიე, მაგრამ სიმართლე რომ არ მეთქვა არ შემეძლო. რისთვისაც გულწრფელად გიხდით ბოდიშს.

ასე რომ, ძვირფასო მკითხველო, ახლა თქვენ თვითონ განსაჯეთ, ბ-ნი ექვთიმეს გარშემო გავრცელებული ინფორმაციის საიმედეობა ვის უფრო დაეჯერება, ბ-ნ ექვთიმეს, თუ ქ-ნ მარიამს.

ნეტარ არიან მორწმუნენი, ნეტარ არიან!

ᲝᲛᲐᲠ ᲒᲝᲪᲐᲫᲔ

ᲞᲝᲔᲖᲘᲘᲡ ᲙᲣᲗᲮᲔ

ᲡᲐᲯᲘᲜᲘᲑᲝ

ნერონის სენატორ ცხენის
შთამომავლობა მომრავლდა
და რაღაც ძალამ შავბნელმა
ის საქართველოს მომადლა.
დათვლა არ უნდა, ისეც ჩანს,
არც მეტი, არც ნაკლებია,
მთავრობა ხელში ჩაიგდეს,
აავსეს პარლამენტია.
თავლა აიგეს ბრწყინვალე,
ბაგა დაიდგეს ოქროსი,
რომ ჰკითხო, ყველა წმინდაა –
ქალწულობა აქვთ გოგოსი.
თბილისი აღარ იკმარეს,
ქუთაის-ქალაქს გაფრინდნენ,
„დიდება“ ყურად არ იღეს,
აეროდრომზე დაფრინდნენ.
არად ჩააგდეს თვისება –
გაფრთხილებანი ჭინჭრისა,
არც მკერდზე ხელის დადება –
წინაპართ დაფიცებისა.
კაცთა გარეშე შეცვივდნენ,
მცველი არ დახვდათ ჭიშკრისა,
ცას მიწვდინეს გოდება
უმწეო დედა-შვილისა!
მიცვივდნენ პირსისხლიანი,
ატეხეს რია-რიალი,
და „საქართველოს დიდების“,
დაამხეს მემორილი.
ხანი საკმაო გავიდა
ამ საზიზღრობის თმენისა,
მაგრამ ჯერ არვინ გამოჩნდა
გამქარვებელი წყენისა.
ახალშობილი ქართველი
პირს არ აკარებს ძუძუსა,
საიქიოდან ხმა ისმის –
მამა-პაპათა რისხვისა! –
„სადა ხართ, ივერთ ბიჭებო,
არ გაწყდა ძარღვი თმენისა?!
არ გეყოთ, კბენა და ძიძგნა,
სიხლის და ხორცის, ძმებისა?!“
დღეს დიდი ფერმა შეიქმნა,
საცხოვრებელი რემათა,
ერთურთის გვერდით სადგომად,
სასიამოვნოდ კდემათა.
გამრავლებულა ჭაკი და
გვერდით მოუსვამს კვიცია,
მათ შორის მრავლად ურა და
ფაშატი ამომიცვნია.
სარემაესა აჯილღას
გვერდით უდგანან ტაიჭნი,
სახედრად ბევრი გამხდარა,
იცის, ამით თავს არ ისჯის.
ბევრია ჭუნე, ჯინიბი,
თავსა ეძახის მარქაფას,
რემა და გერმეც დიდგულობს,
ჯორთან არიან ბარაქად.
ვირთა და ჯორთა შვილობა
ჩვენთან გამხდარა მუწუკი,
თუმცა ქართველებს ფერებით,
დაურქმევიათ მუტრუკი.
დაჯაბნებული მონები –
ჩვენ, მათი აღსაჯდომლები,
ისევ ქართულად გახსენებთ,
ვართ ყველა კარაულები.
ვინადაც გაცნდი, მად დავრჩი,
არ შევრცხვინე ჯიშია,
საკუთარ თავსაც არ ვინდობ,
მით ვარ უწყალო ჯიქია.
ჰეი შენ, ქართველთა მოდგმავ!
კისერს მოიხსენ უღელი,
შიში განდევნე – არ გშვენის –
გახდი იესოს ჯგუფელი!
ნუ ფიქრობ ეშმაკი გჯობნის,
ქვეყნად არა ვართ მარტონი,
არ მიტოვებს მამა შვილს,
ღმერთია ჩვენი პატრონი!
ძე ღვთისას, მშიერს, რომ უთქვამს, –
განა უბარალოდ წამოსცდა,
დაიმახსოვრე ის სიტყვა –
„მამას არ უნდა გამოცდა“

ᲯᲔᲛᲐᲚ ᲯᲘᲥᲘᲐ

ქალაქის გამწვანების ვაიდამცველები და მერის წინააღმდეგ აგორებული შავი პიარი

თბილისის მერიაში, რომ ყველაფერი რიგზე არ არის და უამრავი პრობლემაა მოსაგვარებელი, ამაში სადავო არაფერია და ყველა დამეთანხმება. ყველაზე დიდი პრობლემა კი, ხელმძღვანელი კადრების შერჩევის კუთხითაა თვალში საცემი. ასე რომ, მერის მიერ გატარებული კადრების შერჩევის პოლიტიკა ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს. ძნელი დასაჯერებელია, რომ ახალი კადრების დანიშვნის პოლიტიკას ბ-ნი ნარმანია დამოუკიდებლად ახორციელებდეს, და ამ საქმეში მას "აქტიურ დახმარებას" ზევიდან არ უწევდნენ. ისიც გასათვალისწინებელია, რომ ბ-ნმა ნარმანიამ უმძიმესი მემკვიდრეობა მიიღო ენატლიკინა უსაქმური ჟურნალისტი მერის, ბ-ნი გიგი უგულავასაგან, რომელსაც კიდევ უარესი საკადრო პოლიტიკა ჰქონდა და ხელმძღვანელ მუშაკებად იურისტები, ოფიციანტები და მუსიკოსები ჰყავდა დანიშნული. შერჩევის ნიშანი კი ერთადერთი, მისდამი ერთგულება და მისი მითითებების უსიტყვო შესრულება იყო, ხოლო ყველაფერი დანარჩენი მეორეხარისხოვანი. მის მიერ შერჩეულმა ასეთმა არაკომპეტენტურმა კადრებმა, რა უქნეს და რას დაამსგავსეს თბილისი, ამას ყველა ჩვენთაგანი ნათლად ხედავს. რა უქნეს გმირთა მოედანს, რას ჰგავს აკადემ-ქალაქი, სადაც შენობები ისეა ერთმანეთს ჩახუტებული, იქ გავლისას სიმჭიდროვისაგან კაცს სული შეგეხუთება. ამ კაცმა თბილისი გადაჭამა, რაც დაუთვალეს და ნახეს 55 მილიონი იყო მითვისებული, თუ არამიზნობრივად გახარჯული კარგად აღარ მახსოვს, მაგრამ მაინც დემაგოგობს, "დამნაშავე არა ვარ, პოლიტიკური ნიშნით დამიჭირეს და ბიძინა ივანიშვილის პირადი პატიმარი ვარო". მოკლედ, უნამუსობას საზღვარი არ აქვს. არანაკლები მილიონები შესანსლა მისმა მოადგილე ალავიძემ, მაგრამ რა? 300.000 ლარის გირაოს სანაცვლოდ გამოუშვა ახალმა მთავრობამ.

ამ კაცმა მარტო ჩემს კერძო საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთზე ჩემი თანხმობის გარეშე, ძალადობრივი გზით ააშენა 8 მეტრი სიმაღლის საყრდენი კედელი და სკვერი მოაწყო, ყოველგვარი ტენდერის გარეშე ერთ პირთან მოლაპარაკების გზით. ამასთან არამიზნობრივად გახარჯა და წყალში გადაყარა ხალხის მიერ ბიუჯეტში შეტანილი 361 ათასი ლარი. ეს ფაქტი იმიტომ გავიხსენე, რომ ზუსტად მისი გირაოთი განთავისუფლების წინა დღეს, თუ არ ვცდები 2014წ 26 ივლისს დააკავეს ქობულეთის გამგებელი, რომელსაც ბრალად წაუყენეს ქალაქის ფასადის გასალამაზებლად ტენდერის გარეშე გახარჯული 107000 ლარი. პირდაპირ საკვირველია ჩვენი პროკურატურის საქციელი, ამ კაცმა, მართალია ტენდერი არ ჩაუტარებია, მაგრამ თანხა მიზნობრივად მაინც დახარჯა. ალავიძემ კი 4-ჯერ მეტი თანხა დახარჯა არამიზნობრივად, თანაც ტენდერის გარეშე. ასეთ კაცს უშვებ და მისი მეათედ დანაშაულში შემჩნეულს იჭერ, ეს როგორი სამართალია ვერაფრით გამიგია. აღნიშნულის შესახებ რამდენჯერ მივწერე პროკურატურას მაგრამ პასუხი ჯერაც არ მიმიღია. ვინმემ დათვალა, რამდენი ხე მოჭრეს აკადემქალაქის ამ მონაკვეთზე? რატომ მაშინ არ იღებდა ხმას ქ-ბ-ნი ნატა და აქციებს არ აწყობდა? მაგრამ მაშინ უგულავას ძუძუ ჰქონდა პირში ჩადებული და, როგორც ამბობენ ბარაქიანადაც წოვდაო. ნარმანიას კიდევ თავისთვის არაფერი აქვს და ფერაძისათვის რა უნდა გაენაწილებინა. რაც შეეხება ამ აქციას, ყოველგვარი კითხვის ნიშნების გარეშე პირდაპირ ეტყობა, რომ ვიღაცის მართულია. კერძოდ მისი, ვისაც არეულობა და ქვეყნაში დესტაბილიზაცია აწყობს. თუ ვინაა ასეთი ძალა, ამას მკითხველი ადვილად მიხვდება. ჯერ ერთი, როგორც ირკვევა ეს ტერიტორია კერძო საკუთრებაა და მისი პატრონი, როგორც უნდა ისე მოიქცევა თავის საკუთრებას. შენ რომ ფერაძე ხარ, და დიდის ამბით თავს წარმოაჩენ ქალაქის პატრიოტად, და მისი დაცვით თურმე ღამეები არ გძინავს, (მეტი შენ რა გითხარი) სად იყავი მაშინ როცა ეს ტერიტორია გასხვისდა და სხვის კერძო საკუთრებაში გადავიდა? რა, ნარმანიამ გაასხვისა და უგულავასავით იქედან წილი აიღო? მთელი თბილისი ლაპარაკობდა ნებისმიერი მაღლივი შენობის ბოლო ორი სართული უგულავასიაო. კიდევ კარგი, რომ დღევანდელ მერზე ასეთ რამეს ჯერჯერობით არ ლაპარაკობთ. უგულავამ მთელი პლეხანოვი და რუსთაველი გააშიშვლა, ასობით ასწლოვანი ჭადრის ხეები მოჭრეს და ხმა არ ამოგიღიათ, ახლა კიდევ ამ დაავადებულ 45 ხეს ქვეყანა გადააყოლეთ. ამ კაცმა, რამდენი ქალაქისათვის სასიკეთო საქმე წამოიწყო, იმდენი საბოტაჟის, წინააღმდეგობებისა და ათასი ცილისწამებების ბარიერული გადალახვა მოუხდა. ნარმანიას თავისი მერობის პერიოდში სულ რომ არაფერი გაეკეთებინა, თავისუფლების მოედნიდან პუშკინის ქუჩაზე ორმხრივი მოძრაობა რომ აღადგინა, მარტო ეს ეყოფა თავის მოსაწონებლად. საზოგადოებრივი ტრანსპორტით მოსარგებლე თბილისის მოსახლეობის თითქმის 80%, გაწამებული იყვნენ კოლმეურნეობის მოედნამდე მგზავრობით. ამ მონაკვეთზე საავტომობილო გზის აღდგენით კი დაისვენა და შვებით ამოისუნთქა დიღმის, დიდუბის საბურთალოს, ვაკის, მთაწმინდა-ვერის, სოლოლაკის, კოჯორის, ოქროყანის, შინდისის, ტაბახმელასა და წყნეთის საზოგადოებრივი ტრანსპორტით მოსარგებლე მოსახლეობამ. აღარაფერს ვამბობ იმ გადატვირთული მონაკვეთის საცობებისაგან განთავისუფლებასა, და ათასობით მძღოლის შემსუბუქებულ მდგომარეობაზე. ხომ გახსოვთ, რა ამბავი ატყდა ამ პროექტის განხორციელების დასაწყისში. რაღა არ დაებრალეს, საწყალ ნარმანიას, ლამის ქართველი ხალხისა და საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის მტრად გამოაცხადეს. უგულავას რომ ხალხი და მათი აზრი ფეხებზე ეკიდა, სასტუმრო "აჭარის" გასხვისების მაგალითიდანაც კარგად ჩანს. ვიღაც გაბღენძილი მილიონერის გულისთვის, ამ სასტუმროს მეპატრონეს მთელი 26 მაისის სახელობის მოედანიც უფეშქაშეს და ცენტრალური გზა გადაკეტეს. ამდენი ხნის მანძილზე მთელი ტრანსპორტის ნაკადი დანიური სახლისა და ამავე სასტუმროს უკანა მხარეს მდებარე ვიწრო ქუჩით გაედინება, და სანამ პეკინის ქუჩაზე გახვალ, არის ერთი ვაიუშველებელი და უგულავას დედის ხსენება არცთუ ეთიკურ ფორმებში. სად იყავი მაშინ ქალბატონო ნატა? როცა სპორტის სასახლის წინ, წითელი ქვიშით მოპირკეთებულ სკვერში "მაკდონალდსის' ობიექტი ააშენეს და პირწმინდად გაანადგურეს მწვანე საფარი, მაშინ რატომ არ ამოიღეთ ხმა? როცა რესტორან არაგვის მიმდებარე ტერიტორიაზე ასობით მრავალწლოვანი მწვანე ნარგავები გაჩეხეს და იქაურობა გააუკაცრიელეს, მაშინ სად იყავი? მაგრამ მაშინ უგულავას ძუძუ ისე მყარად გეჭირა კბილებით, პირი რომ გაგეღო, ძუძუ ხომ პირიდან გაგეშვებოდა და მშიერი დარჩებოდი. მარტო ნარმანიას ეყო ვაუკაცობა და ეს აჭარის გაბღენძილი მესაკუთრე ცოტა შეაჯანჯღარა, მოედნის რაღაც ნაწილი მაინც დაათმობინა და იმ მონაკვეთზე ტრნსპორტის მოძრაობა ცოტა გაუმჯობესდა. თუ ბ-ნი ნარმანია მოახერხებს ამ მოედნის რეკონსტრუქციის ბოლომდე მიყვანას და დიდუბეში გამავალი ხიდის აშენებასაც, მას თავისუფლად შეეძლება სინდისის ქეჯნის გარეშე თქვას, რომ მისი მერობის პირველ ვადაში თბილისელებს ღირსეულად მოემსახურა და ქუჩების განტვირთვის ძირითადი პრობლემა თითქმის მოუგვარა. ქ-ნო ნატა, თქვენს აქციებს რომ ვუყურებ, განსაკუთრებით რუსთავი-2-ის ეთერში, პირდაპირ დემაგოგიის კორიანტელი დგას. თუმცა მიჭირს ამას დემაგოგია დავარქვა, რადგან დემაგოგი რომ იყო, ამისათვის საკმაო განათლებაცაა საჭირო. სამწუხაროდ თქვენში ამ ნიშნებს ვერ ვხედავ და უფრო ცილისწამება მგონია. როცა უგულავამ თითქმის მთელი "მზიური" გაანადგურა და ასობით ხეები მოჭრა, არც მაშინ ამოგიღიათ ხმა. მისმა გაყვანილმა გზამ კი რა უბედურებაც მოუტანა ქალაქს ეს ყველა ჩვენთაგანმა ვნახეთ. ჩემს ამდენ შეკითხვას თუ "სად იყავით"? ახლახან ტელევიზიით გამოსვლისას თქვენ თვითონ დამაჯერებლად გაეცით პასუხი, ვტყნა..ო. რომ მეგონა ეს ქალბატონი მარტო უგულავას ძუძუთი იყო გატაცებული, თურმე უფრო სერიოზული საქმით ყოფილა დაკავებული. თუმცა, უნდა გაწბილოთ და პირდაპირ გითხრათ, ამაში ეჭვი სერიოზულად მეპარება და თქვენი მხრიდან მხოლოდ ტრაბახი მგონია. რადგან ვერაფრით დავიჯერებ, თქვენნაირი ფიზიკური მონაცემების მქონე ქალების მოსატ..ად რიგში ვინმე ჩამდგარიყო. როცა ყაზბეგის გამზირზე მერიის სამსახურის მიერ ქარისაგან მოთხრილი ხის დამუშავება მიმდინარეობდა, უბრალოდ შემეცოდა რუსთავი-2-ის ის ჟურნალისტი გოგონა, რომელიც თავისი თვალით უყურებდა მოთხრილი ხის გამხმარ ფესვებს, მის უზარმაზარ ფუღუროს, მაგრამ მაინც რამდენჯერმე ეკითხებოდა მერიის მუშაკს, ხე რატომ მოჭერითო. ეს ახალგაზრდა კორესპოდენტი გოგონა, არც ამ ხის წინ მდებარე კორპუსის მაცხოვრებლების თხოვნა-მუდარას შეუწუხებია, რომლებიც იქ დარჩენილი რამდენიმე ხის მოჭრაზე შუამდგომლობდნენ და თხოვდნენ, ხეები დაბერებულია, დღე-დღეზე შეიძლება წაიქცენ და ვინ იცის ვის იმსხვერპლებსო.

ამ სიუჟეტიდან მეორე დღეს მერიის წინ აქციაზე, ქ-ნი ნატას გულმხურვალე მხარდამჭერი და ქალაქის ვაიპატრიოტი ვილაც ბლანჭეიანი მუტრუკი, არც მეტი არც ნაკლები პირდაპირ აცხადებს: მიუხედავად ამდენი ხეების მოჭრისა, მერია კვლავ აგრძელებს ამ მავნე პრაქტიკას და კიდევ ერთი ხე მოჭრესო. ზუსტად ამ დემაგოგიისა და სიცრუის მანქანის ბრალია, ქვეყნის მოსახლეობაში დაბნეულობა რომაა და ხალხი ვერ გარკვეულა, ვინ მართალია და ვინ მტყუანი. ნუთუ სიტყვის თავისუფლება იმას ნიშნავს, რომ რასაც გინდა იმას იტყვი, ვისაც გინდა ცილს იმას დასწამებ და ტალახს ესვრი? ხომ უნდა იყოს რაღაც კანონი, რომელიც ცილისწამებასა და სიტყვის თავისუფლებას ერთმანეთისაგან გაარჩევს?

ქ-ნი ნატას მხარდამჭერებიდან ცალკე გამოყოფის ღირსია ვინმე კუპრაძე. კაცი რომელმაც ქვეყანას თავი გააცნო იმით, რომ თურმე უშიშროების ხალხი დევნის და ბათუმში მის ამბავს კითხულობენ. მერე იყო და უნივერსიტეტში პაპავა არ მოეწონა და მის გადადგომაში აქტიურ მონაწილეობას ღებულობდა. მე როგორც პროფესორსა და ახალგაზრდობის აღმზრდელს, ძალიან მაინტერესებს ამ ვაჟბატონის და ყველა იმ აქტივისტის აკადემიური მოსწრება, რომლებიც უნივერსიტეტის აქციებში მონაწილეობდნენ. სტუდენტებს მარტო უფლება კი არა, მოვალეობაც გააჩნია და მათი უპირველესი მოვალეობა სწავლაა. სტუდენტმა თავი სწავლით უნდა გამოიჩინო და არა აქციებში მონაწილეობით. საერთოდ მიღებული პრაქტიკაა, ვინც სწავლით ვერ ახერხებს თავის გამოჩენას, ისინი აქციების საშუალებით ახერხებენ ცნობად სახედ გახდომას. აი ზუსტად ამიტომ მაინტერესებს მათი აკადემიური მოსწრება, რადგან ეჭვი სერიოზულად მეპარება მათ "ფრიადოსნობაში". მოკლედ, ბ-ნი ვიქტორიც კუპრაძე იყო და ესეც კუპრაძეა რაღა, ვაი ჩვენი ცოდვა. ახლა ალბათ გამოხტებიან ზოგიერთები და ნარმანიას აპეკუნობას დამწამებენ, ეტყობა რაღაც გამორჩენა აქვს და ამიტომ ეფერებაო. ნარმანია ის კაცია, რომელიც ცდილობს სამართლიანობა აღადგინოს, უგულავასავით არ ემალება ხალხს, მათ ღებულობს, უსმენს და შესაძლებლობის ფარგლებში ეხმარება კიდეც. მე პირადად ჩემი პრობლემის მოგვარების თაობაზე შემხვდა, დაპირებაც აღმითქვა, თუმცა ჯერჯერობით მისი ქვეშემდრომების წყალობით, საბოტაჟით თუ აშკარა მავნებლობით, საქმე წინ არ წასულა. მე ნარმანიას კი არ ვიცავ, მხოლოდ სიმართლეს ვამბობ და ვწერ, თანაც არა ვინმესაგან გაგონილს, არამედ უშუალოდ განცდილსა და ნახულს. ამ 14 წლის მანძილზე უგულავასა და მისი ხროვის მიერ იმდენი უსამართლობა და ძალადობაა ჩადენილი ჩემს მიმართ, რომელთან შედარებით ნარმანია ანგელოზია. ყოველ შემთხვევაში კორუმპირებული და გამომძალველი მაინც არაა. თბილისელებისათვის მისი ყურადღების დასადასტურებლად ერთ მაგალითს მოვიყვან. ზუსტად 40 წელია რაც სიმონ ჩიქოვანის (ხილიანის) ქუჩაზე ვცხოვრობ. რაც ვერეს ხეობაში ახალი ტრასა გაიყვანეს მთელი მოძრაობა ჩიქოვანის ქუჩაზე გადმოვიდა. ალბათ ყველა თბილისელ მძღოლს მწარედ ახსოვს ამ ქუჩის ყველაზე ვიწრო მონაკვეთი №24 სახლთან, სუპერმარკეტ "ხილიანის" წინ. სადაც პიკის საათებში გაჩხერილი ავტომობილებიდან, ყოველ დილით და სადამოს იყო ერთი ვაიუშველებელი, გინება და ბევრი მადალჩინოსნის დედის ხსენება არც თუ დადებით კონტექსტში. რამდენიმე ხნის წინ,ზუსტად ასე მივწერებ-ნ ნარმანიას უბრალო ცალხაზიან ფურცელზე ორიოდ სიტყვით, ფოტოსურათიც თან დავურთე და გზის გამტარუნარიანობის გაუმჯობესების გეგმაც შევთავაზე. კაცმა ყურად იღო ჩემი თხოვნა და ის მონაკვეთი ჩემი გეგმის თანახმად შეძლებისდაგვარად გაფართოვეს. მოძრაობა იმდენად გაუმჯობესდა რომ შედარება შეუძლებელია. ხალხიც კმაყოფილია და მძღოლებიც. ამასთან, რაც მთავარია გინების ნაცვლად ნარმანიას სიყოჩაღეს უწონებენ, ხოლო უშუალო შემსრულებელს, საბურთალოს რაიონის გამგებლის მოადგილე კახაბერ გავაშელს მარჯვენას ულოცავენ. ასე რომ ბატონებო, ხალხის ერთი უკიდურესობიდან მეორეში უკიდურესობაში გადასაყვანად და გულის მოსაგებად მათ ძალიან ცოტა ყოფნის. ხელისუფალნო! იყავით მათ მიმართ უფრო ყურადღებიანი და გულისხმიერნი, მიუხედავად ეკონომიურად უკიდურეს გაჭირვებაში ყოფნისა, ისინი ამაგს არ დაგივიწყებენ და სიკეთესაც დაგიმახსოვრებენ.

ომარ გოცაძე

ᲒᲐᲜᲕᲘᲮᲘᲚᲐᲕᲗ ᲙᲝᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲪᲘᲘᲡ ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲡ, ᲓᲠᲝ ᲙᲘ ᲐᲠ ᲘᲗᲛᲔᲜᲡ!

ᲛᲝᲕᲚᲔᲜᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲚᲐᲛᲐᲖᲔᲑᲘᲡ, ᲗᲕᲐᲚᲗᲛᲐᲥᲪᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲧᲐᲚᲑᲘ ᲡᲘᲛᲨᲕᲘᲓᲘᲡᲐᲙᲔᲜ ᲛᲝᲬᲝᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝ ᲣᲙᲕᲔ ᲐᲠ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ ᲡᲘᲠᲐᲥᲚᲔᲛᲘᲡᲔᲑᲣᲠᲘ ᲛᲐᲚᲕᲐ ᲙᲐᲠᲒᲡ ᲐᲠᲐᲡ ᲒᲕᲘᲥᲐᲓᲘᲡ. ᲓᲦᲔᲡ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ ᲠᲔᲐᲚᲣᲠᲘ ᲡᲐᲤᲠᲗᲮᲘᲡ ᲞᲘᲠᲘᲡᲞᲘᲠ ᲐᲦᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝᲔᲑᲠᲘᲝᲑᲘᲡ, ᲐᲡᲔᲕᲔ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲗᲕᲘᲗᲛᲧᲝᲤᲐᲓᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲓᲐᲛᲝᲣᲙᲘᲓᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲙᲐᲠᲒᲕᲘᲡ ᲗᲕᲐᲚᲡᲐᲖᲠᲘᲡᲘᲗ.

მსოფლიო მასშტაბის რეაქციულმა ძალებმა, რომლებმაც ჰიბრიდული ომის ტექნოლოგია განვითარების უმაღლეს დონეზე აიყვანეს, თავისუფლად შეაღწიეს თითქმის ყველა მიზანშიამოღებულ დამოუკიდებელ ქვეყანაში, დემოკრატიის ყალბი დროშით „გაანათლეს“, „გააბედნიერეს“, „დემოკრატიის ოაზისებად“ აქციეს ისინი, დამონებულ-მოთვინიერებულნი „სტრატეგიულ მოკავშირეებად“ გაიხადეს და მათ ბატონ-პატრონებად მოგვევლინენ.

იქ, სადაც ასეთ „დემოკრატიულობას“ და „ჭკუის სწავლებას“ აღფრთოვანებით არ შეხვდნენ, მართლა „ასწავლეს ჭკუა“ და სისხლში ჩაახშეს წინააღმდეგობა, ხოლო ამისათვის უკვე არავის სჭირდება არც გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია და არც მისი რეკომენდაციები.

ასეთმა ვითარებამ განაპირობა სისხლიანი პროცესები ერაყში, ლიბანში, ეგვიპტეში, სირიასა და მსოფლიოს სხვა კუთხეებში, სადაც მსოფლიო ჟანდარმად მოგვევლინა ამერიკის შეერთებული შტატები, რომლებმაც ჯერ კიდევ 1945 წელს მშვიდობიანი ქალაქების მოსასპობად გამოიყენა ბირთვული იარაღი და გაანადგურა იაპონიის ქალაქების ხიროსიმისა და ნაგასაკის ასეულ ათასობით მოქალქე.

დღესაც კი ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობა შემთხვევას ხელიდან არ უშვებს და „ნაციონალურ საფრთხედ“ აღიქვამს ათასობით კილომეტრებით დაშორებულ ქვეყნებში ვითარების გართულებას, მაშინვე მოუნდებათ იქ სამხედრო ნაწილების სწავლება და ადგილზე აგზავნიან ავიამზიდებს თუ ცოცხალ ძალას. საკითხავია, რატომ უნდა იყოს ამერიკის შეერთებული შტატების თუ ნატოს შეიარაღებული ძალები ბალტიისპირეთში, პოლონეთში და, საერთოდ, ევროპაში, იაპონიის ნაპირებთან, ზღვებსა თუ ოკეანების სიღრმეებში?..

მაშასადამე, კარგად ორგანიზებული იდეოლოგიური დივერსია შეიარაღებული ძალებითაა გამაგრებული და უკვე მსოფლიოს ჟანდარმობის მოტრფიალე ამერიკის შეერთებული შტატების მოქმედება საფრთხეს უქმნის მსოფლიოს უშიშროებას.

ჰიბრიდული ომისა და მსოფლიოს ჯალათობის საშიშმა იდეოლოგიამ იმდენად მყარად მოიკიდა ფეხი არა მხოლოდ აშშ-ში, არამედ ევროპაშიც, რომ დონალდ ტრამპი ჯერ არნახული წინააღმდეგობის წინაშე აღმოჩნდა, ხოლო ევროპა შიშით თრთოდა, მარი ლეპენი არ აირჩიონ საფრანგეთის პრეზიდენტადო.

ჰოდა, დღეს „მიზანში ამოღებულ“ ყველა ქვეყანაში და, მათ შორის საქართველოშიც საკმაოდ მსუყედ ფინანსდებიან ე.წ. „დემოკრატიული იდეების ერთგული მამულიშვილები“, რომლებიც მხოლოდ უცხო ქვეყნების ინტერესებს ემსახურებიან და კარგად გაცნობიერებულად ღალატობენ საკუთარი ქვეყნის სახელმწიფოებრივ და ეროვნულ ინტერესებს.

სამართლიან სახელმწიფოებრივ და საზოგადოებრივ წესრიგს ეს ჩვენი „კეთლისმსურველები“ რეჟიმად, დიქტატურად ნათლავენ და ყველა ღონეს ხმარობენ ქვეყანაში ანარქიისა და ქაოსის დასამკვიდრებლად.

ასეთ განუკითხაობას და მოქალაქეთა ფსიქიკის ზონდირებას შედეგად მოჰყვა ადამიანთა აზროვნების დეფორმაცია, რასაც ითვალისწინებს უცხოეთის იდეოლოგიური მანქანა და ეს ყველაზე მეტად სახიფათოა ქვეყნისათვის. ამიტომაც არის, რომ დღეს საუბარი საქართველოს სახელმწიფოებრივი და ეროვნული ინტერესების, მოქალაქის ღირსების, პატრიოტიზმის და მამულიშვილობის, ოჯახის შესახებ ირონიული დაცინვის საგანი ხდება და „მოძველებულ, დრომოჭმულ აზროვნებად“ მიიჩნევა.

გამრუდებული აზროვნების ფონზე სიტყვის ჭეშმარიტი თავისუფლების ნაცვლად აშკარად მკვიდრდება სასტიკი ცენზურა, რომ არავითარ შემთხვევაში არ მოხდეს განსხვავებული აზრის გამოხატვა და აღკვეთოს საუბარი ისეთ „სამარცხვინო“ და „საჩოთირო“ საკითხზე, როგორიცაა მამული, ენა, სარწმუნოება, სინდისი, პატიოსნება, ტრადიცია, ეროვნული ღირსება, მართლმადიდებლობა და სხვა, ხოლო ადამიანის ღირსების შელახვა, ცილისწამება და ლანძღვა თურმე დიდი მიღწევაა და აზრის გამოხატვის თავისუფლებაა (?!).

სამწუხაროდ, ქვეყანაში შექმნილი ამ ვითარების დასაძლევად, ქვეყნის მოქალაქეების ინტერესების დასაცავად არაფერს აკეთებს საქართველოს ხელისუფლება, რომელიც მხოლოდ იმას ცდილობს, უცხოელი მფარველების თვალში ნდობა არ დაკარგოს... და ყველა ხერხით მოაჩვენონ ხალხს და საზოგადოებას, ღირსეული ხელისუფლება ვართო.

ჩვენი სამშობლოსათვის ამ ძნელბედობის ვითარებაში ქვეყნის საზოგადოების მოწინავე ნაწილის უმრავლესობამ – მწერლებმა, მეცნიერებმა, საზოგადო მოღვაწეებმა, ხელოვნების თვალსაჩინო წარმომადგენლებმა, პედაგოგებმა, სტუდენტებმა და მრავალმა სხვამ კონიუნქტურული დუმილი ვარჩიეთ და ხმას არ ვიღებთ.

არადა, ქვეყანა თვალსა და ხელს შუა იღუპება!

სოციალური ფონი და უმუშევრობა, ქართული სოფლების დაცლა და ნასოფლარების მომრავლება, ქართული მოსახლეობის რაოდენობის საშიში ტემპით შემცირება, მიწების გაუაზრებელი გაყიდვა, უსამართლობა, მართლმადიდებლობის წინააღმდეგ აშკარა ბრძოლა, ქვეყანაში ანარქიისა და ქაოსის შექმნის საქმე კატასტროფულ მასშტაბებს ღებულობს.

ისიც ხაზგასასმელია, რომ ქვეყნის ბიუჯეტიც არცთუ იშვიათად უმიზნოდ იხარჯება. გააკეთა ვინმემ ანალიზი, დღესდღეობით ერთობლივად რამდენი ადამიანი მუშაობს საქართველოს ქალაქების და მუნიციპალიტეტების მერიებისა და გამგეობებში? ე.ი. იქ მომუშავე რამდენი ადამიანი იღებს ხელფასს ბიუჯეტიდან, ბიუჯეტის რა თანხა იხარჯება მათი ხელფასების, პრემიებისა და დანამატებისათვის?... ეს საჯარო ინფორმაცია უნდა გამოქვეყნდეს და მაშინ კარგად გამოჩნდება ხელისუფლების უყაირათობა და დანაშაულებრივი დაუდევრობა!

საქართველოს მთავრობა გადამთიელთა შიშით ვერ ბედავს ქვეყნის შიგ და ქვეყნის გარეთ გაბედული ნაბიჯები გადადგას ქართული სახელმწიფოებრიობის თუ ჩვენი მოქალქეების ინტერესების დასაცავად.

ვაღიაროთ გულახდილად, რომ დღეს ქვეყანას არ ჰყავს ეროვნული ხელისუფლება და ამიტომაც ასე საცოდავად და უღიმღამოდ ხდება ქვეყნის კონსტიტუციაში ცვლილებების შეტანა. არადა, მშიშარა კანონმდებლები რომ არ გვყვავდნენ, კონსტიტუციის გონივრული შეცვლა გადაარჩენდა ქვეყანას!

რადგან საქართველოს ხელისუფლება ქართველი ხალხისაგან გადმოცემულ ძალაუფლებას ვერ იყენებს და გადამთიელს შესციცინებს თვალებში, დროა ხალხმა თავად შეცვალოს კონსტიტუცია ქართული სახელმწიფოებრივი და ეროვნული ინტერესების დასაცავად.

საზოგადოება ხომ ძალი და ღონეა ქვეყნისა!

ახლა, როცა ჯერ კიდევ შეიძლება ქვეყნის კონსტიტუციაში ცვლილებების შეტანა, უნდა გამოვკვეთოთ განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი და სასიცოცხლოდ აუცილებელი პირველი რიგის პრიორიტეტები, რომელთა გადაჭრა გადაარჩენს ქვეყანას და შემდეგ სხვა პრობლემებზეც ვიზრუნოთ.

ანალიზი გვიჩვენებს, რომ ქართველ ხალხს მიმდინარე ეტაპის პირველხარისხოვან პრიორიტეტად მიაჩნიათ შემდეგი:

1. საქართველოს კონსტიტუციით მკაცრად უნდა აიკრძალოს უცხოელებზე ქართული მიწის გაყიდვა. სოფელი არის ქართული სახელმწიფოებრიობის არსებობის საფუძველთა საფუძველი და უმისობა გამოიწვევს ქვეყნის დასუსტებას, დაკნინებას და განადგურებასაც.

მიწის გაყიდვის გამართლება ინვესტიციების მოზიდვის საბაბით სრული უვიცობა ან საშინელი მზაკვრობა!

როგორც სპეციალისტები გვარწმუნებენ, არასრული მონაცემებით საქართველოში უკვე გაყიდულია 60 ათასი ჰექტარი სასოფლო-სამეურნეო სავარგული. იყიდება საძოვრებიც, ტყეებიც. სიმბოლურ ფასებში ნაყიდ ქართულ მიწებს უცხოელები სასპეკულაციოდ იყენებენ – ანაწილებენ და ძალიან მაღალ ფასებში ჰყიდიან

არაერთხელ მითქვამს და კვლავაც გავიმეორებ, ჩვენ აფხაზეთის და სამაჩაბლოს დაბრუნების იურიდიული უფლება ყოველთვის გვექნება და ეს კონსტიტუციაშიც გასაგებად უნდა დაფიქსირდეს, მაგრამ გაყიდული მიწები მათი დაბრუნების იურიდიულ უფლებასთან ერთად სამუდამოდ გვაქვს დაკარგული!

ქართული მიწის ბედი, საქართველოს ბედია!

ხელისუფლება, თუ გადამთიელის შიშით ამას ვერ შეიგნებს, უნდა გადადგეს!

2. არამც და არამც არ შეიძლება სხვათა გულის მოსაგებად კონსტიტუციამ ქართული სახელმწიფოს საგარეო პოლიტიკა მხოლოდ ერთმიმართულებიანი ვექტორით განსაზღვროს.

მოდით, თავს ნუ მოვიტყუებთ, თითქოს არ ვიცოდეთ რისთვის და ვისი გავლენით ხდება ეს და უაზროდ ნუ ყელვყელაობთ, თითქოს ქვეყნის სამუდამო უსაფრთხოებას ვუყრიდეთ საფუძველს.

ჩვენ დასავლეთის წინააღმდეგი არასდროს ვიქნებით. დასავლეთი რომ კულტურის და დემოკრატიის, საკაცობრიო ღირებულებების აკვანი იყო, ამიტომ მიაშურა მას დიდმა სულხან-საბა ორბელიანმა დახმარების იმედით (თუმცა უშედეგოდ), მაგრამ სწორედ დასავლეთში იშვა ფაშიზმი, სწორედ დასავლეთმა პირველად გამოიყენა ატომური იარაღი მშვიდობიანი მოსახლეობის გასანადგურებლად. დასავლეთი არ ერიდება გაურკვეველი საბაბით და მიზეზით დამოუკიდებელ სახელმწიფოებში იარაღის ძალით შეჭრას, მათი მთავრობის განადგურებას, პირველ პირთა ჩამოხრჩობას და წამებას...

ასეთი კატაკლიზმების დროს ჩვენივე ერთმიმართულებიანი კონსტიტუცია მოგვევლინება ჩვენი სახელმწიფოს გონივრული და პრაგმატული საგარეო პოლიტიკის გატარების შესაძლებლობის ბორკილად, რასაც შეიძლება საბედისწერო შედეგი მოჰყვეს.

ხელისუფლება, რომელიც გადამთიელის შიშით ამას ვერ გაიგებს, უნდა გადადგეს.

3. ოჯახის დეფინიცია კონსტიტუციაში მკაცრად უნდა განისაზღვროს, როგორც ქალისა და მამაკაცის ურთიერთობა. წინააღმდეგ შემთხვევაში გზა გაეხსნება ქართული ეროვნული ღირსებისა და სულიერი სიმაღლის შეურაცხყოფას, რღვევას იმ ტრადიციებისას, რაც საფუძვლად უდევს ქართულ ოჯახს – ჩვენი სახელმწიფოს საფუძველთა საფუძველს.

ხელისუფლება, რომელიც გადამთიელთა შიშით ამ ნაბიჯს გადადგმას ვერ გაბედავს, უნდა გადადგეს!

4. მიმდინარე ეტაპზე სახელმწიფო მანქანა არ იმუშავებს, თუ არ მოხდება ხელისუფლების მთელი ვერტიკალის დეცენტრალიზაცია და ადგილობრივ ხელისუფლებათა უფლებების მკვეთრი გაფართოება-გაღრმავება. დღეს კი ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოები არ მონაწილეობენ ადგილობრივი ბიუჯეტის ფორმირებაშიც კი, მათ ბალანსზე არ ირიცხება ადგილებზე მდებარე შენობა-ნაგებობები, მიწები, საძოვრები, მათ არ ემორჩილებიან ადგილობრივი სამართალდამცავი ორგანოები, სხვა სახელმწიფო სამსახურები. ამიტომაც ისინი ვერ წყვეტენ შენობა-ნაგებობების, სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების, მიწების, საძოვრების გონივრულად გამოყენების საკითხებს, ვერ წყვეტენ სოციალურ, კომუნალურ და სამეურნეო საკითხებს.

ხელისუფლების უზომო ცენტრალიზაცია არის მიზეზი სახელმწიფო მანქანის უმოქმედობისა და უშედეგობისა. ამიტომ თვითმართველობები კი არ უნდა შეზღუდონ, პირიქით, ყველა დონის რგოლში მათი უფლებამოსილება ისე უნდა გაფართოვდეს, რომ სახელმწიფოებრივი თუ სამეურნეო საკითხები ძირითადად ადგილებზე და ხალხის ინტერესების გათვალისწინებით უნდა წყდებოდეს.

ხელისუფლება, რომელიც გადამთიელის შიშით ამას არ გააკეთებს, უნდა გადადგეს!

ჩემო ძვირფასო თანამემამულენო, როცა ჩვენ ქვეყანას პირისაგან მიწისა აღგვის რეალური საფრთხე ემუქრება, მე, როგორც რიგითი მოქალაქე, რომელიც ოპოზიციონერი არასოდეს ვყოფილვარ და არც მინდა ვიყო, ამჯერად იძულებული ვარ დავძლიო ინტელიგენტური თავშეკავებულობა, თავმდაბლობაც, სხვათა იმედზე ყოფნით გულის დამშვიდებაც და მოგიწოდოთ ყველას, ვისაც არ გეშინიათ ნომენკლატურული სენისა, ვინც არასდროს იკადრებთ მაამებლობას და მლიქვნელობას, ვისაც არ შეგიძლიათ ყალბი მამულიშვილობით ტრაბახი და თავის გამოდება, ვისაც ჭეშმარიტად გაღელვებთ ჩვენი მამულის, ენის, სარწმუნოების ბედი, გადარდებთ ჩვენი ქვეყნის, ჩვენი ხალხის, ჩვენი შვილების მომავალი, ვის გულშიც ჯერ კიდევ ანთია ქვეყნისათვის თავდადებული შვილის ღვთიური სანთელი, ვისაც ჯერ კიდევ გესმით ჩვენი მამა-პაპების, სამშობლოსათვის თავგანწირულ გმირთა ღაღადი, მათი სისხლის ყივილი დაუყონებლივ გავაერთიანოთ ძალისხმევა, გავერთიანდეთ და ვაიძულოთ ხელისუფლება, რომელიც ჩვენ აღვჭურვეთ ძალაუფლებით, ემსახურონ არა გადამთიელთა, არამედ ქართული სახელმწიფოს ინტერესებს მსოფლიოს ყველა ქვეყანასთან გონივრული და კარგად გაანალიზებული ნორმალური ურთიერთობის ფონზე... ვაიძულოთ ხელისუფლება მოუსმინოს და ემსახუროს ხალხს!

მამული საფრთხეშია!
დრო არ ითმენს!
ქუდზე კაცი!
ღმერთი იყოს ჩვენი მფარველი!

ᲑᲔᲜᲘᲐ ᲗᲮᲘᲚᲐᲕᲐ,
საქართველოს მწერალთა კავშირის წევრი, ჟურნალისტი, ქუთაისის საპატიო მოქალაქე

პოეტ ზაალ ჯალაღონიას სიტყვა გიორგი სიჭინავას საიუბილეო საღამოზე

„დო ვუჯინექ კირიბიშ შურიშ გოკურცხინაფას.“
(გიორგი სიჭინავას მეგრული პოეზიის მიხედვით)

მეგრული სიტყვიერი კულტურა ყოველთვის გამოირჩეოდა სპეციფიკური სიბრძნით, მოძრავი, სხარტი აზროვნებითა და მოვლენებისადმი მხოლოდ მისთვის დამახასიათებელი მიდგომით. დღეისათვის თავისი მნიშვნელობით მეგრული ფოლკლორის გვერდით დგას და შეიძლება მასზე აღმატებულადაც წარმოვიდგინოთ, თანამედროვე მეგრული პოეზია. ეს ყველაფერი იმის ფონზე, რომ მეგრული ენა ლამისაა გადაშენდეს, რადგან ის სალაპარაკო თუ სააზროვნო ფორმულირებას დღითიდღე ჰკარგავს. ცნება მეგრული პოეზია, ასე ინდივიდუალურად და მყარად რომ გამოიყურება, ეს არის დამსახურება იმ მეგრულენოვანი პოეტებისა, რომლებიც ამ ენაზე ჰქმნიან საინტერესო მხატვრულ სახეებს და სიღრმისეულ ტექსტებს. თამამად შეიძლება იმის თქმა, რომ მეგრული პოეზია უკეთეს დღეში იმყოფება, ვიდრე თავად მეგრული ენა. ბოლოდროინდელი მეგრული პოეზიის გამოცოცხლება უკავშირდება დიდი პოეტის, სიცოცხლეშივე კლასიკოსად აღიარებული გიორგი სიჭინავას სახელს. გადაჭარბებული არ იქნება თუ ვიტყვით, რომ მან სულზე მოუსწრო ჩასაქრობად გამზადებულ კოლხური სიტყვიერების სანთელს.

გიორგი სიჭინავ, ბუნებრივია, ცარიელ ნიადაგზე არ ქმნის თავის პოეტურ შედევრებს. ის ღრმად და საფუძვლიანად ეცნობა მსოფლიო აზროვნების მიღწევებს, მაგრამ განსაკუთრებით ითავისებს ძველ კოლხურ მითოსს, გადმოცემებს, თქმულებებს, რომელთაც გადაამუშავებს და გვაძლევს დახვეწილ, ახალ პოეტურ ფორმას. ეს თვისება ხშირად ჩანს მის შემოქმედებაში, ის ვაუასებური თავისთავადობით მიეახლება ამა თუ იმ თემას და იქიდან მხოლოდ მისეული ამოაქვს, ყველაფერს გიორგი სიჭინავასეულ ტვიფარს ადებს. მხატვრული ხერხებით, განუმეორებელი ლირიზმითა და ცხოვრებისეული, ფილოსოფიურ-მისტიკური სიბრძნით გაჯერებულ ახალ მეტატექსტს გვთავაზობს.

პოეტისთვის ორგანულია კოლხური წარსულის გაცოცხლება, მტვერწაყრილი ისტორიული ფაქტების თუ ლეგენდების რეალობაში შემოყვანა და დამკვიდრება, ოღონდ ეს თვითმიზანი კი არ არის, არამედ სისხლხორცეული, იმანენტური მოვლენაა..

გიორგი სიჭინავა უაღრესად ფართო დიაპაზონის, ღრმა ცხოვრებისეული განცდებისა და ფსიქოლოგიურად მიზანშეწონილი პასაჟების უბადლო ოსტატია. სრულიად ცალკე უნდა აღვნიშნოთ მისი მიმართება მეგრული ენისადმი. მშობლიურ ენის წიაღში დაუვანია პოეტის სულს. ბოლომდე ჩაუღწევია და იქიდან ამოუზიდავს ის საოცარი ენობრივი ენერგეტიკა, ცინცხალი ლინგვისტური პროსოდიები და პოეტური ინტონაციები, რითაც გვატყვევებს თავის მშვენიერ შემოქმედებაში. პოეტის ამ დახვეწილ მედიტაციებში იშვიათია მეტაფორა, სახე, რომელიც აზრისგან არ გამომდინარეობდეს, რომელიც მხოლოდ ეფექტისთვის, ბრწყინვალებისთვის იყოს მოხმობილი და ხაზს უსვამდეს პოეტის გარეგნულ სტილს მსოფლხედვის გარეშე. ასეთი რამ გიორგი სიჭინავას შემოქმედებაში სანთლით საძებნია. ნააზრევი ემსახურება იდეას და პოეტურ სიმართლეს. მისი შემოქმედებისთვის არაა დამახასიათებელი სახეობრივი სისტემის რთული სტრუქტურა, პირიქით, პოეტი მუდამ სადა ფორმას და ნათელ სტილს ირჩევს. სიტყვა, ფიქრი, უაღრესად გამჭვირვალეა. მისი პოეზიისთვის დამახასიათებელია ფილოსოფიური ნააზრევის მხატვრულ ესთეტიკური პერსონიფიცირება, რაც პირდაპირ ერწყმის ნაციონალურ სკეფსისს, ან ამ სკეფსისიდან წარმოშობილ მუხტს, რომ წარსული დიდების დაბრუნება აუცილებელი და კანონზომიერი მოვლენაა, რადგან პოეტის აზრით, „წყარი გეეუნს ნაწყარუს, შარა ნაშარუს“ ეს ძველი კოლხური სიბრძნე, რომ წყალი თავის კალაპოტს დაუბრუნდება, ერთ-ერთი წარმმართველი თეზაა, არამარტო გიორგი სიჭინავასთვის, არამედ თითქმის, ყველა მეგრულენოვანი პოეტისთვის, თუმცა გიორგი სიჭინავას წარმოსახვის მასშტაბები განუზომლად ტევადია და გლობალური.

მის შემოქმედებაში ასევე ჩანს, მძაფრი კრიტიკა საკუთარი მშობელი ხალხის უნიათობის გამო. ჩანს დიდ სიყვარულთან ერთად მოკრძალებაც მისი მშობლიური ენისადმი. წარსულის დამცრობის გამო ტკივილიანია მისი ყოველი ფრაზა, თითქოს ამ უძველეს, მითაჟამინდელ სიტყვებში ჩაკირულა კოლხთა მეფე აიეტის გულსტკივილი, ლაზთა მეფე გუბაზის უკანასკნელი ამოოხვრა. ამდენად, გიორგი სიჭინავას ფილოსოფიურ აზროვნებას უმთავრესად რამდენიმე ხაზი გაჰყვება. ესაა, ზოგადასაკაცობრიო ტკივილი, ექსისტენციალური სკეფსისი ქრისტიანულ აზროვნებას შენივთებული და ძველი წარმართული სიბრძნე, კოლხური მითოსის სინამდვილეში შემოყვანის მცდელობა, სიღრმისეულად გათავისებული მეგრული იდიომების დედა აზრი, მათგან მომდინარე ახალი პოეტური ინტონაციები თუ სააზროვნო ლირკული პოსტულატები.

გიორგი სიჭინავა — 75

როდესაც პოეტის ღირსებებზეა საუბარი, უწინარეს ყოვლისა, უნდა გამოიკვეთოს მისი მსოფლხედველობა. პატრიოტული თემატიკის გაშლა და მასზე ტრიალი დიდ შემოქმედებას არ ახასიათებს, პოეტის უნივერსალობა სამყაროსეულ ახალ ხედვაში უნდა წარმოჩინდეს. ამ თვალსაზრისით, გიორგი სიჭინავა უაღრესად იმპერსონალური და ზოგადსაკაცობრიო მოაზროვნეა. ის არ არის მოქცეული მხოლოდ ნაციონალურ ნარატივ-ნააზრევის ჩარჩოებში. მისი ხედვა მთლიანობაში სამყაროსეულია. ის ყველას ეკუთვნის, მსოფლიოს ნებისმიერ მოქალაქეს, ნებისმიერ წერტილში. ამ ფართო სივრცული გაქანების გამო პოეტის შემოქმედება წარმოადგენს მეგრულენოვანი კულტურის, აზროვნების, ერთ-ერთ უიშვიათეს მაგალითს.

გიორგი სიჭინავას მრავალშრიანი, მრავალგანზომილებიანი შემოქმედებიდან ურთულესია, რომელიმე ლექსის გამოყოფა, მაგრამ რამდენიმე შედევრის ცალკე დაყენება და გამოწვლილვითი ანალიზი მიზანშეწონილია და უპრიანიც. მის პოეზიაში, ასეთ ერთ-ერთ შედევრად მესახება, ლექსი „ა ცონება“. მეგრულად ეს სიტყვა ნიშნავს – გაკვირვებას, გაშეშებას, გაოცებას. ამ სემანტიკური მოცემულობით ავტორმა მიგვანიშნა უმთავრეს რამეზე, რომ ისიც გაოცებულია, იმაზე, რაც ჩვენთვის საცნაური გახადა. ეს არის სამყაროსეული მოვლენების შეუცნობლობის იდეა, როდესაც ბუნებაში მიმდინარე პროცესებს არ აქვთ ლოგიკური ახსნა, რადგან რაციონალურად მათი გააზრება ადამიანურ ცნობიერებას არ ძალუძს:

„პოპორც მუ არზენც ჭყანას,
წყარ ეშე ეთმოწენცგნი,
გვალა ქარწყენო გვალას,
ჭვემას ქუჩქუნო ჭვენცგნი.“

ამ წარმოდგენილი ლექსის პირველივე სტროფშივე გატარებულია თეზა, რომ სამყარო აუცილებლობისა და კანონზომიერებების არეალია, თუმცა აქ თავად ბუნებისმიერ ატმოსფერულ მოვლენებმაც არ იციან, არ აქვთ გაცნობიერებული თავიანთი მოქმედების არსი. „წვიმამ არ იცის, რომ ის ნამდვილად წვიმს“. ქმედება ფაქტობრივად ჰაერში გაკიდული დარჩა. ცოდნა უმეცრებამ შეცვალა, რადგან ვერავინ გეტყვის, საიდან მოდიხარ, და სად მიხვალ“. გაცხადება თვალით ხილულია, მოვლენებში ჩანს, თუმცა თავად განმცხადებელს არ ესმის გაცხადების ინიციაციის აქტისა. ეს უაღრესად დრამატული და ფილოსოფიური მოცემულობაა, რითაც პოეტი ჩვენს წინაშე ვლინდება:

„რჩქინა ქოძგნო სოთინი,
მითინც ქუჩქუნო მუთუნი,
მი მიწინც, სოლე მოფრთინი
დო ვარა სო მეურქუნი.“

და მაინც ამ ერთგვარი სამყაროში გამეფებული სრული „უმეცრებისა“, რომ ვერავინ ახსნის თავისი ქმედების არსს და მის ემპირიულ მნიშვნელობას. მკითხველს სჯერა, რომ გიორგი სიჭინავა ამ ლექსში გულისხმობს ,,უძრავი მამოძრავებლის“ კონცეფციას, რომ ყველაფერი მისი კარნახით ხდება. თავად უძრავი იწვევს სხვათა მოძრაობას. ამიტომაც თუ წვიმამ არ იცის, რომ ის წვიმს, სამყაროსეულმა სუბსტანციამ იცის, აბსოლუტურმა გონმა იცის, თუ რატომ მოუვლინა სამყაროს წვიმა, ან რატომ მოვიდა ადამიანი და სად უნდა წავიდეს იგი. მარადიული კითხვების დასმით, გიორგი სიჭინავა თავად არის გაოცებული, მას კანონზომიერება აკვირვებს და ის ქაოსიც, რომელიც ერთი შეხედვით სამყაროში გამეფებულა, თუმცა ის რაციონალურის მიღმა იმყოფება და ტრანსცედენტულია. ჩემი აზრით, ეს ლექსი პოეტის ერთ-ერთი უძლიერესი ქმნილებაა, რომლითაც შეიძლება გიორგი სიჭინავას მაღალ მსოფლხედვაზე და გამორჩეულ პოეტურ თვისებებზე ვისაუბროთ.

პოეტისთვის დრო-სივრცული განზომილება, მასშტაბები ნაძალადევად არასდროს ვლინდება. არც რიტორიკული ცნებებით აჭრელებულა მისი ნააზრევი. არასდროს შეუძენია ყალბი პათოსი და მშრალი დეკლამატური სტილი. ერთი კი ცხადია, გიორგი სიჭინავა საკუთარ ოდაბადეზე თავგადაგებული პოეტია, მას აწუხებს ის რეალობა, რაც თავს დასტყდომია უძველეს კოლხთა ნაშიერთ. საკუთარი უუნარობის გამო და რამდენიმე ფაქტორის გათვალისწინებით, კოლხურ თავისთავადობას ჯერ შერყვნა, შემდეგში კი ნიველირება ემუქრება. ამიტომაც აგულიანებს პოეტი საკუთარ მშობელ ხალხს, რომ მან ქართულ ერთიან სივრცეში საკუთარი თავი შეინარჩუნოს იმ ფორმით, როგორიც ის ოდითგან იყო. ამიტომაც გაისმის მისი პოეზის ხმა ოდნავ მკვახედ თავის ერთ-ერთ შედევრში „შურობუმუ“. ეს ლექსიც გამორჩეულია მის პოეზიაში. გამორჩეულია იმდენად, რომ შეუძლებელია მისი სიტყვები დაგვავიწყდეს:

„შურობუმუშ მინდორეფს
შურიშ შარეფ გაფუ ნალი,
მიქ მერკვათ ფსუალეფი
მურიცხებშა მაფურნალი.“

ეს არის საკუთარი ოდაბადისადმი მიძღვნილი ლექსი-მოწოდება, ლექსი-საყვედური, ლექსი-შეგონება. რადგან მან იცის რომ ჩვენ წარსული საამაყო გვქონდა. დღეს კი ჩვენი მომავალი კითხვის ნიშნის ქვეშ დამდგარა. ამიტომაც ეს ტრაგიზმი მუდმივად ტრიალებს გიორგი სიჭინავას პოეზიაში.

მის შემოქმედებაში ერთდროულად ჩანს სკეფსისი და სასოება. კოლხური ნაციონალური ნარატივი უმაღლეს განზომილებას აღწევს:

„”მოსისმარ გოთანაშე
მა სისმარეფ პელაზგური” და იქვე **„ინგირი დო ცხენწყარ შქას ქენიფხვილ დო ქელაბღური, ფსუაშ გოფაჩუა მოკო, რინა მოკო პელაზგური“**. ასე ერთმანეთს ენაცვლებიან განწყობილებები, მინორული და მაჟორული ნოტები. სათქმელი კიდევ უფრო მძაფრი ხდება **“შურობუმის”** მეორე სტროფში:

„სქან ოცქვაფურ ისტორიას
ხეჭკურელო მუკურექ,
გოღანერი კოლხიშ სქუა
ამდღა ჭიჭე ძუკუ რექ.“

ეს გაცნობიერეული ტრაგიზმია, ეს საკუთარი თავის რეალისტური დანახვაა, რომელიც მოკლებულია ყოველგვარ გრიმს, შელამაზებას. ეს სამეგრელოს ხალხისა და ენის დღევანდელი გულისმომკვლელი სურათია. ასე იმიტომ იქცევა პოეტი, რომ მუდმივმა პანეგირიკულობამ ლეთარგიულ ძილში გადაისროლა ჩვენი აწმყო.

„დოღურიდა, მუ გიწუა,
მეტის ვადოობანძღუაქ,
გოცქვენ გვალო ქუდგარულ
ეგებ მოირთას ლანძღუაქ.“

ასე საუბარი მხოლოდ დიდ პოეტებს შეუძლიათ ისეთებს, რომელთაც მშობელი ხალხისთვის სამსხვერპლოზე ტარიგად აქვთ მიტანილი თავიანთი მარად მშფოთვარე სული.

ჩემი ეს მოკლე წერილი თავად პოეტის სიტყვებით, ოპტიმისტურ ნოტზე მინდა დავამთავრო:

„დო ვუჯინექ კირიბიშ შურიშ გოკურცხინაფას.“

ზაალ ჯალაღონია

ჩვენს მეგობარს, მწერალსა და საზოგადო მოღვაწეს, სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ სამეცნიერო-პოპულარული და ლიტერატურული ჟურნალ „აიას“ უცვლელ რედაქტორს, რომანების – „გვირილების მინდორი“, „უთვისტომო“, ისტორიული რომან „უტუ მიქას“ ოთხტომეულის, ზანურენოვანი ლექსებისა და მოთხრობების კრებულ „ნანაგეს“, ლექსების კრებულ „ჩემი კუნძულის“ ავტორს, ბატონ გიორგი სიჭინავას ვულოცავთ დაბადების 75 წლის იუბილეს, ვუსურვებთ ჯანმრთელობას, სიმხნეევეს, სამშობლოს კეთილდღეობას, რომელიც ასე სტკივა მას.

ალექსანდრე ჭაჭია, ტარიელ გაგნიძე, ირაკლი თოდუა, როლანდ ჯალაღანია, ზურაბ კვარაცხელია, ზაურ გახარია, ვიქტორ ცაავა, თენგიზ კუბლაშვილი

ბრწყინვალე ქართველ პოეტს და პროზაიკოსს, მეგრული პოეზიისა და პროზის კლასიკოსს გიორგი სიჭინავას ამ დღეებში დაბადებიდან 75 წელი შეუსრულდა. როგორც ხუთი წლის წინ, როდესაც ბატონ გიორგის 70 წელი შეუსრულდა, ამჯერადაც სახალხო მოძრაობა **„სამეგრელომ“** (ხელმძღვანელი ალექსანდრე ჭაჭია, კოორდინატორი ზაურ გახარია) და ამ მოძრაობის ზუგდიდის ორგანიზაციამ (ხელმძღვანელი ზურაბ კვარაცხელია) ზუგდიდში არტ-გალერეის (დირექტორი აბელ კალანდია) დარბაზში შესანიშნავი შეხვედრა მოუწყვეს ღირსეულ პიროვნებას.

დარბაზში მყოფნი სამეგრელოს და აფხაზეთის წარმომადგენლები გულთბილად მიესალმნენ საყვარელ მწერალს, გიორგი სიჭინავა ხომ მთელი ცხოვრება სწორედ ამ **“ორ ბატონს”** – სამეგრელოს და აფხაზეთს ემსახურება, ამიტომაც გამოთქვა თავისი გულისტკივილი ბატონმა ზურაბ კვარაცხელიამ, რომ არც ადგილობრივ და არც აფხაზეთის ხელისუფლებას არანაირი დაინტერესება და ყურადღება არ გამოუჩენიათ გიორგი სიჭინავას მიმართ.

გიორგი სიჭინავა სხვა მრავალ დადებით თვისებებთან ერთად გამოირჩევა თავაზიანობით, თავმდაბლობით, ვერ ეგუება ქება-დიდებას, არ უყვარს საკუთარ თავზე ლაპარაკი, ამიტომაც ამ შეხვედრაზე მასზე და მის შემოქმედებაზე მისმა მეგობრებმა და თანამოაზრეებმა ილაპარაკეს. შეხვედრა მიჰყავდა ზურაბ კვარაცხელიას. იუბილარ პოეტ-პროზაიკოსს მიესალმნენ: ზაალ ჯალაღონია, ლაშა გვასალია, ედემ კვირტია, გური ოტობაია, ედემ იზორია, სოსო თორია, გოგი შონია, თამარ კვარაცხელია, ელეონორა მებონია – ძაძამია, ვალერი გაბელია, შოთა წურწუმია, რამინ ახალაია, კოტე ნაჭყებია, პეტრე ნაჭყებია, მურად ჭანტურია, გია ხუბუა, ვალერი ძაძამია, ოთარ აძინბაია, თენგიზ ჯგუშია.

ღონისძიებაში მონაწილეობა მიიღეს ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლის (დირექტორი ნინელი ჭითანავა) ხალხურ საკრავთა ორკესტრმა **“მაფშალიამ”** და ბიჭუნათა ანსამბლმა **“მახარიამ”** (ხელმძღვანელები ქეთინო კილასონია და ნონა მაქაცარია), ხოლო სასახლის დეკლამატორებმა: კესო გაფრინდაშვილმა, გიორგი არღვლიანმა, გიორგი გახარიამ და ირაკლი ნანავამ წაიკითხეს იუბილარის ლექსები.

გიორგი სიჭინავამ მადლობა გადაუხადა მისი ნიჭის თაყვანისმცემლებს, მოკრძალებულად ილაპარაკა თავის შემოქმედებაზე და დამსწრეთ ახლახან გამოსული მისი ლექსების კრებული **“ჩემი კუნძული”** (გამომცემელი სახალხო მოძრაობა **“სამეგრელო”**) დაურიგა.

ლადო ძირია,
სპეციალურად „ილორისთვის“

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘ ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲖᲦᲕᲐᲖᲔ?

ბოლო დროს გახშირებულმა ლაპარაკმა „თბილისის ზღვის“ ათვისებასთან დაკავშირებით მიბიძგა მკითხველის ყურადღება მივაპყრო უმნიშვნელოვანეს საკითხს, რომელმაც შესაძლოა კარდინალურად შეცვალოს თბილისის იერსახე – გაუარესების თვალსაზრისით.

სამწუხაროდ, ისეთი შთაბეჭდილება მრჩება, რომ ერთი თაობის მიერ განხორციელებული უმნიშვნელოვანესი პროექტები, შემდგომი თაობის ძალისხმევით, მიწასთან სწორდება „ზემოთ“, ვიღაცის აკვიატებული მოსაზრების შედეგად. იმ გრანდიოზულ მშენებლობათა შორის, რომლებიც გასული საუკუნის ორმოცდაათიანი წლების თაობის სხარტ გონებას და ოსტატურ მარჯვენას განეკუთვნება – არის „თბილისის ზღვის“ მშენებლობა.

იდეა ამ პროექტისა სტალინის სახელს უკავშირდება, რომელმაც არა მარტო გადახრუკული ტერიტორიის მიწები ააყვავა, არამედ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია დედაქალაქის კლიმატზე.

„თბილისის ზღვა“ მარტო მდინარე იორისთვის კალაპოტის შეცვლას არ გულისხმობდა. ყამირი მიწების მორწყვას, ათვისებას და ათვისებულ ტერიტორიებზე საბჭოთა მეურნეობების შექმნასაც გულისხმობდა და რაც მთავარია ქ.თბილისის მოსახლეობის სასმელი წყლით მომარაგებას. შეივსო რეზერვუარი, აშენდა სარწყავი სისტემები, არხები და ერთ დროს ყამირი, მწირი მიწები ხეხილის ბაღებმა და ვაზმა დაამშვენა.

ჩემი თაობის ადამიანებს კარგად ახსოვთ **“თბილისის ზღვის”** წყლის სიკეთით გაფურჩქნული ვარკეთილისა და სამგორის საბჭოთა მეურნეობები, რომლებიც ხილს, ბოსტნეულს, ყურძენს აწვდიდა დედაქალაქს თითქმის მთელი წლის განმავლობაში.

ვარკეთილის საბჭოთა მეურნეობა, თავისი განვითარებული ინფრასტრუქტურით, უცხოელი სტუმრების დასათვალიერებელი ობიექტების სიაში მოწინავე ადგილს იკავებდა. არაერთხელ მიმიყვანია იქ სხვადასხვა ქვეყნის დელეგაცია, მართლაცდა სანიმუშო მეურნეობის სანახავად. მეურნეობა, თავისი ფეხბურთის და კალათბურთის მოედნებით, საცურაო აუზით, პოლიკლინიკით, სკოლით, კინოთეატრით, კულტურის სახლით და რაც მთავარია უგემრიელესი ხილით, ბოსტნეულით, ღვინით უდავოდ დიდ შთაბეჭდილებას ახდენდა მნახველზე.

სამგორისა და ვარკეთილის მეურნეობებმა სხვა თაობის კომუნისტების შემოტევას ვედარ გაუძლეს და პოზიციების დათმობა დაიწყეს. გასული საუკუნის სამოცდაათიანი წლებიდან, ვიღაცის **“გენიალურმა აზრმა”** გადაწყვიტა ვარკეთილის და სამგორის მეურნეობების ტერიტორიებზე თბილისის ახალი საცხოვრებელი კვარტლების აშენება.

ასე და ამრიგად, ერთი თაობის კომუნისტების მარჯვენით გაშენებული საბჭოთა მეურნეობები განადგურდა. გაიჩეხა ხეხილის ბაღები, აიჩეხა ვაზი და მათ ნაცვლად წამოიჭიმა უსახური საცხოვრებელი სახლები – ერთფეროვანი, მდარედ ნაშენი. გაჩნდა ახალი დასახლება – **“ვარკეთილი”**, რამაც უდავოდ ხელი შეუწყო უბინაო თბილისელთა პრობლემების მოგვარებას. მაგრამ ნუთუ ძნელი იყო სხვა ადგილის – შიშველის, მწვანე საფარისგან დაცლილის გამოძებნა ბინათმშენებლობისთვის? ასეთი ხომ დღესაც იოლად მოიძებნება თბილისის შემოგარენში? მაგრამ არა – უფრო იოლი იყო ხელით ნაშენი მეურნეობების დანგრევა.

ეს სავალალო ისტორია იმიტომ გავიხსენე, რომ დღესაც იგივე გრძელდება. გაუმაძღარი დეველოპერები არაფრად აგდებენ მწვანე ნარგავებს, ქუჩის სივიწროვეს და ლამის სახლის-სახლზე მიშენებით ცდილობენ საკუთარი მოჭარბებული მადის დაკმაყოფილებას. დეველოპერთა სურვილს საღ კლდესავით უნდა შეხვდეს ქალაქის მერია, მაგრამ ვაგლახ რომ ამას ადგილი არ აქვს – უთავობის, გამოუცდელობის, საკუთარი კუჭის დაკმაყოფილების გამო.

თვალი შეავლეთ სპორტის სასახლის მიმდებარე ტერიტორიას, ვაკის პარკის გაყოლებაზე, ირან-უკრაინის საელჩოების ზემოთ აშენებულ საცხოვრებელ სახლებს – გაჩეხილი, ხელით დარგული, ხეების ადგილას. მერედა, ვინ არის ამის მთქმელი – არც არავინ, ვინაიდან ისე, როგორც წინათ, საბჭოთა ხანაში, დღესაც რაღაცის, ვიღაცის გვეშინია; დღესაც, ისე, როგორც წინათ, ვიღაცას ანგარიშს ვუწევთ, არ გვინდა ვაწყენინოთ და აინუნშიც არ ვაგდებთ, რომ ჩვენივე თავშეკავება სავალალო შედეგით უკანვე გვიბრუნდება.

“თბილისის ზღვამ” ბევრი რამ დაკარგა და როგორც ჩანს, ჩვენი “მოხერხებული” დეველოპერების წყალობით, საბოლოოდ თავსაც დაკარგავს, მასთან ერთად სასმელი წყლის პრობლემას შექმნის. დღენიადაგ ჩაგვძახიან „თბილისის ზღვის“ ირგვლივ ახალი ქალაქის გაშენების შესახებ და რახან ჩაგვძახიან, განახორციელებენ კიდეც, ვინაიდან პროტესტი ერთობ სუსტი და უსუსურია, ისეთი – “ძაღლი ყეფს და ქარავანი მიდის”, რომ დაშვენდება.

ანალოგიური დამოკიდებულებაა „სამთავრობო ქალაქთან“ დაკავშირებით. პრემიერ-მინისტრმა თქვა და ვიღაცას ეგონა, რომ „უბრალოდ თქვა“, მაგრამ პრემიერი უბრალოდ ხომ არ იტყოდა? ეს, რომ ასეა, წყალი არ გაუვა.

„თქმიდან“ მოყოლებული, მედია დაბეჯითებით ახმოვანებს ამ „გენიალურ პროექტს“ ცნობილ თუ ნაკლებად ცნობილ ადამიანებთან ინტერვიუებში. ერთ-ერთი ახლახანს ვიხილეთ გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ 28 აპრილის ნომერში – ცნობილ არქიტექტორ გიგა ბათიაშვილთან.

აი, რას აცხადებს ბატონი გიგა: „რაც შეეხება დაანონსებულ განცხადებას სამთავრობო რაიონის შექმნის თაობაზე, დროულად და მნიშვნელოვნად მიმაჩნია, თუმცა ორთაჭალა, ჩემი აზრით, საუკეთესო ვარიანტი არ არის“. უდავოდ მებადება კითხვა – ორთაჭალა საუკეთესო ვარიანტი არ არის, მაგრამ სხვა უბანი საუკეთესო ვარიანტი იქნება?

მიუხედავად ჩემი, ბატონი გიგასადმი პატივისცემისა, ვერ დავეთანხმები „სამთავობო უბნის“ მშენებლობას. აღნიშნულის თაობაზე მე უკვე დავწერე, მაგრამ გავიმეორებ – „სამთავრობო უბნის“ მშენებლობა დიდ სახელმწიფო ხარჯებთან არის დაკავშირებული, რის საშუალებაც ამ ქვეყნის ბიუჯეტს არ აქვს და როგორც ვხედავ, არც მომავალში ექნება. გარდა ამისა, ხელისუფლების წარმომადგენლების განცხადებებიდან გამომდინარე, „სამთავრობო უბნის“ მშენებლობის მთავარი მიზანი ის კი არ არის, რომ გაუმჯობესდეს ერთ ადგილას თავმოყრილი სამინისტროებისა და უწყებების ოპერატიული მუშაობა, არამედ ამ სამინისტროების მიერ დაკავებული შენობების გამონთავისუფლებაა.

მიზანი – უცხოელი ინვესტორისთვის მიყიდვა, ვითომდა სასტუმროებად გადასაკეთებლად. სამინისტროს ყოფილი რამდენი შენობა გააუბედურეს და ლამის დანგრევის პირას მიიყვანეს? მარტო კოსტავას ქუჩაზე მდებარე სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ყოფილი შენობა რად ღირს?!

შენობის დაცლასა და ინვესტორის შოვნას შორის მრავალწლიანი ზღვარია, რისი აშკარა მაყურებლები ვართ თბილისელები. გარდა ამისა, „სამთავრობო უბანი“, მე მას უფრო გეტოს დავარქმევდი, რომელ ქვეყანაში ნახეს ამ იდეის ავტორებმა?!

არაერთ ქვეყანაში ვარ ნამყოფი, მაგრამ ასეთი „საოცრება“ არსად მინახავს. იდეის თვალსაზრისით, საპარლამენტო უბნის მშენებლობის თემა გაჟღერდა მოსკოვში, ხელისუფლების მხრიდან და მას საფუძვლად დუმის წევრების ნორმალური მუშაობის პირობების შექმნის საფუძველი ჰქონდა დადებული და არა დუმის არსებული შენობის სასტუმროდ გადაკეთება. მოსკოვის ცენტრიდან, გვარიან მანძილზე დაშორებით უნდა აშენებულიყო საპარლამენტო ქალაქი და არა სამთავრობო, თავისი სასტუმროებით, რეკრეაციული ზონებით, სპორტული კომპლექსებით.

საპარლამენტო ქალაქი უნიკალური არქიტექტურული კომპლექსი უნდა ყოფილიყო და არა ფარდალა შენობების ნაკრები, რის გაკეთებასაც თბილისში აპირებენ, ვინაიდან პარლამენტის შენობა სახეა ქვეყნის, ისევე, როგორც ნებისმიერი სამინისტროს შენობა. პროექტი ვერ განხორციელდა უფულობის გამო.

ვაშინგტონის სტუმრებს ხიბლავთ კაპიტოლიუმის, სამინისტროების ფუნდამენტური, სოლიდური შენობები. ასეა რომში, ბერლინში, სხვა დედაქალაქებში. გარდა ამისა, წინასწარ, ვინ განსაზღვრავს, რა სახის სამინისტრო უნდა იყოს? გასული საუკუნის დასაწყისში, ვის მოუვიდოდა თავში „შერიგების“ სამინისტროს შექმნის იდეა?

ბატონი გიგა აცხადებს, რომ „იქ უცხო ქვეყნების საელჩოებიც უნდა გაშენდესო“. კეთილი, მაგრამ საქართველოს ბიუჯეტმა უნდა ააშენოს უცხო ქვეყნების საელჩოები?

დღევანდელი პრაქტიკიდან გამომდინარე, მხოლოდ სამმა ქვეყანამ – აშშ-ა, ირანმა და უკრაინამ, ააშენეს საელჩოები თბილისში. საქართველოში აკრედიტებული ქვეყნების საელჩოები, საკუთარი ქვეყნის ბიუჯეტიდან გამომდინარე, აშენებული შენობების გარკვეულ ფართზეა განთავსებული, ზოგი სად და ზოგიც სად. მათ ერთ ადგილზე თავმოყრას ვერავინ დაავალებს, ისე, როგორც აშენებულ შენობაში შესვლას – საელჩოს მოთხოვნების სპეციფიკიდან გამომდინარე. საელჩოს გარდა, მხედველობაშია მისაღები ელჩის რეზიდენციაც – ანუ ცალკე შენობა. ასე, რომ, ყოველივე აღნიშნულის გათვალისწინებით, ვეჭვობ „სამთავრობო უბნის“ ტერიტორიამ დააკმაყოფილოს დიპკორპუსის მოთხოვნები.

„დედაქალაქის განვითარების ყველაზე საუკეთესო ადგილია თბილისის ზღვის გადაღმა ნაპირი. ამ ადგილის მიზანმიმართულობა ისიცაა, რომ თბილისის ზღვა ქალაქის ცენტრში მოექცევა“, – წერს ბატონი გიგა.

აგაშენა ღმერთმა – ისევ არსებულის განადგურება?!

თუ ამას მართლაც ექნა ადგილი, მალე აღარც ზღვა იქნება და აღარც თბილისელთა დასვენების ადგილი, რომელიც ესოდენ საჭიროა ქალაქისთვის და მრავალი წლის განმავლობაში ისე ვერ განვითარდა, როგორიც სახელისუფლო დაპირებები იყო.

დარწმუნებული ვარ, ზღვის ირგვლივ დაწყებული მშენებლობები მიწასთან გაასწორებს იმ მცირედ გაკეთებულს – რეკრეაციასთან დაკავშირებით და სამშენებლო მასალების ნაგვად გადააქცევს ზღვის ტერიტორიას, დააბინძურებს სასმელ წყალს, ხოლო მშენებლობების დამთავრების შემდეგ, თუკი ამას ოდესღაც ექნა ადგილი, საყოფაცხოვრებო ნაგვის მასა წალეკავს მას.

და კიდევ ერთი რამ – ვისთვის ვაშენებთ ახალ ქალაქს?

გაეროს მონაცემებით, საქართველოს უსეროზულესი დემოგრაფიული პრობლემები აქვს. მისი მიხედვით, საქართველოში დარჩენილი მოსახლეობა, უკვე განახევრებული, კიდევ უფრო შემცირდება, ვინაიდან ჯანდრონით სავსე ქალ-ვაჟები, ისე, როგორც განვლილი 20 წლის განმავლობაში, უცხო სახელმწიფოებს მიაკითხავენ სამუშაოს მოსაძებნად. ქვეყანას, რომელსაც დასაქმების პრობლემის მცირედი ნაწილიც არ აქვს შესრულებული, შეძლებს საკუთარი მოსახლეობის სამშობლოში დაკავებას?

განვლილი 20 წელიწადი გვიკარნახებს, რომ ვერ შეძლებს! მაშ, ვისთვის უნდა აშენდეს „თბილისის ზღვის“ ქალაქი?

პასუხი მარტივია – იმ ბობოლა ფულიანებისთვის, რომლებსაც უკვე არაერთი სახლი, ბინა, აგარაკი აქვთ პირად მფლობელობაში და „თბილისის ზღვისასაც“ დაუმატებენ. „ოჯახი ხრამია“ – რომ იტყვიან, ვინ იცის, როდის გამოადგებათ. ასეთთა რაოდენობა ერთ პროცენტსაც არ სცდება. დანარჩენებს იქ აშენებულ ბინებზე ან სახლებზე ხელი არ მიუწვდებათ. აი, იმ უდიდესმა უმრავლესობამ უნდა სვას, ერთი პროცენტის მიერ დაბინძურებული „თბილისის ზღვის“ წყალი?

თბილისი გაიზარდა და ვედარ იტევს მოსახლეობას, ტრანსპორტს და ამისთვისაა საჭირო ახალი ქალაქის აშენებაო?

რა პრიმიტიული დასკვნაა! თუ დემოგრაფიას მოვიშველიებთ – საქართველოს მოსახლეობის შემცირებასთან ერთად, შემცირდება დედაქალაქის მოსახლეობაც. ნაცვლად ამ ყოვლად მახინჯი იდეის განხორციელებაში ფულის ხარჯვისა, უმჯობესი იქნებოდა დემოგრაფიული პრობლემების მოსაგვარებლად ჩაგვედო თანხები, თორემ ძველი და ახალი ქალაქები მოგონებად დაგვრჩება. ამ ორივეში ფულიანი მეზობლები იცხოვრებენ. ისინი გახდებიან ბატონ-პატრონნი და არა თბილისელები.

გარდა ამისა, საჭიროა სხვა ქალაქების ინფრასტრუქტურის განვითარება, ფაბრიკა-ქარხნების აშენება, რათა იმ ქალაქების მაცხოვრებლებმა არც თბილისში და არც საზღვარგარეთ არ ეძებონ სამუშაო ადგილები. ამ შემთხვევაში არ უნდა მივმართოთ ხელოვნურობას, ისეთს, რასაც ადგილი აქვს დღეს – ქუთაისის საპარლამენტო ქალაქად გადაკეთება. სააკაშვილს, როდესაც პარლამენტი ქუთაისში გადაჰქონდა, წამითაც არ უფიქრია ქუთაისის განვითარებაზე. ამ იდეის მიზანი იყო მარტივი – თბილისის პარლამენტის შენობის წინ მიტინგების აღკვეთა. სააკაშვილის ბოროტმა გადაწყვეტილებამ მილიონობით ლარის ზარალი მიაყენა ქვეყნის ბიუჯეტს. შეაფერხა აუცილებელი კონტაქტები საკანონმდებლო-აღმასრულებელ ხელისუფლებათა შორის.

ახლახანს ინტერნეტში თვალი მოვკარი ერთ-ერთ ასეთ პროექტს – თბილისის ზღვაში ფალოსივით შეჭრილს, ორი ტესტიკულით და თავი შეურაცხყოფილად ვიგრძენი. პროექტმა რაღაცით არაბული საამიროები გამახსენა. იქ ხომ მოდაშია ზღვაში მიწის და ქვების ჩაყრა, ხელოვნური ნახევარკუნძულების, კუნძულების შექმნა და საცხოვრებელი ვილების აშენება – მაგრამ ნამდვილ ზღვაში, რომელიც ამას იტანს და არა ხელოვნურ რეზერვუარში, თანაც სასმელი წყლის ფუნქციასაც რომ ასრულებს.

სამშენებლო ვოლუნტარიზმი გაგრძელდება და მას ვერც ქალაქის გენგეგმა შეაჩერებს, ვერც თითო-ოროლა გულმოკლული ადამიანის მოწოდება. ფული წყვეტს ყველაფერს – პროექტის დამტკიცებასაც, მშენებლობასაც და აშენებულის სარფიანად გაყიდვასაც. თბილისის განვითარების გენგეგმაც რომ იყოს, ვითომ ვერ მიაღწევენ საწადელს მადამოსული ინვესტორები, დეველოპერები, მერიის მესვეურები?

ქვეყნის დედა კანონს – კონსტიტუციას თუ უძებნიან „ხარვეზებს“, გენგეგმას ვერ მოუძებნიან? ანდა განა ნორმალურად მოაზროვნე დეველოპერს თავში აზრად უნდა მოსდიოდეს პარკებში, სკერებში, თბილისის ზღვაზე მშენებლობის გაშლა? სიტყვით, ყველა ისინი პატრიოტები არიან, საქმით კი – დედაქალაქისა და ქვეყნის მტრები.

პარპაშობენ ისინი, ვინაიდან ნორმალურად მოაზროვნენი თავიანთ გულისტკივილს ოჯახის წევრებს თუ გაუზიარებენ, თანაც სამზარეულოში. საპროტესტო აქციას რომ თავი დავანებოთ, ვინაიდან ქალაქის უმსგავსო მშენებლობებისთვის თავს არავინ შეიწუხებს, არც ხმას იღებენ და თუ იღებენ, გუნდრუკს უკმევენ ყოველივე საშინელებას. არადა იმ ევროკავშირში, საითაც ვითომ მივდივართ, ვინმე გაბედავს მსგავს თავნებობას?

გერმანიის ქალაქ შტუტგარტის მერიამ გადაწყვიტა რკინიგზის ისტორიული სადგურის აღება და მის ნაცვლად თანამედროვე შენობის აშენება. შტუტგარტელებმა იხუჯლეს და ისეთი პერმანენტული მიტინგები მოაწყვეს, მერია იძულებული გახდა პროექტზე უარი ეთქვა. აქ კი რა ხდება?

სოლოლაკში, ტაბიძის ქუჩის დასაწყისში, საკრებულოს უკან, იმ ვიწრო სივრცისთვის უდავოდ შეუფერებელი აგურის შენობა აშენდა მე-19 საუკუნის უნიკალური შენობა-ნაგებობების გვერდში. მისგან მოშორებით, ერთ დროს ენერგეტიკის სამინისტროს შენობის ადგილას კი თანამედროვე შენობა – აშკარად ამოვარდნილი ძველი ლანდშაფტიდან. ვინმემ ამოიღო ხმა? არც არავინ!

ვინმემ ამოიღო ხმა სააკაშვილის მიერ ძველ ქალაქში აშენებული უფუნქციო და შეუფერებელი ნაგებობების გამო? არც არავინ!

ზოგი მეტიჩარა იმასაც ამბობს, თავის დროზე, როდესაც პრეზიდენტმა მიტერანმა ახალი თანამედროვე ქალაქი „დეფანსი“ ააშენა პარიზელები უკმაყოფილები იყვნენ, მაგრამ დღეს, „დეფანსი“ ორგანულად არის შერწყმული ძველ პარიზთანო. გეთანხმებით, მაგრამ „დეფანსი“ მოშორებით აშენდა და არა მონმარტრზე, პიგალზე, პარიზის ცენტრში. გაშლილმა სივრცემ შთანთქა ის.

პლეხანოვის, რუსთაველის, სოლოლაკის, თბილისის ზღვის დაკარგვის შემთხვევაში დავკარგავთ თბილისის ისტორიას, მის სულს და ყოველივე იმას, რაც ამ ქალაქის თავისებურებას უკავშირდება, ყველას რომ იზიდავს და მნახველზე წარუშლელ შთაბეჭდილებას სტოვებს.

ჰ. ჰამლეტიძე,
პოლიტოლოგი

როცა საქართველოში ჩავედი, ხალხმა იცოდა ცეკვა-სიმღერა და სადღეგრძელოების თქმა, მეტი არაფერი – მიხეილ სააკაშვილი ქართველებზე

საქართველოს ექს-პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა უკრაინული ტელეკომპანია Чернівецький Промінь-ის ეთერში საქართველოში მისი მთავრობის მიერ განხორციელებულ ცვლილებებზე და უკრაინაში დაგეგმილ და განსახორციელებელ რეფორმებზე ისაუბრა.

"როცა მე საქართველოს პრეზიდენტი გავხდი, ქვეყანას ჰყავდა 100 000 ვიზიტორი, ტურისტიც კი არა. როცა მე დავასრულე ჩემი ვადა, ქვეყანას ჰყავდა 6 მილიონი ტურისტი. როგორ გავაკეთეთ ეს? ჩვენ ვხატავდით ქალაქებს, ვიგონებდით მათ, ისინი არ იყო და ვიგონებდით. მაგალითად, ბათუმი მე პირადად დავხატე და მოვიგონე – რაღაც ვალენსიიდან, რაღაც ბარსელონიდან, რაღაც ნიციდან და ნიუიორკიდან. ავიღეთ ელემენტები და ის ახლა მსოფლიოს ერთ-ერთი ულამაზესი ქალაქია...

"უკრაინელები ქართველებზე მეტად შრომისმოყვარენი და კანონმორჩილები არიან, უფრო გახსნილები რეფორმებისთვის ვიდრე ქართველები იყვნენ მაშინ, როცა ვიწყებდით. ახლა ქართველებმაც ისწავლეს, პოსტსაბჭოთა თაობა შეიცვალა, გაიზარდა. როცა მე საქართველოში ჩავედი, ეს იყო კარიკატურული ქვეყანა, სადაც ხალხი დადიოდა ულვაშებით, აეროდრომი-ქუდებით, იცოდნენ ცეკვა-სიმღერა, სადღეგრძელოების თქმა და მეტი არაფერი შეეძლოთ. ახლა, საქართველო არის მაღალტექნოლოგიური ქვეყანა, ქვეყანა სადაც სრულიად არაჩვეულებრივი ახალგაზრდობა ცხოვრობს, სადაც უამრავი საინტერესო ინიციატივა იბადება ეკონომიკის სფეროში, ქვეყანა, რომელიც ყველაზე ნაკლებად კორუმპირებულია, მაშინ როცა ახლა უკრაინა ევროპაში ყველაზე კორუმპირებული ქვეყანაა.

ასე რომ, უკრაინელი ხალხი უფრო მეტად არის მზად რეფორმებისთვის, ვიდრე ჩვენ ვიყავით. ერთადერთი პრობლემა არის მთავრობა, რომელიც ახლა ყავს უკრაინას. ჩვენ ახლა ხელისუფლება არ გვყავს. პოროშენკო დაკავებულია ტელეკომპანიების კონტროლით, ყიდულობენ პატარა ტელეკომპანიებს, ზუსტად იანუკოვიჩის მსგავსად. მე უკვე აღარ მაჩვენებენ არც ერთ ცენტრალურ არხზე. ქვეყანას ახლა აკონტროლებს კრიზისი და არა ხელისუფლება. აქ უნდა შეიცვალოს პოლიტიკური კლასი, რადგან ძველი პოლიტიკური კლასი ვერ გაატარებს რეფორმებს. "ბარიგები" ვერ შექმნიან თანამედროვე სახელმწიფოს. რა გავაკეთეთ ჩვენ საქართველოში? შევქმენით სახელმწიფოებრიობა. აი, ეს სჭირდება უკრაინას" – აღნიშნა სააკაშვილმა საუბრისას.

"ილორის" კომენტარი – *ამ არამზადის აზრს რომ გაეცნობი, ოდნავი ეჭვიც არ გრჩება ადამიანს იმაზე, რომ სააკაშვილი არის ქართველთმოძულე სომეხი დაშნაკი სააკიანცი, რომელიც უკვე ზიზღს ვეღარ უჭერს თავს. არ გამოვრიცხავ, რომ მას ბავშვობიდან გამოყოლილი სინდრომი აწუხებდეს დღესაც და ის ასოციაციები უმღვრევდეს გონებას, როცა დედამის გიულის ღამღამობით "ულვაშიანი და აეროდრომისქუდიანი" ქურთები, მოგვიანებით კი იგივე კონფიგურაციის თურქები სტუმრობდნენ და მთელი ღამე დროს ატარებდნენ მასთან. ის თუ მიაჩნია სააკიანცს ქვეყნის პროგრესად როცა სკოტჩით სკამზე მიჭედებულ მამაკაცს კასტილიანი არამზადება აუპატიურებდა 30 ლარად, ან მისი მითითებით ჩადენილი ამაზრზენი მკვლელობები თუ უკანატანში ცოცხგაჩრილი პატიმრები, ასეთი "სიამოვნება" არ მოჰკლებოდეს მის ცოლშვილს და მის ყველა გულშემატკივარს!*

რა იცის ამ მართლაც ბიოლოგიურმა და პოლიტიკურმა ნაბიჭვარმა, რითი სულდგმულობდა "ვეფხისტყაოსნისა" და აგიოგრაფიის შემოქმედი საქართველო საუკუნეების განმავლობაში, როცა მისმა თანამემამულეებმა ზურგი აქციეს ქრისტიანულ სარწმუნოებას და მტრად გადაეკიდნენ საქართველოს. დიახ, ეს არამზადები დღესაც მტრობენ იმ საქართველოს, რომელმაც ძნელბედობის ჟამს შეიფარა თურქეთიდან სიკვდილს გამოქცეული სომხები, დაასახლა ისინი ჯავახეთში, გაუჩინა სარჩო-საბადებელი, ეს უდღეურები კი დღეს ამტკიცებენ, რომ ჯავახეთი სომხეთის ძირძველი ტერიტორიაა. ასევე არაადამიანურად მოიქცნენ ეს არამზადები აფხაზეთში, საიდანაც აფხაზთა მოძმე ქართველები იარაღით გამოყარეს, ახლა კი აფხაზეთში სომხური კულტურული ავტონომიის მოთხოვნას ბედავენ.

აი, ასეთი გარეკილი და უტიფარი ხორცმეტია მიხეილ სააკიანცი და ჩვენ ჭეშმარიტად გვეცოდება ყველა ის ქართველი, ვინც ჯერ კიდევ მხარს უჭერს საქართველოს დამაქცევარ ნაციონალებს და მათ ხელისუფლებაში დაბრუნებაზე ოცნებობენ.

უკანმოსვლამდე არაფერი გეჭამოთ, თქვე საცოდავო ნაცებო და ნაცთა მომხრეებო!

მაგრამ, თუ უფრო სერიოზულად შევხედავთ ამ საქმეს, უპრიანი იქნება დავიმოწმოთ ჟურნალისტი ნუგზარ ფოფხაძე:

"არასოდეს, ხალხის არჩეულ არცერთ პრეზიდენტზე საჯაროდ აუგი არ მითქვამს. ეს შემთხვევა გამონაკლისი იქნება: მხოლოდ კარიკატურულობაზე, ულვაშებზე, ცეკვა-თამაშსა და სადღეგრძელოებზე.

ბოდვა თუ მართლა მას ეკუთვნის, გადაუდებლად სამკურნალოა!!! არადა, აქამდე მაინც ნიჭიერ ადამიანად ვიცნობდი. სასწრაფოდ, ექიმთან!!!"

იმდენად არაკაცური და ამაზრზენია სააკიანცის საქციელი, რომ აღშფოთებას ვერ მალავს თვით თამარ ჩერგოლეიშვილიც კი, გიგა ბოკერიას მეუღლე, ერთ დროს თავად გამოუსწორებელი ნაციონალი და სააკიანცის ყველა ხუშტურის "გამპრავებელი":

"ძლივს რაღაც სასიხარულო რომ მოხდება – ვიზალიბერალიზაციას ვგულისხმობ – რატომ უნდა მოგინდეს party pooper-oba, გაუგებარია.

რატომ საუბრობ სხვის ქედმაღლობაზე მაშინ, როდესაც თავად, მთელ ერს კარიკატურას უწოდებ, ერს რომლის 95%-მაც ერთ დროს შენ აგირჩია, გაუგებარია როგორც მორალურად, ისე პრაგმატულად. გაუგებარია, რატომ ანთხევთ ბოღმას საკუთარ თანამემამულეებზე. გაუგებარია, რატომ აყენებთ შეურაცხყოფას თანამოქალაქეებს, რატომ წარმოაჩენთ მათ ქურდბაცაცებად.

გაუგებარია, რატომ ამტკიცებთ, რომ ევროპელების ამ ნაბიჯით ქართველები ბოროტად ისარგებლებენ. გაუგებარია, რატომ აზოგადებთ მთელ ერზე იმ დანაშაულს, რასაც კონკრეტული ადამიანები სჩადიოდნენ, სჩადიან და კვლავაც ჩაიდენენ.

ასევე გაუგებარია, რატომ საუბრობ სხვის ქედმაღლობაზე მაშინ, როდესაც თავად, მთელ ერს კარიკატურას უწოდებ?

ასევე გაუგებარია, რატომ უნდა ანთხიო შხამი, იმის ნაცვლად, რომ გადაწვე და დატკბე იმით, რომ შენმა შრომამ შედეგი მოიტანა – მერე რა, რომ ოპონენტი გიხტება წილში (თუნდაც დაუმსახურებლად), რა გამოდის? ასე ხომ იწვები, რომ ყველაფერს არა ჩვენი ხალხის საკეთილდღეოდ, არამედ საკუთარი თავისთვის პოლიტიკური ქულების დასაწერად აკეთებდი?

ზნეობას რომ თავი დავანებოთ და თუნდაც ცინიკურად მივუდგეთ, თვითკონტროლი როგორ უნდა მოგეშალოს ისე, რომ იმასაც ვერ მიხვდე – მთლიანად აცდენილი რომ ხარ ხალხის განწყობას? საიდან ამდენი უკონტროლო გესლი?"

როგორ გადადიოდა რუსთავი-2 ხელიდან-ხელში: ტელევიზიის მფლობელების დავებისა და გარჩევების ქრონიკა

უზენაესმა სასამართლომ "რუსთავი-2" ქიბარ ხალვაშს მიაკუთვნა.

ვინ იყვნენ ტელევიზიის პირველი მფლობელები, როდის დაიწყო პირველი დავა ტელევიზიის საკუთრებისთვის და როგორ და რა პოლიტიკური ინტერესებით გადადიოდა ქვეყანაში გავლენიანი სატელევიზიო არხი ხელიდან-ხელში, – ამ საკითხთან დაკავშირებით "ფეისბუქის" ერთ-ერთ საჯარო დისკუსიაში პოლიტიკოსი დავით ზურაბიშვილი ვრცელ პოსტს აქვეყნებს.

"ადრე, 90-იანების შუახანებში, ამ ტელევიზიის გამო ჯერ ეროსის, აქიმიძეს და დვალს ჰქონდა დავა ფიქრია ჩიხრაძესა და ნიკო ნიკოლოზიშვილთან. ამის გამო ერთი წლით შეჩერებულიც იყო "რუსთავი-2"-ის მაუწყებლობა. თუმცა, მაშინ ყველა დარწმუნებული იყო, რომ რეალურად, საკუთრებითვის დავა იყო მხოლოდ საბაბი და შევარდნაძის ხელისუფლება ებრძოდა დამოუკიდებელ მედიას. მონაწილეობაც მაქვს მიღებული ტელეკომპანიის დაცვის მიზნით მოწყობილ აქციებში. ვაკის პარკში როკ-კონცერტიც კი გაიმართა "რუსთავი 2"-ის მხარდასაჭერად, რომელიც რატომდაც დილანის Knockin on Heaven`s Door-ის გუნდური შესრულებით დასრულდა. მახსოვს ვხუმრობდი კიდეც, რა იყო, გამოვიტირეთ უკვე თუ რაშია საქმე-თქო.

ერთი წელი გაგრძელდა ეს დავა და ბოლოს ეროსიმ და კომპანიამ გაიმარჯვა. ეს გამარჯვება მნიშვნელოვანწილად განაპირობა მაშინდელი პარლამენტის თავმჯდომარის, ზურაბ ჟვანიას სერიოზულმა მხარდაჭერამ.

ამის შემდეგ, ეროსიმ ნელ-ნელა დაიწყო პარტნიორების ჩამოცილება და ჯერ ჯარჯი აქიმიძე მოტეხა, მერე დვალიც (მთლიანად არა, მაგრამ ნაწილობრივ) და ფაქტობრივად ერთპიროვნულ მფლობელად იქცა.

ვარდების რევოლუციის შემდეგ ჩაითვალა, რომ ყველაზე პოპულარული ტელევიზიის ფლობა ეროსის პოლიტიკურ ამბიციებს ნამეტნავად ზრდის და დაიწყო მასთან ვაჭრობა ტელევიზიის გაყიდვაზე. საბოლოო ჯამში ეროსიმ ქიბარ ხალვაშს (ანუ ოქრუაშვილს, ანუ ხელისუფლებას) კაი გემრიელ ფასად დაუთმო ტელევიზია და პლუს კიდევ ნავთობის სარკინიგზო ტრანზიტის წილშიც ჩაჯდა.

ოქრუაშვილის გაოპოზიციონერების შემდეგ, ეს ტელევიზია, მას მართლაც სატაბელო იარაღივით დაატოვებინეს და ქიბარ ხალვაშის წილი აღარ მახსოვს ახლა ვის გადაეცა, მაგრამ ასევე გადაეცა ოფიციალურად. ხალვაშმა ტელევიზიის გაყიდვის საფასურიც მიიღო და ერთხანს აგრძელებდა საქართველოში ბიზნესსაქმიანობას, სანამ ოქრუაშვილი მთლად არ გარადიკალდა.

ამის მერე ტელეკომპანიის წილები კიდევ გადაფორმ-გადმოფორმდა და თუ არ ვცდები არაერთხელ.

მოკლედ იმის თქმა მინდა, რომ ეს ყველაფერი არის რიჟა ბაზარი. აქიმიძეს და დვალს არაფერი ხელჩასაჭიდი არა აქვთ. ისევე როგორც ხალვაშს, იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ იურიდიულადაც და ფაქტობრივადაც ეს გადაფორმება-გადმოფორმებები ხდებოდა გარიგების მეჩვეობით და ვინც წილს თმობდა, რაღაცას სანაცვლოდაც ღებულობდა. ცხადია, აქ ხელისუფლების ინტერესიც იყო ("ც" კი არა პირველ რიგში სწორედ ეს იყო), ოღონდ ზეწოლის დამტკიცება ღღეს, სამართლებრივი დოკუმენტებით და მოწმეთა ჩვენებების საფუძველზე შეუძლებელი იქნება.

რაც მთავარია აქიმიძეს და დვალს ადრეც ჰქონდათ მცდელობა, მაგრამ სწორედ მტკიცებულებათა სიმწირის გამო გაჩერდნენ.

მოკლედ, ბევრი რომ არ გავაგრძელო, მთელი ეს დავა არის იმთავითვე წაგებული თამაში. ქიბარ ხალვაშს კი, ან იმას, ვინც ქიბარს ჩივილი ურჩია, ტელეკომპანიამ პრემია უნდა გამოუწეროს ნაცმოძრაობის რეკლამირებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის, – წერს დავით ზურაბიშვილი **"ფეისბუქზე"**.

აი, რა წერია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს დიდი კოლეგიის გადაწყვეტილებაში:

ტელეკომპანია **"რუსთავი 2"** უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებას აქვეყნებს. გადაწყვეტილების მიხედვით, შპს სამაუწყებლო კომპანია **"რუსთავი 2"**-ის 60% წილის მესაკუთრედ ცნობილია ქიბარ ხალვაში და 40%-ის წილის მესაკუთრედ ცნობილია შპს **"პანორამა"**.

– ლევან ყარამანაშვილის, გიორგი ყარამანაშვილის, შპს ტელეკომპანია საქართველოს, ნინო ნიჟარაძის, შპს **"ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას"** საკასაციო საჩივრები დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

– გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2016 წლის 10 ივნისის განჩინება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება.

– ქიბარ ხალვაშისა და შპს პანორამას სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

– გაუქმდეს შპს სამაუწყებლო კომპანია **"რუსთავი 2"**-ის პარტნიორების: ლევან ყარამანიშვილის 22%-ის, გიორგი ყარამანიშვილის 18%-ის, შპს ტელეკომპანია საქართველოს 51%-ის და ნინო ნიჟარაძის 9%-ის წილების რეგისტრაცია საჯარო რეესტრში და შპს სამაუწყებლო კომპანია რუსთავი 2-ის 60% წილის მესაკუთრედ ცნობილი იქნებ ქიბარ ხალვაში და 40%-ის წილის მესაკუთრედ ცნობილი იქნეს შპს **"პანორამა"**.

– უცვლელად დარჩეს წინამდებარე გადაწყვეტილების შესავალ ნაწილში მითითებული სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის გასაჩივრებული განჩინების წინმსწრები განჩინებები; მოპასუხეებს შპს ტელეკომპანია საქართველოს, გიორგი ყარამანიშვილს, ლევან ყარამანიშვილს და ნინო ნიჟარაძეს, ქიბარ ხალვაშსა და შპს **"პანორამას"** სასარგებლოდ, სოლიდარულად, დაეკისრათ სახელმწიფო ბაჟის სახით 5000 ლარის ანაზღაურება;

– საქართველოს უზენაესი სასამართლოს დიდი პალატის გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

რედაქციის კომენტარი – გაზეთის შემდეგ ნომერში გამოვაქვეყნებთ წერილს **"რუსთავი-2"**-ის საქმის სტრასბურგის სასამართლოს მიერ ხელოვნურად დამუხრუჭებაზე და ამ საქმეში მოსამართლე ნონა წოწორიას როლზე.

საკ. ინფ.

ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ ᲛᲬᲔᲠᲚᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲞᲝᲔᲢᲔᲑᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲪ 30 ᲬᲚᲐᲛᲓᲔ ᲐᲡᲐᲙᲘᲡᲐᲜᲘ ᲓᲐᲘᲚᲣᲜᲔᲜ

ქართულ ლიტერატურას ბევრი ღირსეული პოეტი და მწერალი ჰყავს, რომლებმაც თავიანთი შემოქმედებით დაიმკვიდრეს თავისი ადგილი ქართულ მწერლობაში. მათ შორის ისეთებიც არიან, რომლებმაც ეს დამსახურებული ადგილი და სახელი ადრეულ ასაკში მოიხვეჭეს და ტრაგიკული ბედის გამო ცხოვრება ადრევე დატოვეს, – თითოეულმა 30 წელიც ვერ იცოცხლა, სამაგიეროდ, დაგვიტოვეს საკმაოდ მდიდარი ლიტერატურული მემკვიდრეობა.

ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲖ ᲑᲐᲠᲐᲗᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

რომანტიკოსი პოეტი ნიკოლოზ (ტატო) ბარათაშვილი გაღარიბებული არისტოკრატის, მელიტონ ბარათაშვილის ოჯახში 1817 წელს დაიბადა.

დედა – ეფემია, გრიგოლ ორბელიანის და ერეკლე II-ის შვილიშვილი გახლდათ.

თბილისის კეთილშობილთა გიმნაზიაში ნიკოლოზის მასწავლებელი სოლომონ დოდაშვილი იყო, რომელმაც სერიოზული გავლენა მოახდინა მასზე. გიმნაზიის დამთავრების შემდეგ, ბარათაშვილი უმაღლესი განათლების მიღებაზე ამაოდ ოცნებობდა, რადგანაც უსახსრობის გამო ამას ვერ მიაღწია. ხეიბრობის მიზეზით (გიმნაზიაში სწავლისას ფეხი კიბეზე დაცემით დაიშავა) კი პოეტის განზრახვა მოქმედ არმიაში ემსახურა, განუხორციელებელი დარჩა. ბარათაშვილის ყველა გეგმას, ყველაფერთან ერთად, ხელს უშლიდა მამის ოჯახის სრული გაღატაკების საფრთხეც. ამიტომ პოეტი იძულებული გახდა, კანცელარიის რიგითი მოხელის ადგილს დასჯერებოდა. მის მწვავე უკმაყოფილებას თან დაერთო პირადი დრამაც (გაუზიარებელი სიყვარული ეკატერინე ჭავჭავაძისადმი).

მოგვიანებით ნახიჩევანში მაზრის მმართველის თანაშემწედ დაინიშნა, ხოლო 1845 ივნისს იმავე თანამდებობაზე განჯაში, სადაც ოთხი თვის შემდეგ, 27 წლისა, მალარიით მძიმედ დაავადებული დაიღუპა. ბარათაშვილის გადმოსვენებამ 1893 წელს განჯიდან თბილისში (დიდუბის პანთეონი) ეროვნული მანიფესტაციას გავდა. 1938 წლიდან პოეტის ნეშტი მთაწმინდის პანთეონში განისვენებს.

ᲒᲣᲠᲐᲛ ᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

მწერალი გურამ რჩეულიშვილი დაიბადა 1934 წლის 4 ივლისს თბილისში. სკოლის დამთავრების შემდეგ, სწავლა ისტორიის ფაკულტეტზე უნივერსიტეტში განაგრძო. პირველი მოთხრობები, რომლებმაც წარმატება მოუტანა, ჟურნალ "ცისკარში" გამოაქვეყნა.

მწერლის სიცოცხლეში მხოლოდ შვიდი მოთხრობა გამოქვეყნდა. მოთხრობების პირველმა კრებულმა („სალამურა") დღის სინათლე უკვე მისი გარდაცვალების შემდეგ ნახა. რჩეულიშვილის პროზამ თავიდანვე მიიპყრო ყურადღება. მისი ნამუშევრები – ნოველები, მინიატურები, პიესა თარგმნილია გერმანულ, უნგრულ, ბულგარულ, ლიტვურ, ჩეხურ, რუსულ ენებზე. მწერალს შესანიშნავი წიგნები უძღვნა მეგობარმა ნუგზარ წერეთელმა: **"მე ახლაც ოცდაექვსი წლის ვარ"** და **"აი, მე, გურამი ვდგავარ თქვენს წინ"**. მისი სცენარებით გადაღებულია ფილმები – **"ალავერდობა", "უსახელო უფლისციხელი"**. რჩეულიშვილი თავის თაობაში გამორჩეული იყო ცხოვრებისეული და მწერლური სტილით, მუდამ განსაცდელს ეჭიდებოდა, თითქოს ეძებდა კიდეც და შეეწირა კიდეც სხვისი სიცოცხლის გადარჩენას. 26 წლის იყო, როდესაც გაგრაში 1960 წლის 23 აგვისტოს ტრაგიკულად დაიღუპა, – მღელვარე ზღვაში უცნობი რუსი ქალიშვილის გადასარჩენად გადაეშვა.

დაკრძალეს ვაკის სასაფლაოზე.

ᲚᲐᲓᲝ ᲐᲡᲐᲗᲘᲐᲜᲘ

პოეტი ლადო ასათიანი დაიბადა 1917 წელს ქუთაისში, პედაგოგების ოჯახში. საშუალო განათლება მშობლიურ სოფელ ბარდნალაში მიიღო. წარმატებით დაამთავრა ცაგერის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმი, შემდეგ კი ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის სტუდენტიც გახდა.

1939 წელს ტუბერკულოზით დაავადებული პოეტი სავალდებულო სამხედრო სამსახურში გაიწვიეს. სამხედრო ექიმებმა

გულისხმიერება გამოიჩინეს და ავადმყოფი პოეტი უკან დააბრუნეს.

1940-1941 წლებში გამომცემლობას გამოსაცემად ლექსების პირველი კრებული **"წინაპრები"** ჩააბარა. წიგნი 1943 წელს დაიბეჭდა და პოეტს 10 საავტორო ეგზემპლარი გაუგზავნეს. ამ ათი ეგზემპლარის გარდა არც ერთი არ გაუვრცელებიათ, რადგანაც გაანადგურეს, დაჭრეს, როგორც არასაბჭოთა სულისკვეთების წიგნი. პოეტი 26 წლისა 1943 წლის ივლისში გარდაიცვალა. დაკრძალეს ვაკის სასაფლაოზე.

1968 წელს პოეტის ნეშტი დიდუბის მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონში გადაასვენეს.

ᲛᲘᲠᲖᲐ ᲒᲔᲚᲝᲕᲐᲜᲘ

პოეტი მირზა გელოვანი თიანეთის რაიონის სოფელ ნაქალაქარში 1917 წელს დაიბადა. 1936-1939 წლებში ცხოვრობდა თბილისში და თავისუფალ მსმენელად დადიოდა უნივერსიტეტში. მუშაობდა გამომცემლობაში, რედაქციაში. მისი ლექსები იბეჭდებოდა ჟურნალ-გაზეთებში. 1939 წელს არმიაში გაიწვიეს.

მირზა გელოვანმა თავისთავადი პოეტური სამყარო შექმნა. მისი ლექსები გამოირჩევა ნათელი სახეებით, ემოციურობით... პოეტმა სულ სამი წელი იტრიალა დედაქალაქის ლიტერატურულ წრეებში, შემდეგ კი, ომში წასული, დროდადრო სამშობლოში აგზავნიდა ლექსებსა და წერილებს, რომლებშიც თბილისის მონატრება ჩანდა. გარდაიცვალა ომის მიწურულს, 27 წლის ასაკში, 1944 წლის

ივლისში, როდესაც უკანგაქცეულ მტერს დადევნებული დასავლეთ დვინის სამდინარო დაბრკოლებაზე გადადიოდა. დაკრძალულია ბელარუსში, ვიტებსკის ოლქის ბერენკოვიჩის რაიონის სოფელ სანიკის საძმო სასაფლაოზე.

მოამზადა ᲚᲐᲚᲘ ᲤᲐᲪᲘᲐᲛ

ᲠᲝᲒᲝᲠ ᲘᲥᲪᲐ ᲑᲔᲠᲘᲡ ᲛᲘᲔᲠ ᲨᲔᲥᲛᲜᲘᲚᲘ ᲪᲥᲠᲘᲐᲚᲐ ᲦᲕᲘᲜᲝ ᲚᲣᲓᲝᲕᲘᲙᲝ XV ᲡᲐᲣᲙᲣᲠᲔᲚ ᲡᲐᲡᲛᲔᲚᲐᲓ – ᲧᲕᲔᲚᲐᲤᲔᲠᲘ ᲨᲐᲛᲞᲐᲜᲣᲠᲖᲔ

ბენედიქტის მონასტრის ოტვილიერის საბატოს ისტორიის მანძილზე, რომელიც საფრანგეთის პროვინცია შამპანში მდებარეობს, მხოლოდ ერთხელ არ აღსრულდა ცისკრის ლოცვა. ეს მოხდა ადრეული შემოდგომის დილას, 1668 წელს, როცა მონასტრის მევენახე პიერ პერინიონმა აბატს გასასინჯად მის მიერ მომზადებული სასმელი მიართვა. მღვდელმა ერთი ბოკალი სასმელი დალია, მეორეც, მესამეც... იმ დღეს იგი თავისი სულიერი ძმების წინაშე არ წარმდგარა. ქაფიანმა ღვინომ პოპულარობა სწრაფად მოიხვეჭა. იმის გამო, რომ მისი საიდუმლოს ამოცნობას დიდი ხნის მანძილზე ვერავინ ახერხებდა, თავიდან შამპანური პროვინციის ცნობილ ღვინოებთან შედარებით, ძვირი ღირდა. დროთა განმავლობაში პიერ პერინიონის საიდუმლო ამოიხსნა, ხოლო შამპანის დედაქალაქი რეიმსი ახალი, ყველასგან განსხვავებული ღვინის-შამპანურის წარმოების ცენტრად იქცა. ყველაზე დიდი წარმატება წილად მადამ კლიკოს (ქალიშვილობაში ნიკოლ ბარბი) ხვდა. ოცი წლის ასაკში ნიკოლი წარმატებულ ვაჭარსა და შამპანურის მწარმოებელს-ფრანსუა კლიკოს გაჰყვა ცოლად. 1805 წელს ფრანსუა დაავადდა და მალე ციებ-ცხელებით გარდაიცვალა. ქმრისგან მემკვიდრეობით ნიკოლმა საგვარეულო ციხე-სიმაგრე, ვენახი და ცარცის მთაზე 24 კილომეტრზე გადაჭიმული სარდაფები მიიღო. ახალგაზრდა ქალბატონმა გადაწყვიტა გარდაცვლილი მეუღლის საქმე გაეგრძელებინა, მან დააარსა კომპანია **"კლიკოს ქვრივი"** და კრისტალურად სუფთა ღვინის საწარმოებლად მანვე გამოიგონა რემუაჟის მეთოდი. ბოთლებს თავდაყირა დგამდნენ და ასე აბრუნებდნენ, რათა ნარჩენები თავსახურთან დაგროვილიყო. შემდეგ სასმელს ყინავდნენ და თავსახურს ხდიდნენ, მასთან ერთად სითხე ნარჩენებისგანაც თავისუფლდებოდა და მხოლოდ ამის შემდეგ ახდენდნენ მის ხელმეორედ შეფუთვას. კლიკოს ქვრივის მიერ ამ მეთოდის მოფიქრებამდე, ღვინოს ერთი ბოთლიდან მეორეში გადასხმით ასუფთავებდნენ, რომლის დროსაც შუშხუნა თავის საუცხოო ძალას კარგავდა. ამასთან, 1850 წლამდე ყველა შამპანური-ღვინო საკმაოდ ტკბილი იყო, რადგან მასში ლიქიორს ამატებდნენ. 1860 წლიდან ზოგიერთმა ფირმამ ამ სასმელის მშრალი შამპანურის მარკით წარმოება დაიწყო. ჩვენს დროში შამპანურის კარგ რეპუტაციას დიდებული მარკების სინდიკატი იცავს, რომელშიც ისტორიულად 28 საუკეთესო სახლი-შამპანურის მსოფლიო მწარმოებელი შედის. შამპანურის მწარმოებლები რამდენიმე წესის დაცვას გვირჩევენ-მხოლოდ კრისტალურ, მაღალი კლასიფიკაციის ღვინოს, წარმოებულს შამპანში შეიძლება ეწოდოს შამპანური, სხვა დანარჩენს კი – უბრალოდ, კრისტალური ღვინო ან შუშხუნა. ქაფიან ღვინოს ბნელ ადგილას, +5 +15 გრადუს ტემპერატურაზე ინახავენ.

ზაფხული ცქრიალა ღვინისთვის საუკეთესო პერიოდია და ამ ტიპის სასმელი მთელს მსოფლიოში სწორედ ზაფხულშია პოპულარული.

ჩვენმა მკითხველმა უკვე იცის, რომ ცქრიალა ღვინის (შამპანურის) გამოგონება ბენედიქტელი ბერის დომ პიერ პერინიონის სახელს უკავშირდება. დომ პერინიონი დახვეწილი გემოვნებისა და ფენომენალური მეხსიერების პატრონი გახლდათ. ერთი ყურძნის მტევნის მეშვეობით მას არა მარტო ჯიშის განსაზღვრა, არამედ მისი აღმოცენების ადგილისა და ნიადაგის განსაზღვრა შეეძლო.

ის იმდენად ბრწყინვალე დეგუსტატორი გახლდათ, ყურძნის გემოს მიხედვით, მას მომავალი ღვინის გემოს გამოცნობაც შეეძლო და ამას სიცოცხლის ბოლოს დაბრმავებულიც კი ახერხებდა! დომ პერინიონის მთავარი დამსახურება ცქრიალა ღვინოების ტექნოლოგიის შემუშავებაა. წითელი ყურძნიდან იგი ამზადებდა თეთრ ღვინოებს, **"რომელიც იმდენად გამჭვირვალე და ნათელი შეფერილობის გახლდათ, მანამდე რომ არ ენახათ"**. ეს აღმოჩენა უკავშირდება ყურძნის შერჩევას შამპანიზაციისთვის და ლიქიორის გამოგონებას ღვინოში ჩასამატებლად, რის გარეშეც შამპანიზაცია შეუძლებელი იქნებოდა. ახალმა, იმ დროისათვის უჩვეულო ღვინომ ჭურჭლის ახალი ფორმების შემუშავება მოითხოვა – ეს ბოთლები დღეს ჩვენთვის ცნობილია როგორც **"შამპანურის ფორმის"**. ბოთლის დასახუფად კი მან პირველად გამოიყენა კორპის საცობი, რაც მანამდე არ გამოიყენებოდა.

პერინიონმა შენიშნა, რომ ღვინო დუღდა, აღმოაჩინა შამპანურის მიღების ყველა პირობა. დაადგინა, რომ ადგილობრივი ღვინოები ზამთარში არასრულყოფილად დუღს და ეს პროცესი გაზაფხულზეც გრძელდება. მან ინტუიციით განსაზღვრა ბუშტულების წარმოშობის მექანიზმი და ის, რომ ქაფი (რომელიც ნახშიროჟანგის გაზს შეიცავს) უფრო ნათელი და მკვეთრია, რაც უფრო ნელა მიმდინარეობს დუღილის პროცესი. სასმელის შესანარჩუნებლად კი ჭურჭლის გამოგონება მოუხდა, რადგანაც იმ დროში ღვინოს მხოლოდ კასრებში ინახავდნენ და ხშირად ისინი ფეთქდებოდნენ. პერინიონის ბოთლები კი 4 ატმოსფერო წნევას უძლებდა.

ღვინის სრულყოფილების მომხრე გახლდათ ჰენრიხ სავოიელი, რეიმსის არქიეპისკოპოსი. ის მეჩვიდმეტე საუკუნის მეორე ნახევარში **"ქაფიანი ღვინით"** დაინტერესდა, რომელსაც შამპანის პროვინციაში ამზადებდნენ. ეს ტერიტორია კი მისი მმართველობის ქვეშ იმყოფებოდა. არქიეპისკოპოსმა მოიწვია საუკეთესო მეღვინე-ბერები შამპანის მეღვინეთა გამოცდილების შესასწავლად და ჩასაწერად. ისინი კონსულტაციებს უწევდნენ მევენახე გლეხებს, ღვინის სრულყოფისთვის კი ცდებს ატარებდნენ. მათ მუშაობას არქიეპისკოპოსი პირადად ათეული წლების მანძილზე ხელმძღვანელობდა. შესრულებული სამუშაოს შედეგი იყო 1718 წელს გამოქვეყნებული წიგნი აბატ გოდინოს ავტორობით, რომელიც რეიმსის ტაძარში მსახურობდა. ამ ნაშრომში პირველად იქნა აღწერილი ცქრიალა ღვინოების წარმოება. ცქრიალა ღვინო – ეს არის ღვინო, რომელიც მეორადი დუღილის შედეგად ბუნებრივად **"დაიმუხტა"** თავისივე გამოყოფილი გაზით!

რ. ᲨᲐᲚᲐᲛᲑᲔᲠᲘᲫᲔ

სპორტული კუთხე მიჰყავს ჟურნალისტ გიორგი ჯალაღანიას

თუ ვგრძნობდი, რომ მჩაგრავდნენ, დასახმარებლად სულაქველიძესთან და ჩელებაძესთან გავრბოდი...

"გაჭირვების და იმის მიუხედავად, რომ დასახულ სიმაღლეებს ვერ შევწვდი, საქართველოდან წასვლა არც მიფიქრია", – ამის შესახებ ქართველმა ფეხბურთელმა გრიგოლ ცაავამ განაცხადა.

გრიგოლ ცაავა ის მოთამაშეა, რომელმაც ერთხელ გამოჩენილ ჰოლანდიელ მცველს, რუდი კროოლს შემდეგი სიტყვები ათქმევინა: **"ეს ბიჭი დროზე ათამაშეთ ნაკრებში, თორემ გახდება ჩემხელა და არაფრის თავი აღარ ექნებაო".**

"დინამოს" მაისური პირველად ლესელიძეში, სეზონისწინა საკონტროლო შეხვედრებში მოვირგე. ჩემთან ერთად უმცროსი მიშა მესხი, ვაჟა ჟვანია, ტარიელ დურდიაძე, გოჩა ჯოხაძე, ნუკრი კაკილაშვილი, დიმიტრი მეშკოვი, გია გურული, კობა ჟორჟიკაშვილი და მერაბ ჟორდანიაც თამაშობდნენ, გუნდს კი გივი ნოდია და სერგო კუტივაძე ხელმძღვანელობდნენ. ყველა კარგი ბიჭი იყო, მაგრამ მიშა მესხისთანა ნიჭიერი – არცერთი!

ძირითად შემადგენლობაში პირველად თბილისში, დონეცკის „შახტიორთან" 3:0 მოგებულ მატჩში გამოვჩნდი. დუბლშემადგენლობა ერთი დღით ადრე თამაშობდა, ამიტომ, როცა განაცხადში ჩემი თავი ვერ ვიპოვე, ძალიან გამიკვირდა. უცბად ვერ მივხვდი რა ხდებოდა, მერე კი ცხონებულმა გივი ნოდიამ მითხრა, პირველ გუნდს კრება აქვს, იქ მოდიო.

1981 წელს საბჭოთა კავშირის ახალგაზრდულ ნაკრებში მიხმეს, მანამდე კი იუნიორთა გუნდი იყო. სამწუხაროდ, ვერცერთი გამოდგა წარმატებული – საკვალიფიკაციო ეტაპზე ვმარცხდებოდით. ერთხელ გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ახალგაზრდულ ნაკრებს ვძლიეთ 4:1. იმ მატჩში პატარა მიშამაც ითამაშა და დათო პაიკიძემაც – სამნი ვიყავით **"დინამოდან"**. ის შეხვედრა წლების მერე გაიხსენა რალფ მინგემ. იმხანად ის ჩვენს ეროვნულ ნაკრებში კლაუს ტოპმიოლერის თანაშემწე იყო, მე კი ფედერაციაში ვმუშაობდი. თურმე მეტოქეები ვყოფილვართ...

სულ მინდოდა დათო ყიფიანივით მეთამაშა. ერთხელ, მორიგი თამაშის შემდეგ, **"ყიფო"** ავტოგრაფებს არიგებდა. კაი ხანს ვუცქერდი, მერე მივედი და ვუთხარი, დავიდიჩ, მეც მინდა შენნაირი მოთამაშე გავხდე, ავტოგრაფები დავარიგო-მეთქი. მომიტრიალდა და მითხრა, ძალიან კარგი ასე რომ ფიქრობ, ეცადე და გამოგივაო... გარდა იმისა, რომ ბრწყინვალე მოთამაშე იყო, დათო კარგი კაციც გახლდათ.

1981 წლის სექტემბერში მადრიდში, ბერნაბეუს ტურნირში ვითამაშეთ. ნახევარფინალში „რეალთან" 2:4 წავაგეთ, მერე მიუნხენის „ბაიერნს" 2:1 ვაჯობეთ და მესამე ადგილი დავიკავეთ. თასიც გადმოგვცეს. გუნდში ყველაზე უმცროსი ვიყავი და ახალკაცმა ჯილდო მე ჩამაბარა, მიხედეო. ესპანეთიდან თბილისამდე თავს დავკანკალებდი – რამე არ მოუვიდეს, არ გატყდეს, არ გაფუჭდეს... ჩამოვედით თბილისში და იცით რამდენი **"პატრონი"** გამოუჩნდა **„ჩემს თასს"**? ყველას საშა ჩივაძემ **„აჯობა"**, სტაცა ხელი, შემართა და ასე გაიჭრა ტრაპზე...

1982 წლის სეზონში ძირითადის უცვლელი წევრი ვიყავი: პირველობის 32 შეხვედრაში 9 გოლი შევაგდე და სეზონის ბოლოს **„33 საუკეთესოს"** სიაშიც დამასახელეს. რამაზ შენგელიამ საკავშირო პირველობებზე მე-100 გოლი სწორედ იმ ჩემპიონატში გაიტანა და ეს ჩემი პასით გააკეთა, ამით დღემდე ვტრაბახობ!

დასაევის კარში გატანილ გოლს რა დამავიწყებს?! ის შეხვედრა მანეჟში ჩავატარეთ, იქ კი **„სპარტაკი"** უძლეველი იყო. ის თამაშიც წავაგეთ... 0:2-ზე ჩივაძემ დამიგორა ბურთი, მეც ბევრი არ მიფიქრია და პირდაპირ დავარტყი. ბურთი ჯერ ხარიხას მოხვდა და მერე შევარდა კარში, მართლა ეფექტური გოლი გამოვიდა!

ყველაზე ცუდი მოგონება? ოდესის **„ჩერნომორეცთან"** გასვლით შეხვედრაში ერიომინმა რომ ფეხი მომტეხა, აი ესაა ჩემი კოშმარი. მაშინ ასეთი წესი იყო: ფეხის მოტეხვის შემთხვევაში, საქმე სასამართლოში უნდა გარჩეულიყო და დამნაშავეს დაზარალებულისთვის ოპერაციის და სხვა ხარჯები უნდა აენაზღაურებინა. ერიომინის დედისგან წერილიც მივიღე, ჩემს ამბავს კითხულობდა... სასამართლოზე უარი ვთქვი, არაფერი მინდა, თავი გამანებეთ-მეთქი. ისე, ერიომინი არ იყო ძვლისმკვნეტელი, ასე ვთქვათ **„კასტალომი"**. ასეთები უფრო მოსკოველები ნიკულინი და ნოვიკოვი იყვნენ – პირველივე წუთიდან ფეხში გირტყამდნენ. თუ ვგრძნობდი, რომ მჩაგრავდნენ, დასახმარებლად სულაქველიძესთან და ჩელებაძესთან გავრბოდი – ესენი იყვნენ ასეთების **„წამალი"**.

იმ ტრავმის შემდეგ 5 თვე ვერ ვითამაშე. როცა გუნდში დავბრუნდი, **„დინამოს"** უკვე დათო ყიფიანი წვრთნიდა. ტრავმამოშუშებულმა პირველად კიევის **„დინამოს"** წინააღმდეგ ვითამაშე – ფეხბურთს დანატრებული ვიყავი და ბევრს **„ვმატაობდი"**. თუ არ ვცდები, ის შეხვედრა ფრედ 2:2 დასრულდა, ერთი გოლი კი თემურ ქეცბაიამ ჩემს მიერ ჩაწოდებული კუთხურიდან გაიტანა.

უხერხული მოწინააღმდეგე, ვისთანაც თამაში მიჭირდა, ნამდვილად არ მახსენდება, მაგრამ ერთი კია, რომ ხარკოვის **„მეტალისტთან"** ასპარეზობა ძალიან არ მიყვარდა. ეს იყო გუნდი, რომელსაც ფეხბურთის წესიერად თამაში არ შეეძლო და არც შენ გაძლევდა ამის საშუალებას. ხარკოველებთან 90 წუთი წვალება იყო...

როცა გაირკვა, რომ დათო ფეხბურთიდან მიდიოდა, ყველა ალაპარაკდა, ყიფიანი ცაავამ უნდა შეცვალოსო. არ დავმალავ: გუნდში მაგრძნობინებდნენ, რომ მოედანზე მის ადგილას უნდა მეთამაშა. ეს უდიდესი პასუხისმგებლობა იყო და არაფერს ვიშურებდი, მაგრამ ვერ მოვახერხე. თუმცა, არ ვიცი რისი ბრალია ეს, ალბათ, პირველ რიგში ჩემმა სიზარმაცემ გამოიწვია ყველაფერი: არასაკმარისმა შინაგანმა რეჟიმმა, შეიძლება მორცხვობამაც, ეგებ არეულ-დარეულმა დრომ, ტრავმასაც ნუ გამოვრიცხავთ... მოკლედ, მიზეზების ჯაჭვია.

ჩემთვის ხშირად უთქვამთ, რომ მარცხენა ფეხით უკეთ ვთამაშობდი. მწვრთნელებსაც მიუთითებიათ, თანაგუნდელებსაც, რომ მარჯვენისთვის მეტი ძალა დამეტანებინა, მაგრამ რა ვქნა, ვერაფერი მოვახერხე. იმას კი არ ვამბობ, რომ ვზარმაცობდი, უბრალოდ, ბოლომდე ცაციად დავრჩი.

საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ ეროვნულ ჩემპიონატში ვითამაშე. პირველი სეზონი **„იბერიად"** წოდებულ **„დინამოში"**, მერე კი სოხუმის **„ცხუმშიც"**. აფხაზეთის ომის პერიოდში გია ყარყარაშვილმა **„თეთრი არწივი"** ჩამოაყალიბა და იქაც ვიყავი, ჩვენ პირველ ლიგაში გამოვდიოდით.

ვისთვის ვთამაშობდი? არ იფიქროთ, რომ ვპოზიორობ, მაგრამ ქართველი ხალხისთვის, სამშობლოსთვის – ეს პირველ რიგში... ბუნებრივია, საკუთარი სიამოვნებისთვისაც, ჩემი სოხუმელებისთვის, ახლობლებისთვის, ყველასთვის, ვინც მიყვარდა და ვისაც პატივს ვცემდი.

სპეციალური განცხადება

როგორც ცნობილი გახდა, "ილორს" შეექმნა ფინანსური პრობლემები, რამაც გამოიწვია მისი გამოცემის პერიოდულობის გაზრდა. როგორც თქვენთვის კარგად არის ცნობილი, გაზეთი არ ტოვებს ყურადღების გარეშე არც-ერთ საჭირბოროტო საკითხს, ის მუდამ ქვეყანაში მიმდინარე სოციალური-პოლიტიკური მოვლენების ეპიცენტრში იმყოფება! მან დაიმსახურა მკითხველი საზოგადოების პატივისცემა და დიდი სიყვარული! ამიტომ მოგმართავთ თხოვნით და შემომაქვს წინადადება, რათა, ჩვენ მკითხველი საზოგადოება დავუდგეთ გაზეთს გვერდში და ვისაც რის საშუალება გვექნება, გავუწიოთ ფინანსური დახმარება!

ამისათვის გთავაზობთ საბანკო ანგარიშს, რომელზეც შესაძლებელი იქნება, ნებისმიერი მსურველის მიერ, ნებისმიერი თანხის ჩარიცხვა! ნათქვამია: „კეთილი გულით მოძღვნილი მცირედიც შეიწირების". ასე, რომ ჯერი ჩვენზეა!

პატივისცემით,

ანზორი დანელია

ტელ. 571 22 66 34

საბანკო ანგარიში:

ს.ს „ლიბერთი ბანკი"

ანგარიშის ნომერი: GE79LB0711188020717000

ანგარიშის ვალუტაში: GEL / USD / EUR – მულტი სავალუტო ანგარიში

მფო: 220101480

მიმღები ბანკის დასახელება და მისამართი: ს.ს. „ლიბერთი ბანკი"

ი. ჭავჭავაძის გამზირი 74

თბილისი, 0162, საქართველო

მიმღები ბანკის swift კოდი: LBRTGE22

ანგარიშის მფლობელი (მიმღები): ანზორი დანელია

იმ შემთხვევაში, თუ ჩვენს ჩანაფიქრს უწერია განხორციელება და მგონი კეთილი ხალხის ნაკლებობას საქართველო არ განიცდის, მინდა წინასწარ განვაცხადო: ჩვენი საქველმოქმედო აქციის დაწყებიდან, ყოველი სამი თვის გასვლის შემდეგ, გაზეთის ფურცლებზე, თანხის შემომწირველთა თანხმობის შემთხვევაში, ჩემს მიერ იქნება წარმოდგენილი სრული ინფორმაცია თანხის შემომწირველებისა და შემოწირული თანხის ოდენობის შესახებ!

ჰელიმ გახარია – 80

ჩვენს მეგობარს და ნათესავს, შესანიშნავ მეუღლეს, მამასა და ბაბუას, ნაღდ კოლხ კაცს, ლუგელასა და ხობისწყლის ხეობის განუმეორებელ კოლორიტს, ბატონ ჰელიმ გახარიას ვულოცავთ დაბადებიდან 80 წლის იუბილეს, ვუსურვებთ შესაშურ ჯანმრთელობას, ყოველნაირ სიკეთეს, ოჯახურ ბედნიერებასა და დიდი ხნის წარმატებულ სიცოცხლეს.

ღრმა პატივისცემითა და დიდი სიყვარულით,

გახარიების გვარის „საკოორდინაციო საბჭო„

ISSN 1987-8966 "ილორი"

რედაქციის მისამართი: თბილისი, ბაქრაძის ქუჩა №6 სარეგ. №01018002930 234-32-95

მთავარი რედაქტორი: როლანდ ჯალაღანია
გაზეთის მენეჯერი: 599-34-37-27 ტექრედაქტორი 568-01-21-32
გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით
ავტორებს ეკისრებათ პასუხისმგებლობა ფაქტებისა და მონაცემების სიზუსტეზე. ხელნაწერები ავტორებს არ უბრუნდებათ.
ორი თაბახის ფურცელზე მეტი მოცულობის ტექსტი რედაქციას უნდა გაეგზავნოს ელ.ფოსტით (ან ლაზერის დისკით).

გაზეთ "ილორის" გაცნობა შეგიძლიათ "საქინფორმის" ვებგვერდზე WWW.saqinform.ge